

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

СЕНАТАР
ПРА БЯСПЕКУ
РЭГІЁНА
І СВЕТУ

НАВОШТА
БАЦЬКОЎСКІЯ
СУБОТЫ

19

ЗВЯЗДА

25 ЛЮТАГА 2022 г.
ПЯТНІЦА
№ 38 (29660)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ
+TV ПРАГРАМА

КОРАТКА

- Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 26 лютага прыме ўдзел у «Мінскай лыжні».
- «Мінсктранс» прыпыняе штодзённым рэйсы па маршруце Мінск — Кіеў.
- Больш за 160 прафсаюзных пярвічак створана ў сістэме аховы здароўя за год.
- Ганаровае званне «Чалавек года Магілёўшчыны» прысвоілі 15 прадстаўнікам рэгіёна.
- Пяць выставачных праектаў адкрываецца ў Палацы мастацтва.

«Трэба шукаць шляхі да недапушчэння кровапраліцця і масавай бойні»

Прэзідэнт Беларусі правёў нараду з ваеннымі, на якой абмеркаваў абвастранне ваеннага канфлікту ва Украіне

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што беларускія ваенныя не прымаюць удзелу ў расійскай спецыяльнай ваеннай аперацыі ва Украіне і пракаментавалі паведамленні некаторых СМІ, што дзяржграніца Украіны на ўчастку Расіі і Беларусі падверглася атацы з боку расійскіх войскаў, якія падтрымліваюцца Беларуссю.

Абстаноўка па перыметры заходніх і паўднёвых граніц Беларусі рэзка змянілася, сказаў Прэзідэнт ваенным напачатку нарады і падзякаваў, што ўсе яны на працягу ночы працавалі.

«Нам неабходна было падрыхтавацца ў гэтай сітуацыі, як сябе паводзіць, што сказаць нашым людзям. Сёння ноччу мы запланавалі нараду, каб на гэтую тэму размаўляць. Вы ведаеце, што сёння Прэзідэнтам Расійскай Федэрацыі прынятае рашэнне аб правядзенні спецыяльнай ваеннай аперацыі ў Данбасе. Прыкладна ў 5.15 у мяне адбылася тэлефонная размова з расійскім Прэзідэнтам. Ён падрабязным чынам праінфармаваў мяне пра сітуацыю і яе развіццё», — паведамаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён адзначыў, мэта расійскай аперацыі — спыненне генацыду народаў Данецкай і Луганскай абласцей.

Прэзідэнт дадаў, што на тэрыторыі Беларусі пасля саюзных ву-

Фота: БелТА

чэнняў засталася частка групойкі расійскіх войскаў. **«Асабліва падкрэсліваю, каб не было інсінуацый. Падчас апошняй сустрэчы ў Маскве я асабіста прапанаваў Пуціну пакінуць паўночную колькасць Узброеных Сіл Расійскай Федэрацыі на поўдні нашай Беларусі.** — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — **Чаму? Мне не сорамна пра гэта сказаць: мы не былі гатовы прыкрыць паўднёвы напрамак у дадзенай сітуацыі. Паколькі ўкраінскія падраздзяленні рушылі да нашай паўднёвай граніцы і пачалі праводзіць там маневры»** **«Палессе».**

Па словах кіраўніка краіны, ён прапанаваў пакінуць невялікую частку расійскіх ваенных пакулу не замяніць

іх нашымі сіламі. «Пуцін згадзіўся і сказаў: «Ты маеш рацыю, трэба пакінуць. Гэта яшчэ адзін шанец вясгледу дым паліткам з Украіны зрабіць высновы. Магчыма, яны зразумеюць, што неабходна сесці за стол перагавораў і прыняць рашэнне аб міры. Не павінны братэрскай народы ваяваць». Вось аб чым мы дамовіліся. А не рыхтавалі супраць Украіны нейкую вайну», — заявіў Прэзідэнт.

Ён нагадаў, што гэтыя словы былі перададзеныя міністру абароны Украіны падчас яго размовы з беларускім калегам Віктарам Хрэніным. Учора ноччу таксама адбыўся яшчэ адзін адмысловы званок, і ад Прэзідэнта Беларусі міністру абароны Украіны рэкамендавалі звязцца з Генштабам Расіі.

«Пазваніў ён туды? Не пазваніў. Ён ведае, што можа пацацца канфлікт, нават не пазваніў у Маскву», — дадаў Аляксандр Лукашэнка. На яго думку, Украіна быццам бы хацела вайны, бо нічога не рабіла, каб папярэдзіць яе.

Кіраўніцтва нашай краіны прыняла рашэнне аб узмацненні дзяржаўнай граніцы з Украінай. «Замест двух у нарадзе пяць чалавек: кулямётчык, аўтаматчык, гранатамётчык, інструктар з сабакам і старшы нарада. Вечарам тэлефануюць мне: «Аляксандр Рыгоравіч, на граніцы з украінскага боку нікога няма». Разбегліся... Каго там было атакаваць? Да моманту пачатку аперацыі з таго боку не было пагранічнікаў», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

СТАР. 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Дзмітрый ЯРАШЭВІЧ,
намеснік міністра
эканомікі:

«Рэальны сектар у поўнай меры скарыстаўся магчымасцямі высокага попыту на сусветных рынках на беларускія тавары і паслугі. Як вынік, у параўнанні з данадэмійным 2019 годам, у доларавым эквіваленте выручка арганізацый прырасла на 8,4 %, сабекошт — на 7,2 %, прыбытак ад рэалізацыі — на 30,3 %. Мы бачым, што найбольш паспяхова спрацавалі тэя галіны, якія больш правільна ўлічылі ў сваіх вытворчых і маркетынговых стратэгіях усе нюансы знешняй кан'юнктуры. Сярод лідараў на паказчыка рэнтабельнасці продажаў — прамысловасць, IT-сектар, лясная гаспадарка, фінансавая і страхавая дзейнасць. Галоўным вынікам паспяховай дзейнасці прадпрыемстваў стаў чысты прыбытак больш як Вг16 млрд, які аозволіў ім актыўна накіроўваць свае даходы на інвестыцыі і ў чэлым забяспечваць устойлівасць эканомікі».

Заканадаўства

АБЛІЧВАНЫЯ СКАРГІ І ПЫТАННІ

Дазволяць бачыць работу арганізацый са зваротамі грамадзян

Звароты грамадзян за апошнія пяць гадоў (а з часам, магчыма, і за дзесяцігоддзе) плануюць унесці ў Адзіную рэспубліканскую інфармацыйную сістэму ўліку і апрацоўкі зваротаў грамадзян і юрыдычных асоб, якая распаўсюджана Міністэрствам сувязі і інфарматызацыі. Апрацаваныя гэтыя рэсурсы — адна з навацый Закона аб зваротах грамадзян і юрыдычных асоб, які ў Палацы прадстаўнікоў зараз рытуецца да другога чытання. Сёння ў інфармацыйнай сістэме зарэгістравана каля трох тысяч арганізацый, у якія, як сведчыць статыстыка, запаступае да 90 % зваротаў. А парламентарыі, якія азнаёмліліся з яе работай, упэўнены, што аічыны закон аб зваротах — адзіны ў свеце падобнага кшталту, таму так важна, каб ён працаваў дасканала.

КАБ ВЕДАЦЬ НАСТРОЙ І ХВАЛЯВАННІ

Дадзены закон — важны дакумент, бо звароты грамадзян дазваляюць наладзіць канструктыўны дыялог паміж уладай і грамадскасцю па вырашэнні найбольш вострых і надзённых пытанняў. З часам у адзінай сістэме будзе знаходзіцца ўся перапіска дзяржорганаў і людзей, усе запыты і адказы, упэўнена Наталля ТАРАСЕНКА, член Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі Палаты прадстаўнікоў:

— Змены, якія ўносяцца ў закон, вельмі актуальныя і своєчасовыя. Яны пасадзейнічаюць таму, што сістэма работы са зваротамі грамадзян стане больш аптымальнай і зручнай як для службовых асоб і арганізацый, так і для людзей, якія да іх звяртаюцца, і зарэкамендуе сябе як добры спосаб стасункаў для вырашэння праблем. Дзякуючы ёй можна будзе прасачыць у тым ліку, каб не парушаліся азначаныя заканадаўча тэрміны адказаў людзям.

СТАР. 5

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«Трэба шукаць шляхі да недапушчэння кровапраліцця і масавай бойні»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Ён звярнуўся да ваенных Украіны. «Спыніцеся, з кім вы сабраліся ваяваць? З наймагутнейшай ядзернай дзяржавай. Навошта вам гэта? Але б'юць, страляюць усё роўна. **Вы думаеце, яны не разумеюць, што не гатовы да вайны з Расіяй? Разумеюць. Дык навошта абстрааюць адносінны? Бо ззаду ітхомку ў п'яную кропку штурхаюць на вайну. Вось яны і пайшлі на гэтую вайну і атрымалі адказ»**, — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт мяркуе, што Генштабам Расіі задзейнічана ў аперацыі на Данбасе частка войскаў, пакінутая на паўднёвых граніцах Беларусі пасля вучэнняў, але беларускіх ваенных там няма.

«Калі будзе неабходна гэта Беларусь і Расіі, яны там будуць», — заявіў пры гэтым Прэзідэнт.

Але самае галоўнае, адзначыў кіраўнік краіны, што па перыметры нашай граніцы з Польшчай і краінамі Балтыі імкліва нарошчваюцца ваенны патэнцыялы НАТО.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў свае словы, што не дазволіць страляць у спіны рускіх людзей. «Ужо тады я атрымліваў першасную інфармацыю, што з Польшчы і Літвы ствараецца групоўка, каб на пачатку канфлікту з Украінай ім прайсці праз Беларусь ваенным эшалонам, паветраным і наземным шляхам, і

ударыць у спіну расійскай групоўкі. Тады я іх папярэдзіў: «Мы здраднікамі не будзем і вам не дазволім страляць у спіны рускіх людзей», — заявіў Прэзідэнт.

Ён расказаў, што папрасіў Уладзіміра Пуціна частку сумеснай групоўкі зарэзерваваць у Беларусі на ўсялякі выпадак. «Адказ Пуціна: «Я абяцаю і клянуся, што любое напаўненне ці крок на тэрыторыю Беларусі значыць, што атакуюць Расію», — працітаваў словы расійскага калегі Аляксандра Лукашэнка.

У сітуацыі, што склалася, як акцэнтаваў кіраўнік краіны, неабходна вызначыць меры па забеспячэнні бяспекі дзяржавы і грамадзян.

«Пры гэтым хачу адзначыць: ніякай надзвычайнасці. Нічога абсалютна не адбылося. Выведзена для прыкрыцця граніцы на поўдні пяць батальёна-тактычных груп сіл спецыяльных аперацый, узброеных да зубу. Яны выведзены ўчора вечарам і дзяжуряць па ўсім перыметры граніцы. Усе лагранічныя войскі нясуць службу ва ўзмоцненым рэжыме. Гэтым мы закрылі ўсю граніцу. Зараз нам неабходна падумаць пра найбольш небяспечны напрамак — заходні», — мяркуе Прэзідэнт.

Па яго словах, нічога на паўднёвай граніцы ў найбліжэйшы час не адбудзецца, акрамя магчымых правакацый дыверсантаў.

«Наша задача — вызначыць абарону дзяржаўнай граніцы з краінамі НАТО (Польшча і Літва). Задача была пастаўленая, каб вы бачылі ўсё, не прапусцілі ні аднаго танка, салдата. Мы павінны бачыць усё, што адбываецца ў Польшчы. Ім неабходна вайнушка зараз, каб перакрасліць непашулянасць партыі «Права і сумленнасць» і Дуды бязглуздага ў Польшчы. Гэта было б да месца», — упэўнены Аляксандр Лукашэнка.

Ён заклікае беларусаў пазбягаць панікі. «Усе мерапрыемствы, якія запланаваны, праводзім. Пагрозы ніякай няма для краіны ні на адным напрамку. Але мы планы іх ведаем і бачым», — супакойваў Прэзідэнт.

Задача ваенных — каб кожны беларус адчуваў сябе абароненым, — падкрэсліў ён.

«Урад і губернатары павінны забяспечыць нармальны рытм эканомікі і апэратыўнае рашэнне ўсіх жыццёвых пытанняў грамадзян», — загадаў Прэзідэнт.

Ён расказаў, што неабходна рабіць зараз, калі канфлікт паміж Расіяй і Украінай ужо пачаўся. Першае — шукаць шляхі да недапушчэння самага горшага.

«Трэба шукаць шляхі да недапушчэння кровапраліцця і масавай бойні. Пры наземнай аперацыі, калі загіне хоць адзін чалавек, пачнецца вайна поўнамаштабная. Таму гэтага нельга дапусціць.

Я паглядзеў пазіцыю Кітая. Яны мудрыя людзі. Кажуць, што зараз дзверы яшчэ не зачынены. Зараз канфлікт яшчэ можна папярэдзіць. **Каб спыніць эскалацыю, неабходна сесці за стол перагавораў»**, — акцэнтаваў кіраўнік краіны.

Ён адначасна пры гэтым, што расійскае кіраўніцтва ніколі не сядзе за стол перагавораў, не ўзгаднішы пытанню для абмеркавання. Аляксандр Лукашэнка дадаў, што Расія ўжо прапінсала для НАТО, ЗША, Украіны некалькі прынцыповых пытанняў.

«Там два-тры пытанні для Украіны. Першае — дэмілітарызацыя. Далей — недапушчэнне ўступлення Украіны ў НАТО, спыненне сілавых дзеянняў супраць Данецка і Луганска. Сёння неабходна па ўсіх пытаннях вызначыць парадак і практыцы вырашэння. Так, яны будуць больш строга ў дачыненні да Украіны. Як жа па-іншаму, калі ты церпіш паражэнне? Канечне, перамога табе нешта прадрыкуе, але гэта будзе лепей, чым калі Украіна пацерпіць паражэнне ў вайне», — заявіў Прэзідэнт Беларусі.

Кіраўнік краіны прапанаваў бакам сабрацца ў Мінску і вырашыць канфлікт. **«Мы славіяне, тры славіянскія народы. Давайце сядзем і вырашым свой лёс на будучыню, назавусяды»**, — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік краіны нагадаў тэзіс Уладзіміра Пуціна, які асабліва яму

спадабаўся. «Пуцін заявіў, малайчына: «Мы не акупанты. Мы не збіраемся акупаваць Украіну». Што яшчэ неабходна? Гэта аснова для перагавораў. Ён сапраўды не збіраецца акупаваць Украіну. Ніхто не збіраецца насаджаць там свае сілы і ўрад. Гэта аснова перагавораў. На гэтай аснове давайце вырашаць парадак і практыцы вырашэнняў. Гэта адзіны шанец сёння спыніць эскалацыю, не падысці да кровапралітнай вайны, а магчыма, і спыніць канфлікт, вырашыць усё пытанні», — выказаў Аляксандр Лукашэнка свае прапановы па мірных рэгуляванні.

Прэзідэнт заявіў, што Беларусь не плануе ўцягвацца ў вайну, і аб гэтым ніхто не просіць. «Там без нас здольны разабрацца. Але яшчэ раз падкрэсліваю: калі неабходна, мы акажам дапамогу. Мы саюзнікі, у нас адпаведная дамова, і нас у гэтым не варта пракасаць», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Ён заўважыў, што заходнія краіны, Украіна не пакінулі Беларусі альтэрнатыву, прымяняючы санкцыі і спыніўшы эканамічныя праекты ў лагістыцы, энергетыцы. «Нам неабходна сваю краіну глядзець. Я на ўрачыстым сходзе сказаў: нам ні ў якім разе нельга туды ўцягнуцца з аднаго боку, а з другога — не стаць здраднікамі», — рэзюмаваў тэму Прэзідэнт.

Марыя ДАДАЛКА.

«Гэта першы крок да перамен»

Пасля нарады Прэзідэнт сустрэўся з беларускімі журналістамі. На ўчарашні дзень у Прэзідэнта планавалася падрабязная размова з айчыннымі СМІ, але з-за парадку дня яна прайшла ў сціслым фармаце. Тым не менш Аляксандр Лукашэнка паабяцаў: вялікую сустрэчу правядуць, але крыху пазней.

ПРА ШЛЯХІ ВЫРАШЭННЯ КАНФЛІКТУ ВА УКРАІНЕ

Па словах Прэзідэнта, гэта павінна быць рашэнне трох славіянскіх краін. «Я як Прэзідэнт узаважаю, што лепей зараз спыніцца, — заявіў Аляксандр Лукашэнка. — Зразумела, мною было сказана: давайце, спыніце ўсю вайнушка. Асабліва з намі. З намі чаго ваяваць? Мы для ўкраінцаў рабілі ўсё. Нават на шкоду сабе».

Прэзідэнт акцэнтаў, што Украіне неабходна прыняць патрабаванні Расіі, якія ў тым ліку датычацца і нашых інтарэсаў. «Калі Украіна стане ачагом НАТО і будзе накіравана супраць Расіі, то трэніравацца пачнуць на нас. Атрымаецца — тады перанасуць і на Расію. Калі будзе неабходна нейкую ракету запусціць, перадусім на Мінск я накіруюць, а потым ужо і на Маскву», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт тлумачыць: калі разбураць ці знішчаць Расію, адрозу страчана будзе і Беларусі. Таму захавачь Расію — жыццёва важна для нашых інтарэсаў, і эканамічныя ў тым ліку.

«Трэба разумець, якую палітыку мне давядзецца ажыццяўляць і па якім лязе нажа сёння прайсці. Тым не менш кіраўніцтва Расіі ніколі не ставіла перада мной пытанне ўдзельнічаць у нейкіх аперацыях, у тым ліку ў ўкраінскай», — заявіў ён.

Каб прыкрыць паўднёвы напрамак, на нарадзе абмеркавалі, якую яшчэ зброю мае набыць Беларусь. Па словах Аляксандра Лукашэнка, пажадана закупаць у Расіі «Іскандэры» і С-400 «Трыумф».

«Гэта такая зброя, ад якой нашы праціўнікі становяцца больш цяжарнымі. Мы сёння заўтра перагаворым з Прэзідэнтам Расіі, каб падмацаваць нам на заходнім напрамку. Украіна Украінай, але шавеляцьці ў Польшчы і Літве: разгортаюць брыгады, самалёты, верталёты і іншае», — дадаў Прэзідэнт.

Журналісты пыталіся і пра нарошчванне ва-

Фота БелТА.

еннай прысутнасці НАТО каля заходніх граніц Беларусі і планаў у адказ нашай краіны. «Важная не тая тысяча, якую амерыканцы да польска-беларускай граніцы перакінулі. Што такое тысяча? Мы з імі разбяромся за дзве-тры гадзіны, справа не ў гэтым. Важна тое, што мы сутыкнемся з Амерыкай. Калі толькі застрэлім кося аднаго амерыканскага салдата, сутыкнемся з імі. І тады пачнецца канфлікт не з тысячай салдат, а з тэхналагічнай у ваенных адносінах машынай, магучай дзяржавай. У гэтым небяспека», — растлумачыў Аляксандр Лукашэнка.

ПРЫЗНАННЕ ДНР І ЛНР

Па словах Прэзідэнта, неабходна дакладна разумець вынікі такога кроку Беларусі. Але гэта, тым не менш, не з'яўляецца праблемай для нашай краіны.

«Пытанне стаіць у парадку дня. У найбліжэйшы час мы прыёмем гэта рашэнне. Зробім так, як лепш і Расіі, і Беларусі», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

ПРА НАЦЫЯНАЛІЗМ

Як загадаў Прэзідэнт, у 1990-я гады ў нашай краіне буйшаву нацыяналізм. Спыніць яго дапамог толькі рэфэрэндум. «Калі б не спынілі нацыяналістычны чад, то ў нас прыкладна тое ж і было б (што ва Украіне. — **Зв.**)), — мяркуе Прэзідэнт. — Таму нам Гасподзь дапамог, і мы спынілі яго ў 90-х. А яны пайшлі тым шляхам».

У кантэксте размовы Аляксандр Лукашэнка нагадаў гісторыю пра заснаванне ЕўрАзЭС. Яшчэ тады ён з Уладзімірам Пуціным абмяркоўваў, што Украіна ніколі не ўвойдзе ў гэта аб'яд-

нанне. «Тады Кучма быў Прэзідэнтам. Быццам бы наш, савецкі. А ў той жа час і сам не дацягнуў. Гэта нацыяналістычнае крыло было настолькі моцным, што ён пабаяўся ісці супраць Рады», — адзначыў кіраўнік краіны.

РЭФЭРЭНДУМ АБДУДЗЕЦЦА ПРЫ ЛЮБЫХ УМОВАХ

Прэзідэнт Беларусі, адказаваючы на адно з пытанняў, адзначыў, што беларусы павінны прыйсці да рэфэрэндуму, інакш гэта стане ганьбай для краіны.

«Мы, наадварот, павінны прыйсці. Гэта не мой рэфэрэндум і не мая Канстытуцыя. Мне як Прэзідэнту і гэта была б нармальна Канстытуцыя, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Гэта першы крок да перамен. Мы ўсё гэта прапішам і далей паідуць, на працягу года-двух, абдузем. Гэта будзе зусім іншая, як журналісты кажуць, палітычная мазаіка, палітычная карта Беларусі, зусім іншая, і стрымлівальныя фактары для цяперашняга Прэзідэнта і асабліва — у будучыню».

Што да крытыкі праекта абноўленай Канстытуцыі, якую выказваюць апазіцыйныя колы, то было адзначана, што яны не падтрымліваюць любую рашэнні ўлады. «Для іх усё, што гаворыць Лукашэнка, — гэта усё роўна супраць, нават калі ён правільна гаворыць», — заявіў Прэзідэнт.

Таксама ён акцэнтаваў, што, нягледзячы на апошнія падзеі, у яго не ўзнікала думка, каб адмяняць або перанесці рэфэрэндум. Пры гэтым, па словах кіраўнік краіны, яўка грамадзян ужо складала каля 15%.

«Таму ніякай ніколі думкі не было ў мяне і размовы наогул аб тым, каб адмяняць або пераносіць рэфэрэндум, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — А навошта? Што змянілася? У краіне ж нічога не змянілася».

МІНСКАЯ ЛЫЖНЯ

Прэзідэнт плануе 26 лютага прыняць удзел у «Мінскай лыжні», якая пройдзе ў «Раўбінчах». «У суботу я хачу паглядзець рэзерв. Правалілі Алімпіяда, вось я хачу паглядзець, каго трэнеры пакажуць, наш найбліжэйшы рэзерв: хто ў Італіі (на наступнай Алімпіядзе. — **Зв.**) будзе па го-ражк поўзаць. Гэта ж ганьба: грошы трацім, а выніку жаданага няма», — сказаў кіраўнік краіны.

Марыя ДАДАЛКА.

Блізкая ўлада

ВЫКАНКАМЫ НА СУВЯЗІ

Практыка правядзення прамых ліній рэгіянальнай вертыкальна працягваецца. Калі ў вас ёсць пытанні або праблемы, якія патрабуюць умяшання органаў улады, тэлефануйце.

Тэлефонныя лініі ў суботу, 26 лютага, з 9.00 да 12.00 правядуць:

- намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Валодзімір Іванавіч АЛЬШЭУ-СКІ. Тэл. 8 016 221 31 21;
- кіраўнік спраў Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Уладзіміравіч СЫСОЕВ. Тэл. 8 021 222 22 22;

• старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярына Аляксандраўна ЗЯНКЕВІЧ. Тэл. 8 023 233 12 37;

• намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Іосіфавіч ДЗЯШКО. Тэл. 8 015 273 56 44;

• намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерыя Анатольевіч МАЛШКА. Тэл. 8 022 250 18 69;

• старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Наталля Віктараўна ЯКУБЦКАЯ. Тэл. 8 017 500 41 60;

• старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў Андрэй Аляксандравіч БУГРОУ. Тэл. 8 017 222 44 44.

«НАМ ТРЭБА ГЛЯДЗЕЦЬ НА ГІСТОРЫЮ ВАЧЫМА НАШАГА НАРОДА, ПРАЗ ПРЫЗМУ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ»

У прэамбуле Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь са змяненнямі і дапаўненнямі, якія выносяцца на рэфэрэндум, дадаецца такая каштоўнасная ўстаноўка, як самабытнасць. Які сэнс сучасныя гісторыкі ўкладаюць у гэце слова? Якія напрацоўкі стаяць за такім канстытуцыйным пасылкам? Чаму важна ведаць гісторыю з глыбіні якаў і чым пагражае страта гістарычнай інфармацыі? З такімі пытаннямі «Звязда» звярнулася да кандыдата гістарычных навук, рэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Вячаслава ДАНІЛОВІЧА.

русамі. І тыя ж славяне — таксама нашы продкі. Нам трэба глядзець на гісторыю вачыма нашага народа, праз прызму беларускай дзяржаўнасці. У любым гістарычным перыядзе мы павінны прааналізаваць, што было дрэннага, што добрага, што спрыяла фарміраванню і развіццю нашага народа, што перашкаджала. Галоўны пастулат гістарычнай навукі — нельга скажаць і фальсіфікаваць гістарычныя факты і падзеі. Інтэрпрэтацыя іх можа быць рознай, адзін і той жа факт, падзея, гістарычная асоба на адзін народ маглі паўплываць станоўча, на другі — адмоўна.

Зроблена шмат у развіцці гістарычнай навукі, наогул гуманітарных ведаў, таму што для гэтага дзяржавай былі створаны ўмовы. Некалькі гадоў таму, калі на сустрэчы з навукамі супольнасцю ў Прэзідэнта запыталіся, якія задачы стаяць перад беларускай гістарычнай навукай, ён сказаў, што задача толькі адна: дайце нам аб'ектыўную карціну гістарычнага мінулага. Патрабаванні аб'ектыўнасці на самым высокім дзяржаўным узроўні — дарагога варты. Гэта дазваляе нармальна выкарыстоўваць гістарычны вопыт без скажэнняў і фальсіфікацый. І ў гэтым моц нашай гістарычнай навукі. На жаль, шмат краін, дзе кіруючыя эліты лічаць, што можна вырасціць пэўныя перыяды гісторыі як адмоўныя, другія — абаліць, маўляў, быў толькі росквіт. Гэта контрпрадукцыйна, бо пазбаўляе народы гістарычнай памяці.

— Ці з'яўляюцца такія паняцці, як «самабытнасць» і «гістарычная памяць», асновай эканамічнай (інфармацыйнай, палітычнай) бяспекі?

— Безумоўна. Пры гэтым ключовай часткай нашай гістарычнай памяці з'яўляецца гісторыя беларускай дзяржаўнасці. Калі я працаваў у Інстытуце гісторыі Акадэміі навук, мы разам з калегамі з ВНУ шмат увагі ўдзялялі даследаванню гісторыі беларускай дзяржаўнасці. Напачатку неабходна было вызначыць, які разумець сам тэрмін «дзяржаўнасць». Прышлі да высновы, што дзяржаўнасць — перш за ўсё патэнцыял народа, які фарміруецца тысячагоддзямі праз розныя дзяржаўныя ўтварэнні, якія існавалі на гэтай тэрыторыі. Нашы продкі ўдзельнічалі ў фарміраванні ўладных структур, паступова назіпаўшаўся вопыт, уменні падтрымліваць функцыянаванне дзяржавы на сваёй тэрыторыі. У выніку фарміраваўся ўнутраны патэнцыял, які забяспечвае здольнасць народа да працяглага самастойнага існавання ў выглядзе суверэннай дзяржавы. Мы бачым гістарычныя формы дзяржаўнасці, якія былі на нашай тэрыторыі: Полацкае княства, Тураўскае, Кіеўская Русь, Вялікае Княства Літоўскае, Рускае і Жамойцкае, Расійская імперыя. Гэта палітэнічныя ўтварэнні, іх гісторыя належыць народам, якія былі ў іх складзе. А ў XX стагоддзі мы выходзім на нацыянальныя формы дзяржаўнасці, дзе прысут-

нічае азначэнне «беларускі». Беларуская Народная Рэспубліка — гэта спроба стварыць дзяржаву, але яна не ўвянчалася поспехам. Першае рэальнае беларускае дзяржаўнае ўтварэнне — Сацыялістычная Савецкая Рэспубліка Беларусь — 1 студзеня 1919 года. Нашы продкі атрымалі сваю дзяржаву, якая развівалася далей у фармаце Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. А ўжо 30 гадоў мы развіваемся як суверэнная краіна. Гэта найвышэйшая кропка развіцця для любой нацыі. І гэтае дасягненне мы павінны зберагчы.

— Сучасныя тэхналогіі, сацыяльныя сеткі спрыяюць таму, што фальсіфікацыі множацца? Што з гэтым рабіць?

— З аднаго боку, інтэрнэт можа спрашчаць жыццё, быць карысным. З іншага — нясе шмат пагроз. І мы павінны як мага шырэй праз сродкі масавай інфармацыі і той жа інтэрнэт даводзіць аб'ектыўную гістарычную пазіцыю. У нас атрымаўся велізарны знакавы цыкл па пашырэнні і прыцягненні увагі грамадскасці да гістарычнага мінулага. Ужо было тры гады малой радзімы. Усё пачынаецца з ведання гісторыі сваёй сям'і, роду, мясцін, дзе жывеш, рэгіёна, і ў комплексе гэта выходзіць на гісторыю краіны. 2021-ы быў абвешчаны Годам народнага адзінства, нам патрэбна было згрупавацца, аб'яднацца. Але за гэты год мы выдатна зразумелі, што без ведання гісторыі мы не можа быць адзінства народа. Калі народ не ведае сваёй гісторыі, у яго няма будучыні. Ён у рэшце рэшт прыйдзе да дэградацыі, растворуцца ў іншых народах. Вельмі лагічна, што 2022-і стаў Годам гістарычнай памяці. Ён намыслены знакавымі юбілеямі, якія дазваляюць зірнуць на нашу гісторыю ад самай старажытнасці да сучаснасці. 1160 гадоў Полацку — калыскі Беларускай дзяржаўнасці. 1030 гадоў Беларускай праваслаўнай царкве, бо ў 992 годзе ў Полацку была ўтворана першая хрысціянская епарыя. 505 гадоў выхаду першай друкаванай кнігі на старабеларускай мове. 210 гадоў Айчынай вайны 1812 года. 100 гадоў з дня стварэння Інстытута беларускай культуры. Далей, у снежні 2022 года, — 100-годдзе Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Менавіта ў савецкі перыяд беларуская нацыянальная дзяржаўнасць атрымала неабходны падмурак, на якім стаіць суверэнная Рэспубліка Беларусь. Усё гэта выдатныя даты, якія мы можа належаць адзначыць і яшчэ раз задумацца пра тое, што было зроблена ў гэтыя гістарычныя перыяды нашымі продкамі.

— Якія ўстановы і інстытуты павінны працаваць на гістарычную памяць?

— Захаваць гістарычную памяць мы можам толькі агульнымі намаганнямі. У першую чаргу такія каштоўнасці перадаюцца праз сям'ю. Вялікую ролю адыгрывае сістэма адукацыі: пачынаючы ад дзіцячых садкоў да вышэйшых навучальных устаноў. Навукова

сфера павінна выпрацаваць наш беларускі погляд на сваю гісторыю. Велізарная праца ў гэтым кірунку зроблена, і вынік яе — «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці». Перш чым была выдадзена гэта пэдагагічная кніга, 14 гадоў ішлі даследаванні па розных напрамках. Шмат робіцца на дзяржаўным узроўні. Прэзідэнтам зусім нядаўна падпісаны ўказ аб стварэнні Савета гістарычнай палітыкі пры Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Неабходна, каб у практычныя мерапрыемствы па захаванні гістарычнай памяці ўцягвалася моладзь. Недастаткова проста прыйсці з лекцыяй і расказаць пра гісторыю беларускай дзяржаўнасці. Вельмі важна, каб моладзь праз сябе, праз свае пачуцці прапусціла гэтыя веды. Яна можа ўспомніць сваіх продкаў, гісторыю свайго роду. Дарэчы, вельмі цікавы праект некалькі гадоў таму распачаты ў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі — «Народныя летапісы Вялікай Айчынай вайны». Любы ахвотны можа даслаць дакументы, успаміны пра сваіх продкаў, якія ўдзельнічалі ў Вялікай Айчынай вайне, намаганнямі якіх і была даступна Вялікая Перамога над нацысцкімі захопнікамі. Усё фіксуецца, ствараецца электронная база, і выдаюцца адпаведныя кнігі.

— Якія практычныя павінны загуляць у Год гістарычнай памяці?

— Гэта могуць быць практычныя, звязаныя з упарадкаваннем вайсковых пахаванняў і ўвогуле гістарычных аб'ектаў. Акадэмія кіравання праводзіць акцыю «Жыву ў Беларусі і тым ганаруся», дзе мы згадаем тое, што дасягнула нашай краіны. У рамках акцыі «Роднае — народнае» папулярызуем сучасную дзяржаўную сімваліку Рэспублікі Беларусь. Некаторыя кажучы, што сучасная сімваліка мае глыбокія гістарычныя каранёў, бо прататыпы яе былі прыняты ў БССР у 1951 годзе. Але яе сэнсавы насычэнне, той самы арнамент, які бачым на сцягу, мае тысячагадовую гісторыю. Гэта старажытныя сімвалы. У нас праходзіць конкурс відэаролікаў «Святло Вялікай Перамогі», для якіх студэнты самі збіраюць інфармацыю пра розныя аспекты, звязаныя з гісторыяй Вялікай Айчынай вайны. Сёлета будзем распрацоўваць і арганізоўваць пешыя экскурсіі для нашых студэнтаў па гістарычных мясцінах Мінска. Хочам таксама зладзіць турыстычны паход па гістарычных мясцінах асобнага раёна, гэта выдатная магчымасць згадаць пра гістарычныя аб'екты, недзе студэнты могуць і парадак навесці.

Формы, якія раней выкарыстоўваліся для работы з моладдзю, актуальныя і цяпер. Напрыклад, педуниверсітэт ладзіць «зорныя паходы». Гэта добрая практычная работа па захаванні гістарычнай памяці. Калі моладзь уцягваецца ў такія практыкі, мы выпрацоўваем у яе імунітэт супраць скажэнняў і фальсіфікацый.

Алена ДЗЯДЗЮЛА.

Поўны тэкст

чытайце на сайце zviazda.by

— «Самабытнасць» — вельмі важны тэрмін у Канстытуцыі. Калі мы гаворым аб беларусах як аб нацыі, улічваем адметнасці, што адрозніваюць нас ад іншых народаў, — заўважыў Вячаслаў Віктаравіч. — Беларуская нацыя мае сваю адметную мову, і мы павінны яе захоўваць, аб чым нядаўна гаварыў наш Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка на нарадзе з навукавай супольнасцю. Беларуская мова — душа нашага народа. Гісторыя складалася так, што ў нас дзве дзяржаўныя мовы. І гэта таксама здабытак. Ды не значыць, што мы павінны ўсіх прымушаць гаварыць на беларускай мове, але павінны стварыць умовы, каб кожны грамадзянін яе ведаў. У Канстытуцыі нацыянальная самабытнасць ідзе ў звязцы з такімі словамі, як шматвекавая гісторыя беларускай дзяржаўнасці і суверэннітэт. Гэта вельмі важныя, каштоўныя рэчы. Добра, што яны зафіксаваны ў абноўленым варыянце больш выразна. Важна казаць пра неабходнасць захавання гістарычнай памяці. Сёння вялікая увага ўдзяляецца захаванню памяці аб Вялікай Айчынай вайне. На жаль, падзеі Другой сусветнай вайны найбольш у сучасным свеце падвяргаюцца фальсіфікацыі. У краінах Захаду гэта ўжо выйшла на міжнародны ўзровень, калі прымаюцца заявы адносна Савецкага Саюза, яго ставяць на адну дошку з нацыскай Германіяй, што для нас абсалютна непрымальна, бо супярэчыць гістарычным фактам. Не менш важна, з пункту гледжання захавання гістарычнай праўды, тое, што Генеральная пракуратура пачала справу аб генцыдзе беларускага народа, абсалютна правамоцна. Мы павінны ўголас казаць аб тым, што рабілася на нашай зямлі нацысцкімі акупантамі, якія імкнуліся знішчыць пераважаючы большасць насельніцтва, а рэшты ператварыць у рабцоў для новых германскіх гаспадароў.

— Напаўна, менавіта памяць краіны, дзе спалены тысячы вёсак, была б карыснай для таго, каб паказаць, што нясе з сабой вайна?

— Безумоўна, Беларусь з'яўляецца фактычна донарам міру. Мы памятаем, што беларусы тысячагоддзямі жывуць на гэтым геапа-

літычным скрыжаванні і праз нашу тэрыторыю прайшлі тысячы войн і ваенных канфліктаў. Варта задумацца, што, нягледзячы на ўсё гэта, яны адцялялі сваё права жыць на гэтай зямлі. І ў рэшце рэшт мы прыйшлі да суверэннай дзяржавы — Рэспублікі Беларусь. Некаторыя любяць гаварыць, што ў 90-я гады суверэннітэт зваліўся беларусам на галаву надкуль. Але трэба ўдумацца: беларусы яго заслужылі, да яго ішлі нашы продкі, яны яго выпакутавалі за тысячагоддзі гэтай у многім крывавай гісторыі. Мы ўжо больш за 30 гадоў не проста існуем як суверэнная Рэспубліка Беларусь, а паспяхова развіваемся, можа, не такімі тэмпамі, як камусьці хацелася. Але тут нельга забывацца, што ў нас фактычна няма прыродных выкапняў у такой колькасці, як у іншых краінах. Наша багацце — у першую чаргу людзі, якія жывуць і працуюць на гэтай зямлі. Наш народ за 30 гадоў даказаў, што ў беларусаў патэнцыял дзяржаўнасці сфарміраваны, мы здольны забяспечыць сваё суверэннае існаванне. Мы павінны захоўваць права народа, які жыве на гэтай тэрыторыі, самастойна вырашаць свой лёс, якім чынам развівацца, з кім у саюзе знаходзіцца, якія інтэграцыйныя аб'яднанні падтрымліваць альбо, наадварот, не прымаць.

— Мы прывіклі гаварыць, што для вяртання ведаў пра нашу мінулае многа было зроблена ў 20-я гады, у час распаду СССР у 80—90-я. Ці трэба больш казаць пра тое, колькі навуковых даследаванняў, адкрыццяў, прац дало XXI стагоддзе?

— Сапраўды, дзякуючы падтрымцы дзяржавы праведзена велізарная праца. Напрыклад, сям'я старажытных славянскія матэрыялы выяўлены на нашым поўдні, на тэрыторыі Беларускага Палесся, якія датуюцца чацвёртым стагоддзем, — сапраўднае адкрыццё. Мы гэта зафіксавалі ў пэдагагічнай «Гісторыі беларускай дзяржаўнасці», інфармацыя ўвойдзе ў абноўлены падручнікі. Так, беларусы сфарміраваліся як народнасць у XVI стагоддзі, але гэта не значыць, што нашы продкі раптоўна ўзніклі аднекуль. Яны тысячагоддзямі жылі на гэтай тэрыторыі, яшчэ да таго, як пачалі называцца бела-

Наталля КАЧАНОВА:

«ЛЮДЗІ АКЦЫЎНА ПРЫМАЮЦЬ УДЗЕЛ У ГЭТАЙ ВАЖНАЙ ПАЛІТЫЧНАЙ КАМПАНІ!»

У Савеце Рэспублікі адбылася сустрэча Старшыні Савета Рэспублікі з кіраўніком місіі назіральніка ад Саюзнай камісіі Незалежных Дзяржаў, намеснікам Старшыні Выканаўчага камітэта — выканаўчага сакратара СНД Ільхом НЕМАТАЎ.

Вітаючы госця, спікер верхняй палаты парламента шчыра падзякавала за ўдзел у назіранні за вельмі важным палітычным мерапрыемствам, якое праходзіць у Беларусі, — рэферэндумам па ўнясенні змяненняў і дапаўненняў у Асноўны Закон краіны — Канстытуцыю.

Яна паведаміла, што старт гэтай работы быў дадзены яшчэ ў 2016 годзе, калі Прэзідэнт краіны даручыў перагледзець Асноўны Закон, бо ёсць нормы, якія неабходна змяніць і жыццё таго папрабуе. Ужо тады была распачата работа над дакументам.

Дарчы, Савет Рэспублікі ўнёс каля ста прапановаў у праект Канстытуцыі, шэраг з якіх увайшоў у праект, вынесены на галасаванне.

Наталля Качанова падкрэсліла: было арганізавана сур'ёзнае абмеркаванне змяненняў Асноўнага Закона.

Разгарнулася шырокамаштабнае абмеркаванне тых навіел, якія запланаваны ў змененым Асноўным Законе: гэта і дзейнасць грамадскіх прыёмных, і дыялагавыя пляцоўкі, і сустрэчы з працоўнымі калектывамі, — патлумачыла госцю спікер.

Яна звярнула ўвагу, што ў Савеце Рэспублікі таксама дзейнічала грамадская прыёмная, у якую звярталася вельмі шмат людзей. Усяго праз розныя каналы сувязі ад грамадзян паступіла больш за 9 тысяч прапановаў.

— Хачу адзначыць, што было арганізавана сур'ёзнае абмеркаванне, і людзі сапраўды былі зацікаўлены, — акцэнтавала ўвагу Наталля Качанова.

Таксама яна расказала аб самах папулярных прапановах ад людзей:

— Мы вызначылі для сябе топ-3 пытанні, якія ў большай ступені хвалявалі нашых грамадзян: шлюб паміж мужчынам і жанчынай, два тэрміны для Прэзідэнта, абавязак клапаціцца пра сваё здароўе.

Таксама Старшыня Савета Рэспублікі расказала, што ўжо наведвала некалькі выбарчых участкаў, паглядзела ход датэрміновага галасавання.

— З задавальненнем для сябе я адзначыла, што людзі актыўна прымаюць удзел у гэтай важнай палітычнай кампаніі, — падкрэсліла Наталля Качанова.

Яна выказала ўпэўненасць, што назіральнікі ад СНД падпадць да сваёй місіі аб'ектыўна і непрадузата.

Кіраўнік місіі назіральнікаў ад СНД Ільхом Нематаў у сваю чаргу падзякаваў за цёплыя словы і пракаментаваў работу місіі і доўгатэрміновых назіральнікаў у Беларусі.

— Наша дзейнасць будзе выбудоўвацца на прынцыпах нейтральнасці, аб'ектыўнасці, адкрытасці і галоснасці, з захаваннем беларускага законаў, — падкрэсліў ён. — Ацэнкі будучы гравітацыя выключна на выніках назірання доўгатэрміновых і кароткатэрміновых назіральнікаў і інфармацыі, якую мы атрымаем з афіцыйных органаў. Ацэнкі будучы аб'ектыўныя: мы ніколі не пішам тое, чаго не бачым.

Таксама ён адзначыў: гэта ўжо 11-я місія СНД, што сведчыць аб вялікім вопыце ўзаемадзейня бакоў, ЦВК і арганізацый, адказ-

ных за правядзенне такіх мерапрыемстваў.

— Нашы юрысты вывучылі змены, якія ўносяцца ў Канстытуцыю. Яны маюць канструктыўны характар, — падкрэсліў кіраўнік місіі назіральнікаў.

Ён расказаў, што ў Беларусі створаны ўсе неабходныя ўмовы для правядзення палітычнай кампаніі з выкананнем законаў нашай краіны, нормаў і прынцыпаў міжнароднага права.

— Нашы доўгатэрміновыя назіральнікі ўжо пабывалі ва ўсіх абласцях і сустрэліся са старшынямі тэрытарыяльных участкавых камісій, — паведаміў Ільхом Нематаў. — На іх думку, ЦВК і адпаведныя органы правялі ў Беларусі вельмі вялікую работу па падрыхтоўцы і правядзенні гэтай мерапрыемства на высокім узроўні. Адзначаецца, што на ўсіх участках маюцца інфармацыйна-метадычныя матэрыялы, спісы ўдзельнікаў рэферэндуму і тыя змены і дапаўненні, якія ўносяцца ў Канстытуцыю. Любы чалавек можа азнаёміцца з імі і вырашыць для сябе, які галасавец. Гэта вельмі зручна для ўдзельнікаў рэферэндуму.

Напрыканцы ён адзначыў, што па выніках рэферэндуму будзе створана каардынацыйны савет, у склад якога ўвойдуць міжпарламенцкія камісіі, прадстаўнікі Парламентскага саюза Саюза Беларусі і Расіі, Пастаяннага камітэта СНД і супрацоўнікі выканкама.

— З улікам меркавання ўсіх мы створым выніковы дакумент, які плануем агучыць 28 лютага на прэс-канферэнцыі пасля авяшчэння ЦВК папярэдніх вынікаў галасавання, — рэзюмаваў Ільхом Нематаў.

Вольга АНУФРЫЕВА.

ПА ПРЫНЦЫПАХ ГАЛОСНАСЦІ І ПРАЗРЫСТАСЦІ

Паспяховае правядзенне рэферэндуму стане залогам далейшага мірнага развіцця Беларусі

Аб гэтым падчас сустрэчы са старшынёй Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў, якая адбылася таксама ўчора, заявіў кіраўнік місіі назіральнікаў ад СНД, намеснік старшыні Выканаўчага камітэта — выканаўчага сакратара СНД Ільхом НЕМАТАЎ.

Па яго словах, у склад місіі ўвайшлі вопытныя дыпламаты, прадстаўнікі Цэнтрвыбаркама, дэпутаты, якія неаднаразова прымалі ўдзел на прэзідэнцкіх і парламенцкіх выбарах краін СНД. «Асноўная задача нашай місіі — аказанне садзейнічання ў правядзенні дадзенай палітычнай кампаніі на высокім арганізацыйным узроўні, з выкананнем законаў Рэспублікі Беларусь, — паведаміў Ільхом Нематаў. — Наша работа будзе выключна на прынцыпах нейтральнасці, адкрытасці, галоснасці, празрыстасці і, самае галоўнае, неўмяшальнасці ў падрыхтоўку і правядзенне рэферэндуму, ва ўнутраныя справы з выкананнем прынцыпаў дэмакратыі і свабоды».

ТЫМ ЧАСАМ

Ужо вядомыя некаторыя вынікі датэрміновага галасавання на рэферэндуме. «За два дні датэрміновага галасавання ў рэферэндуме прынялі ўдзел 14,53 % грамадзян, якія ўключаны ў спісы, — паведаміла сакратар Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Алена БАЛДОУСКАЯ. — Тройку лідараў складае Гомельская вобласць, дзе колькасць тых, хто прагаласаваў, набліжаецца да 20 %, Магілёўская і Брэсцкая вобласці. Галасаванне праходзіць у рабочым парадку. Нам не паступаюць сігналы аб канфліктных, невырашальных сітуацыях. Асноўнае пытанне, якое непакоіць насельніцтва, — магчымасць прагаласаваць не па месцы рэгістрацыі. Мы ўжо неаднаразова тлумачылі патрабаванні заканадаўства. Паўтарыся: грамадзяне ўключаюцца ў спісы, зыходзячы з іх рэгістрацыі па месцы жыхарства або па месцы знаходжання. Магчымасць уключэння дадаткова ў спісы залежыць ад наяўнасці дакумента, які пацвярджае пражыванне грамадзяніна на тэрыторыі адпаведнага ўчастка для галасавання».

Доўгатэрміновы назіральнік, які расказаў кіраўнік місіі ад СНД, працуе ў Беларусі ўжо з 1 лютага. Яны пабывалі ва ўсіх рэгіёнах краіны, абмеркавалі пытанне гатоўнасці да рэферэндуму са старшынямі участкавых камісій і адзначылі, што Цэнтральная выбарчая камісія за кароткі перыяд правяла вельмі вялікую работу па падрыхтоўцы да гэтай мерапрыемства. Паводле іх слоў, пакуль сур'ёзных з'яваў не выяўлена.

— Падрыхтоўка рэферэндуму ідзе арганізавана, вельмі актыўна, — акцэнтаваў увагу Ільхом Нематаў, які плануе наведваць шэраг участкаў у Мінску, так і ў рэгіёнах. — Сёння ў Беларусі створаны ўсе ўмовы для правядзення рэферэндуму на высокім арганізацыйным узроўні і з выкананнем законаў Беларусі, створаны ўмовы для свабоднага волевыяўлення насельніцтва краіны. Назіральнікі адзначаюць вялікую цікавасць жыхароў Беларусі да рэферэндуму, да змяненняў і дапаўненняў, якія ўносяцца ў Асноўны Закон. Многія лічаць, што гэта дасць магчымасць распрацаваць новыя законы, накіраваныя на працяг палітычных і эканамічных рэформаў у краіне. Натуральна, гэта будзе садзейнічаць мірнаму і стабільнаму развіццю самой Беларусі.

Як заўважыў старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Ігар КАРПЕНКА, Цэнтральная камісія і ўся сістэма камісій — ад тэрытарыяльных да участкавых — адкрытыя да ўзаемадзейня з міжнароднымі назіральнікамі. «Сёння іх у краіне 194: у асноўным гэта прадстаўнікі ад СНД, ёсць прадстаўніцтва ад АДКБ, ШАС, — паведаміў кіраўнік Цэнтрвыбаркама. — Разам з тым ужо ёсць 22 назіральнікі, якія прадстаўляюць нацыянальных экспертаў, у тым ліку з краін Еўрасаюза. Акрамя таго, працуе звыш 44 тысяч нацыянальных назіральнікаў. Мы пакуль не атрымлівалі ў камісіі сур'ёзных з'яваў або пасылаў, якія патрабуюць ад нас прыняцця тэрміновых мер або выпраўлення сітуацыі. Рэферэндум ідзе па тым плане, які мы зацвердзілі на пасяджэнні Цэнтральнай камісіі».

— Мы вельмі доўга працавалі над праектам Канстытуцыі, — адзначыў падчас сустрэчы з місіяй назіральнікаў ад СНД намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў Валерый МІЦКЕВІЧ. — Упэўнены, што народ падтрымае змяненні. Канстытуцыя, па якой мы сёння жывём, была прынята адносна нядаўна, аднак гэта быў перыяд зараджэння і станаўлення нашай незалежнай дзяржавы. Гэта Канстытуцыя сваю ролю сыграла. Наша дзяржава адбылася, яна падужала. Наперадзе — новы этап развіцця. І з гэтым звязана стварэнне новай Канстытуцыі. Мы прапануем многія главы, раздзелы памяншаць для таго, каб краіна смела глядзела ў будучыню і развівалася.

Вераніка КАНОТА.

У тэму

Наталля КАЧАНОВА сустрэлася са студэнтамі Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Беларусі.

— Акадэмія кіравання пры Прэзідэнце — навучальная ўстанова, дзе выхоўваюцца, навучаюцца будучыя кіраўнікі нашай краіны. Тут людзі з выразнай грамадзянскай пазіцыяй, якія будуць сачыць за падзеямі, што адбываюцца ў Беларусі, на міжнароднай арэне, — цытуе БелТА словы Наталлі Качанавы.

Яна звяртае ўвагу: калі сустрэчы праходзіць у афлайн-фармаце, ёсць магчымасць адкрыта падзяліцца сваімі поглядамі.

— Мы ж у сваю чаргу чуюм вас, каб абсалютна дакладна разумець, якія запыты і пытанні ёсць у моладзі. У Савеце Рэспублікі вялікая ўвага ўдзяляецца рабоце з людзьмі. Праводзяцца прыёмы па

асобістых пытаннях, прамяня тэлефонныя лініі. Усё гэта дазваляе нам бачыць і чуць праблемы, якія ёсць на месцах. Як вынік — потым рэалізоўваць праекты. Акрамя таго, нам вельмі важна мець зваротную сувязь ад грамадзян, наколькі правільна мы вырашаем тэма і іншыя пытанні, задачы, вызначаныя ў законапраектах, — кажа яна.

Студэнты актыўна ўключыліся ў дыялог. Гучалі пытанні аб дзяржаўным кіраванні, палажэннях праекта Асноўнага Закона, сацыяльна-эканамічных зменах, якія вызначаць далейшае развіццё краіны пры ўмове прыняцця канстытуцыйных навацый. Удзельнікі сустрэчы абмеркавалі пытанні выхавання моладзі, сусветныя навіны, пагаварылі аб адукацыйных падыходах і дэструктыўным уплыве фэйкаў. У тым ліку моладзь людзі цікавіліся меркаваннем Наталлі Качанавы аб тым, якімі асобаснымі якасцямі павінен валодаць спецыяліст, наколькі важна для беларусаў захаваць гістарычную памяць.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У Атлантыцы згарэлі 4 тысячы Bentley і Lamborghini

На грузавым судне Felicity Ace, якое везла амаль 4000 дарагіх аўтамабіляў з Германіі ў ЗША, дагарэў пажар, які працягваўся некалькі дзён. Кошт згарэлых аўтамабіляў можа дасягаць паўмільярда долараў. Судна выйшла ад берагоў Германіі 9 лютага і накіравалася ў бок ЗША, але ў раёне партугальскіх Азорскіх астравоў на ім пачаўся пажар. На Felicity Ace было загрузана амаль 4000 люксавых аўтамабіляў, уключаючы машыны такіх марак, як Porsche, Audi, Bentley і Lamborghini. Пажар пачаўся ў адным з трумаў карабля і стаў хутка распаўсюджвацца на борце, у тым ліку і «дзякуючы» грузу. Справа ў тым, што многія аўтама-

білі абсталёваны літій-іоннымі акумулятарамі, якія лёгка запальваюцца. Пакуль невядома, што стала прычынай пажару і ці звязаны ён з аўтамабільнымі акумулятарамі. Каманду з 22 чалавек эвакуіравалі ў той жа дзень, калі пачаўся пажар. А вось судна працягвала гарэць на працягу некалькіх дзён, таму што для тушэння акумулятараў трэба было спецыяльнае абсталяванне, якога ў партугальскіх пажарных не было.

У Італіі з 1 сакавіка адмяняецца каранцін для ўсіх замежных грамадзян

Міністр аховы здароўя Італіі Роберта Сперанца падпісаў распараджэнне, паводле якога з пачатку сакавіка пры ўездзе ў краіну адмяняецца каранцін для ўсіх замежных грамадзян. Аб гэтым паведаміла ТАСС. «Для ўезду на тэрыторыю Італіі дастаткова сертыфіката аб вакцынацыі, даведкі ад выдараўленні або адмоўнага тэсту на каранавірус», — адзначаецца ў распараджэнні.

Гіганцкі чорны мядзведзь тэрарызуе жыхароў Каліфорніі

Жыхары мястэчка Саўт-Лэйк-Таха ў Каліфорніі абзаваліся новым суседам, і вельмі непажаданым — гэта гіганцкі чорны мядзведзь, які атрымаў мянушку Хэнк, або, як называюць яго некаторыя, Танк Хэнк, перадала «Бі-бі-сі». За паўгода мясцовае паліцыя атрымала ўжо каля 30 званкоў ад перапалоханых жыхароў, у чые даны ўварваюцца гэты 200-кілаграмовы волат. Бясчынствы Хэнка пачаліся ў ліпені мінулага года — у гэты час у мядзведзях пачынаецца перыяд абжорства, калі яны назіпаваюць калорыі перад зімовай спячак. Аднак з надыходам зімы Хэнк у спячку так і не ўпаў, скардзяцца ў мясцовым дэпартаменце дзікай прыроды. Такое здарэцца, калі ў мядзведзях ёсць доступ да ежы круглы год.

Хэнк якраз такі прыхоўваецца да чалавечай ежы і, падобна, адмаўляцца ад яе не збіраецца. «Лягчы адшукаць недадзены пічу, чым паліцца ў лесе», — тлумачыць яго паводзіны прадстаўнік каліфарнійскага дэпартаменту дзікай прыроды Пітэр Тайра.

АБЛІЧБА ВАННЫЯ СКАРГІ І ПЫТАННІ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Айчынная заканадаўства — адно з самых прагрэсіўных у свеце па рабоце са зваротамі грамадзян, аднак тэхналогіі з часам мяняюцца і, адпаведна, удасканалваецца заканадаўства, заўважыла намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі Палаты прадстаўнікоў Валянціна РАЖАНЕЦ:

— Мы імкнёмся закласці ў закон асновы эфектыўных стасункаў улад з грамадзянамі падчас вырашэння пытанняў людзей. Будзе створаны асабісты кабінет, у якім чалавек зможа лёгка і хутка паглядзець сваю перапіску з арганізацыямі і атрыманы ад іх адказы. Поўную карціну — зварот чалавека і прынятыя па ім рашэнні — будзе бачыць і дзяржорган. Магчыма, гэта дазволіць пазбавіцца ад недахопаў, якія раней не дазвалялі эфектыўна вырашыць пэўнае пытанне. Сістэма павінна дапамагчы зрабіць нашу агульную работу больш эфектыўнай. Звароты грамадзян — важны сегмент у рабоце дэпутацкага корпуса і

Дэпутаты ўнікаюць, як функцыянуе сістэма.

— Фактычна мы ідзем да таго, каб пераставаць пісаць справаздачы ў вышэйстаячыя органы — яны ўваходзяць у сістэму зваротаў і ўсю карціну бачаць самі. Грамадзянам сістэма зручная тым, што яны ўваходзяць у асабісты кабінет і бачаць усю гісторыю сваіх зваротаў і адказаў, ім не трэба ўспамінаць, калі, каму і што яны пісалі. Пры гэтым грамадзяне, якія прывыклі падаваць заяву на паперы, змогуць працягнуць рабіць гэта. Супра-

Мы можам настройваць асабісты кантэнт сістэмы зваротаў, а ў раздзеле «Дапамога» можна звярнуцца да адміністратара. Існуе таксама сэрвіс «Паведамленне», з дапамогай якога можна даведацца, што прыйшло новае паведамленне, функцыя СМС-апавяшчэння і іншыя карысныя магчымасці.

ЯК ПАДАЦЬ ЗВАРОТ

Магчымасць самастойнай рэгістрацыі карыстальніку пакуль заблакіравана, арганізацыі ў сістэму ўносіць знешні адміністратар. На рэсурсе выкарыстоўваецца дакладная ідэнтыфікацыя карыстальнікаў і прадпрыемстваў, якія прывязаны да УНП. Увайсці ў сістэму грамадзянін можа, выкарыстоўваючы сваю ID-картку. Або прыйсці на пошту і з дапамогай аператара зарэгістравацца ў нацыянальнай паштовай электроннай сістэме і аўтаматычна стаць і яе карыстальнікам, і сістэмы зваротаў. Тут ёсць дастаткова падрабязная інструкцыя, якая ўтрымлівае копіі экрана і фарму рэгістрацыі з палямі і іх апісаннем. Так што ніякіх цяжкасцяў падчас рэгістрацыі ў чалавека не ўзнікне, патлумачыла спецыяліст.

— Для дзяржорганаў, якія працуюць з сістэмай зваротаў, мы распрацавалі шмат відамагчымасцяў (відэаінструкцыі з паказамі дзеянняў і рэжыме рэальнага часу з субцітрамі), якія можам прадставіць па запыце арганізацыі для азнаямлення з сістэмай. Яна, дарэчы, прадстаўлена на рускай і беларускай мовах.

Ірына СІДАРОК,
фота аўтара.

Наталія ТАРАСЕНКА.

дзяржорганаў, бо ён дазваляе даведацца пра настрой людзей і іх хваляванні.

НАБОР СПРАВАЗДАЧ, ПАРТРЭТ ГРАМАДСТВА І ДАДАТКОВЫЯ СЭРВІСЫ

Пэўна, ні адной краіне не ўдаляецца столькі ўвагі рабоце са зваротамі грамадзян, як у Беларусі, лічыць Ганна РАБАВА, намеснік міністра сувязі і інфарматызацыі. Яна абазначыла праблемы, якія відэаочно існуюць у рабоце са зваротамі грамадзян і якія павінна вырашыць новая адзіная сістэма.

Найперш гэта разрозненая рэгістрацыя, бо кожная арганізацыя вядзе сваю базу зваротаў. Таму неабходна было стварыць цэнтралізаваную рэгістрацыю ўсіх зваротаў. Другі момант: спецыялісты паралельна рабілі аналітыку зваротаў па самых розных напрамках, і цяпер існуе шырокі набор справаздач, а таксама канструкцыі, якія дазваляюць сфарміраваць справаздачу па існуючых даных націскам адной кнопкі, падзялілася яна:

цоўнік па рабоце са зваротамі грамадзян пэўнай арганізацыі сам зарэгіструе дакумент у электроннай сістэме.

База адзінай сістэмы стане вельмі важнай, мяркую Геннадзь ДАВЫДЗЬКА, старшыня Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі Палаты прадстаўнікоў:

— Па зваротах грамадзян бачныя прыхільнасці людзей, па базе можна будзе зрабіць палітычны ці сацыяльны зрэз і стварыць партрэт грамадства, працаваць з грамадскім меркаваннем.

Сістэма зваротаў — самастойная платформа, якая забяспечвае інфармацыйнае ўзаемадзеянне заўніку і дзяржорганаў і прадпрыемстваў, а таксама інфармацыйныя сувязі паміж дзяржорганаў, кантрольныя функцыі і мае шэраг сэрвісных функцый, ахарактарызаваў сістэму ўліку і апрацоўкі зваротаў Алена СВІРЫД, супрацоўніца Інстытута прыкладных праграмных сістэм:

— Летась сістэма зваротаў была дапрацавана з пункту гледжання дызайну. У платформе закладзены шэраг сэрвісаў і магчымасцяў. Вялікая ўвага ўдзелена стварэнню даведніка-класіфікатара: у нас выкарыстоўваецца 26 даведнікаў і класіфікатараў.

У сістэме амаль немагчыма стварыць ананімны зварот або сказаць даныя пра сябе. Калі грамадзянін ідэнтыфікуецца праз Адзіную сістэму ідэнтыфікацыі фізічных і юрыдычных асоб ці нацыянальную паштовую электронную сістэму, ён дазваляе сістэме бачыць звесткі пра сябе. Калі ж ён рэгіструецца непасрэдна ў сістэме зваротаў, то выкарыстоўвае выдадзены яму сістэмай логін і пароль. Акрамя таго, прадуладжана пацверджанне грамадзянінам свайго нумара тэлефона, па якім, калі ён захоча сказаць свае даныя, можна будзе вызначыць рэальныя рэквізіты заўніку.

Зварот з'явіцца ў сістэме не толькі тады, калі чалавек сфарміруе яго са свайго асабістага кабінета ў сістэме зваротаў ці паштовага адрознення. Рэгістрацыйную кантрольную картку зварота ў сістэме сфарміруе і ўпаўнаважаны супрацоўнік дзяржоргана ці арганізацыі, куды зварот быў накіраваны іншым спосабам. Напрыклад, пісьмовым паштовым адрасаваннем або ў вуснай форме падчас асабістага прыёму. Усе дакументы, якія чалавек даў разам са сваім зваротам, таксама будуць захоўвацца ў сістэме. А рэгістрацыя заўніку з арганізацыяй будзе не толькі бачна яму і дзяржорганам, але і мець пэўны статус: завершана яна ці на якой стадыі працэсу разгляду знаходзіцца. Такі падыход робіць прыняцце рашэння празрыстым і ўплывае на яго якасць, сцвярджаюць спецыялісты.

Надвор'е

У НЯДЗЕЛЮ ІСТОТНА ПАДМАРОЗІЦЬ І СТАНЕ СЛІЗКА

А ў першыя дні сакавіка тэмпература паветра апусціцца месцамі да мінус 14 градусаў

Гэтымі днямі актыўныя паўночна-атлантычныя цыклоны (а разам з імі і моцныя вятры) пакінулі нашу краіну. У найбліжэйшыя дні атмасферны ціск будзе расці, а гэта значыць, што нават тыя фронтальныя падзелы, якія будуць праходзіць праз тэрыторыю Беларусі ў суботу, вялікай колькасці ападкаў не прынесуць. А ў канцы лютага — пачатку сакавіка пры менш шчыльнай воблачнасці ўначы гадзіны паветра па краіне будзе астаджацца да 10—14 марозу, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыёактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Праўда, яшчэ ў пятніцу раніцай і ўдзень у многіх раёнах краіны пройдуць невялікія апады ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. На асобных участках дарог чакаецца галалёдзіца. Вечер паўднёвы, удзень з пераходам на заходні ўмераны, месцамі парывісты. Тэмпература паветра ўдзень складзе ад мінус 2 градусаў да 8 цяпла.

Больш моцныя начныя марозы пачнуцца ўжо ў суботу: уначы па ўсходняй палове краіны, а ўдзень месцамі ў рэгіёнах пройдуць кароткачасовыя апады ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. Уначы і ранішня гадзіны ў асобных раёнах чакаецца слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Вечер заходні, паўночна-заходні ўмераны. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 6 градусаў да плюс 1. Удзень будзе 1—8 цяпла.

Аднак ужо ў нядзелю ападкаў не будзе. Уначы і раніцай на дарогах месцамі прагназуецца галалёдзіца. Вечер паўночны ўмераны. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 2 да мінус 8 градусаў, пры праясненнях па поўначы да 10 марозу. Удзень будзе ад мінус 1 градуса да 6 цяпла.

Згодна з пяпярэднымі прагнозамі айчынных сіноптыкаў, у панядзелак, у апошні дзень лютага, пераважна без ападкаў, толькі ў асобных раёнах на паўднёвым усходзе краіны магчымы невялікі снег. Уначы і раніцай месцамі на дарогах прагназуецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 1—8 градусаў, пры праясненнях да 11 марозу. Удзень будзе ад мінус 1 градуса да 5 цяпла.

У першы дзень сакавіка чакаецца не зусім вясновае надвор'е. У гэтыя суткі будзе пераважна без ападкаў. Уначы і раніцай на асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе 2—9 марозу, пры праясненнях да мінус 10—14 градусаў. Удзень будзе ад мінус 1 градуса да 6 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

Партал рэйтынгу якасці паслуг

Пакуль дэпутаты думваюць над удасканаленнем Закона аб зваротах грамадзян і юрыдычных асоб, пры Міністэрстве сувязі і інфарматызацыі з 2018 года працуе Партал рэйтынгавай ацэнкі якасці аказання паслуг арганізацыямі Рэспублікі Беларусь, на прыкладзе якога відаць, як беларусы ставяцца да работы пэўных устаноў.

— Ён прызначаны для адкрытага дыялогу паміж грамадзянамі і арганізацыямі. Любы чалавек, які прайшоў мінімальную аўтарызацыю (зарэгістраваўся з дапамогай свайго сацыяльнай сеткі ці электроннай пошты), можа пакінуць тут ацэнку якасці атрыманай паслугі ці адміністрацыйнай працэдур, па якія ён звяртаўся ў пэўную арганізацыю, — запэўніла Кацярына НЯЧАЕВА, бізнес-аналітык Інстытута прыкладных праграмных сістэм.

Для гэтага ў арганізацыі, якія знаходзяцца ў сістэме, ёсць асабісты кабінет, дзе пазначаны адміністрацыйныя працэдур і ацэнаў. Карыстальніку застаецца адкрыць анкету арганізацыі, выбраць на гэтай старонцы паслугу ці працэдуру, якую ён атрымліваў, і ацаніць яе. Можна таксама паставіць адзнаку і арганізацыі ўвогуле.

Згодна са статыстыкай, самая задавальняльная сфера жыццядзейнасці па сярэднім ўзроўні задаволенасці грамадзянамі — пагранічны рэжым (88,17%). Аднак больш за ўсіх ацэнак (85 745) мае адукацыя, якая пры гэтым з'яўляецца найменш задавальняльнай сферай (35,89%). Менш за ўсіх адзнак на партале ў сферы комплекснага і тэхнічнага абслугоўвання насельніцтва (ЖКГ).

Карысныя парады

ЖЫЦЬ ДОЎГА І НЕ ХВАРЭЦЬ

У Выдавецкім доме «Звязда» выйшла кніга «Парады доктара Гумена». Як пазбегнуць інсульту, пазбавіцца ад стрэсу і чаму мы хварэем на рак? Якія нашы звычкі шкодзяць здароўю і знішчаюць імунітэт? Як падтрымаць яго без аптэчкі? Як жыць без гаджэтаў і чым небяспечны смартфон? Ад чаго нас выратавае лянота і ці варта з ёй змагацца? Як пазбегнуць праблем з пазваночнікам? Як падтрымліваць мікрафлору кішэчніка? Чым небяспечны варыкоз і што будзе, калі гэта захворванне запусціць? Як ачысціць арганізм ад шлакаў? Якія хваробы нясе нам атлусценне і чаму з гадамі мы набіраем лішня кілаграмы? Гэта некаторыя раздзелы кнігі, адкуль можна даведацца пра важныя факты, што дапамогуць падоўжыць жыццё і пазбегнуць многіх хвароб.

частку жыцця цалкам рэальна заставацца ў адной вазе. Гэта дазволіць пазбегнуць шматлікіх праблем, такіх як высокі артэрыяльны ціск, цукровы дыябет II тыпу і нават некаторыя анкалагічныя хваробы.

Лянота, як ні парадасальна, — неабходная рэч для нашага арганізма і нервовай сістэмы. Яна задумана прыродай для таго, каб мы працавалі ў больш «энергазахавальным» рэжыме, бо нашы рэсурсы не бясконцыя. Якую ролю адыгрывае лянота ў захаванні здароўя і падаўжэнні працягласці нашага жыцця?

Пра ўсё гэта і многае іншае можна прачытаць на старонках кнігі. «Парады доктара Гумена» — карысныя рэчы на кожны дзень, якія дапамогуць лепш зразумець уласны арганізм і яго патрэбы. І, адпаведна, зрабіць свой лад жыцця больш здаровым і правільным.

Закажаць кнігу можна на сайце oz.by, або набыць у краме «Акадэмія».

Доктар Гурбаніджад Гумен Гушанг нарадзіўся ў Тэгеране (Іран). Скончыў Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт (1999) і застаўся працаваць у Беларусі. Па спецыяльнасці ён нейрахірург. Працаваў у РНПЦ неўралогіі і нейрахірургіі, а цяпер — навуковы супрацоўнік анкалагічнага (нейрахірургічнага) аддзялення РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава. Выкладае на кафедры неўралогіі і нейрахірургіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі. Намеснік старшыні Дома дружбы іранцаў у Беларусі.

Напрыклад, ці ведалі вы, што, каб пазбавіцца ад стрэсу, дастаткова... выпіць шклянку вады. А адной з найважнейшых задач у прафілактыцы раку з'яўляецца падтрыманне імуннай сістэмы, якая і змагаецца з ракавымі клеткамі. Як яе падтрымліваць? Найперш весці актыўны лад жыцця, пазбягаць стрэсу, правільна харчавацца, гуляць на свежым паветры.

Цукар, як вядома, называюць бела смерцю. Хоць ён і з'яўляецца лёгкаасваляльным вугляводам, з якога арганізм хутка атрымлівае энергію, але мае адну не-

прыемную ўласцівасць: шкодзіць нашай імуннай сістэме. Пакуль яна «есяць» цукар, то не ўстане займацца знішчэннем вірусаў і іншых інфекцый. А падчас пандэміі COVID-19 аслабляць імунітэт салодкім вельмі непажадана. Акрамя таго, гэта дадатковая нагрузка на нашу падстраўнікавую залозу, бо арганізму трэба нейтралізаваць інсулін, які выпрацоўваецца.

З гадамі мы назапашваем лішнія кілаграмы і апраўдаем гэта замаруджаным абмену рэчываў. Аднак ва ўзросце з 20 да 60 гадоў ён прыкладна аднолькавы. І гэта азначае, што большую

Прыярытэты

Абследаваць нованароджаных за некалькі секунд

У РНПЦ дзіцячай хірургіі адкрыўся кабінет камп'ютарнай тамаграфіі

Новы дыягнастычны апарат дазволіць хутка праводзіць самыя складаныя абследаванні і змяніць іншыя — больш траўматычныя. Гэта першы, сабраны спецыяльна для дзяцей рознага ўзросту, у тым ліку і нованароджаных, 2-энергетычны рэнтгенаўскі КТ-апарат (кожная з трубкаў апарата разлічана на 128 зрэзаў). Ва ўрачыстым адкрыцці кабінета прынялі ўдзел віцэ-прэм'ер Ігар ПЕТРЫШЭНКА, міністр аховы здароўя Дзмітрый ПІНЕВІЧ, дырэктар РНПЦ дзіцячай хірургіі Канстанцін ДРАЗДОЎСКІ.

праямнёвую нагрузку, чым аналагі. Гэта важна, бо даследаванне трэба выканаць не адзін раз. Гэта асноўныя перавагі апарата.

Дырэктар цэнтра адзначыў, што самая складаная праграма (яна прымяняецца для даследавання сэрца) зойме ўсяго 20—30 секунд. А агulьныя праграмы могуць працягвацца да секунды. Адна з асноўных задач гэтага КТ — змяніць іншыя, больш траўматычныя для дзяцей даследаванні.

— Адна з асноўных задач апарата — змяніць траўматычнае даследаванне — ангіякардыяграфію. Такіх даследаванняў за год мы выконваем 600—700: каля 400 дазволіць зрабіць гэты апарат, — прывёў лічбы Канстанцін Драздоўскі.

Апарат — першы ў краіне, спецыяльна сабраны для маленькіх дзяцей. У асноўным на ім будуць дыягнаставіць прыроджаныя парокі сэрца, такія даследаванні будуць выконвацца пад наркозам.

«Гэты апарат у цэнтры чакалі каля пяці гадоў — з моманту адкрыцця. Ён быў жыццёва неабходны для дыягностыкі маленькіх дзяцей з вагой 1,5—2 кілаграмы».

Ігар Петрышэнка раскажаў аб асноўных выдатках на медыцыну і высокатэхналагічнае абсталяванне ў апошні год. Толькі ў 2021 год на сістэму аховы здароўя дзяржава выдзеліла 8,8 мільярда рублёў, а гэта 5 % ВУП. Аб'ёмы павялічыліся на 30 %, у тым ліку два мільярды вылучаны на барацьбу з ковідам.

— За 2021 год мы патрацілі 730 мільянаў рублёў, каб у нашых установах аховы здароўя з'явілася сучаснае абсталяванне па апошнім слове тэхнікі. Забеспячэнне аховы здароўя ўсім неабходным — ключавы прыярытэт нашай дзяржавы, — падкрэсліў намеснік прэм'ер-міністра.

Алена КРАВЕЦ.

ІЗВЕЩЕНИЕ акціонераў адкрытага акціонернага грамадства «Мінсктэлекомстрой» о правядзенні очереднага агульнага (годовага) сабрана акціонераў

Дата правядзення сабрана акціонераў — 28 марта 2022 года.
 Время начала правядзення сабрана акціонераў — 12.00.
 Место правядзення сабрана акціонераў — Мінскі р-н, п. Ратомка, ул. Заславская, 8а, актывы зал.
 Дата составлення спіска ліц, імаючых право на участие в сабрана акціонераў, — 03 марта 2022 года.
 Форма правядзення сабрана акціонераў — очная.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

- Вопрос 1. Об утверждении годового отчета Общества за 2021 год.
- Вопрос 2. Об утверждении отчета наблюдательного совета Общества за 2021 год.
- Вопрос 3. Об утверждении отчета ревизионной комиссии за 2021 год и рассмотрении заключения ревизионной комиссии о финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год.
- Вопрос 4. О рассмотрении аудиторского заключения по бухгалтерской отчетности Общества за 2021 год.
- Вопрос 5. Об утверждении годовой бухгалтерской отчетности Общества за 2021 год.
- Вопрос 6. О распределении чистой прибыли, остающейся в распоряжении Общества за 2021 год.
- Вопрос 7. О выплате дивидендов в 2022 году.
- Вопрос 8. Об избрании членов наблюдательного совета Общества.
- Вопрос 9. Об избрании членов ревизионной комиссии Общества.
- Вопрос 10. Об вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Порядок регистрации лиц, имеющих право на участие в собрании акционеров:

- время регистрации участников собрания акционеров — с 10.00 до 11.40 в день проведения собрания акционеров;
- руководитель акционера — юридического лица должен предъявить группе регистрации документ, удостоверяющий личность, а также документ, подтверждающий полномочия руководителя — копию контракта, который должен быть передан группе регистрации;
- акционер — физическое лицо должен предъявить документ, удостоверяющий личность;
- представитель акционера (юридического или физического лица) должен предъявить документ, удостоверяющий личность, и оригинал доверенности, которая должна быть передана группе регистрации.

Порядок ознакомления с информацией (с документами) лицами, имеющими право на участие в собрании акционеров:

- Информация (документы), подготовленные к собранию акционеров, могут быть предоставлены акционеру Общества (его представителю) в виде копий документов для ознакомления.
- При ознакомлении с информацией (документами), подготовленными к собранию акционеров не допускаются их фото- и (или) видеодублирование, выдача их нарочно.
- руководитель акционера — юридического лица должен предъявить документ, удостоверяющий личность, а также документ, подтверждающий полномочия руководителя — копию контракта, который должен быть передан лицу, определенному генеральным директором Общества для выполнения этих функций;
- акционер — физическое лицо должен предъявить документ, удостоверяющий личность;
- представитель акционера (юридического или физического лица) должен предъявить документ, удостоверяющий личность, и оригинал доверенности, который должен быть передан лицу, определенному генеральным директором Общества для выполнения этих функций.
- С информацией (документами), подготовленной к собранию акционеров, можно ознакомиться в рабочие дни (понедельник — пятница) с 09 по 25 марта 2022 года в период времени с 14.00 по 15.00 по адресу — г. Минск, ул. Аннаева, 49/1-1, кабинет юрисконсульта, либо в день проведения собрания 28 марта 2022 года — по месту его проведения.

УНП 10008131

ІЗВЕЩЕНИЕ

29 марта 2022 года СОСТОИТСЯ ГОДОВОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Камволь»

Собрание акционеров пройдет по месту расположения Общества: г. Минск, ул. Маяковского, 176, конференц-зал, 4-й этаж главного корпуса

Повестка дня

- 1) Отчет о финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год и основных направлениях деятельности Общества на 2022 год.
- 2) Отчет наблюдательного совета за 2021 год.
- 3) Избрание ревизионной комиссии за 2021 год. Заключение по результатам проведения ежегодной ревизии.
- 4) Аудиторское заключение, подготовленное по результатам проведения аудита годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности.
- 5) Утверждение годовых отчетов Общества за 2021 финансовый год.
- 6) Распределение прибыли и убытков по итогам работы Общества за 2021 год.
- 7) Порядок распределения чистой прибыли на 2022 год и 1-й квартал 2023 года.
- 8) Избрание членов наблюдательного совета Общества.
- 9) Избрание членов ревизионной комиссии Общества.
- 10) Утверждение условий материального вознаграждения членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- 11) Утверждение Устава ОАО «Камволь».
- 12) Утверждение Положения о наблюдательном совете ОАО «Камволь».
- 13) Утверждение Положения об аффилированных лицах ОАО «Камволь».

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Маяковского, 176, каб. 211, тел. 354-16-22.

Начало работы собрания — 10.00.
 Регистрация участников собрания с 09.30 до 10.00.
 Спісак акціонераў ОАО «Камволь» для участыя в сабрана акціонераў будзе составлен па астанюна на 15.03.2022.

УНП 100074393

Наталля КАЧАНОВА:

«Калі кіраўнік на сваім месцы — там няма пытанняў ні з зарплатай, ні з сацпакетам»

СПІКЕР верхняй палаты парламента сустрэлася з прадстаўнікамі перспектыўнага кадравага рэзерву Брэсцкага абласнага і моладдзю Брэсцчыны.

Сумленнасць і патрыятызм — галоўныя якасці

На сустрэчу са Старшынёй Савета Рэспублікі прыехалі 75 маладых чалавек, якія задзейнічаны ў розных сферах: ад дзяржаўнага кіравання да аховы здароўя. Галоўнае, што іх аб'ядноўвала, — жаданне пазнаёміцца са структурай верхняй палаты парламента і з першых вуснаў пачуць адказы на свае пытанні. А іх было дастаткова шмат і на розныя тэмы. Па традыцыі, гутарка насіла адкрыты фармат: маладыя людзі маглі задаваць абсалютна розныя пытанні, якія датычацца не толькі прафесійнага жыцця спікера. І, трэба сказаць, яны скарысталіся такой магчымасцю.

На пачатку сустрэчы маладым хлопцам і дзяўчатам правялі экскурсію па будынку Савета Рэспублікі, у музеі і пазнаёмілі з гісторыяй верхняй палаты, якая з'яўляецца палатай тэрытарыяльнага прадстаўніцтва і за гісторыю суверэннай Беларусі абіраецца ўжо семі раз. Таксама моладзь больш дэталёва даведалася аб структуры Савета Рэспублікі, дзейнасці сенатараў у рэгіёнах, закранутарчай і экспертнай рабоце членаў Савета Рэспублікі.

Вітаючы гасцей у зале пасяджэнняў, Наталля Качанова падкрэсліла, што з задавальненнем прымае такія прапановы аб правядзенні сустрэч, бо гэта не толькі натхняе іх удзельнікаў, але дазваляе атрымаць жывыя чалавечыя стасункі, якіх часам усім не хапае.

Даючы ацэнку якасцям любога кіраўніка (а на сустрэчы, адначынам, былі ў пераважнай большасці тыя маладыя людзі, якія хутка будуць разглядацца ў якасці кандыдатаў на ўзначальванне калектываў і работу на кіраўнічых пасадах), Старшыня Савета Рэспублікі падкрэсліла: кандыдат павінен быць сумленным, справядлівым і адданым сваёй краіне і яе народу. Яна выказала ўпэўненасць, што вызначальнымі з'яўляюцца асобныя якасці кіраўніка, гэта ў большай ступені ўплывае на вынікі яго работы.

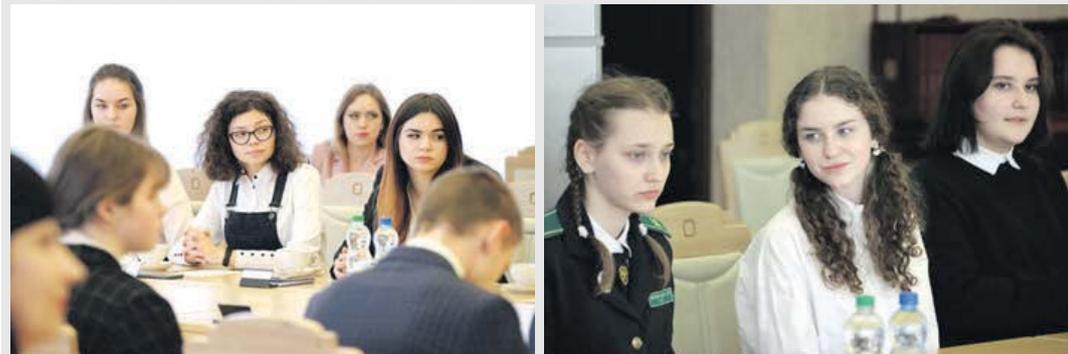
— Калі чалавек на сваім месцы — там няма пытанняў ні з заробнай платой калектыву, ні з сацыяльным пакетам, — падкрэсліла яна.

Актыўная, эфектыўная і аперацыйная

Што датычыцца работы над законапраектамі, Наталля Качанова патлумачыла механізм узаемадзеяння палат парламента пры выпрацоўцы аперацыйных рашэнняў. У якасці прыкладу яна прывяла падзеі 2020-га, калі прымаўся змены ў Крымінальны, Крымінальна-працэсуальны і Крымінальна-выканаўчы кодэксы, распрацоўваліся новыя законапраекты «Аб абароне персанальных даных», «Аб недапушчальнасці рэабілітацыі нацызму».

Наталля Качанова асабіста падкрэсліла, што памяць ад Вялікай Айчыннай вайны не падлягае забыццю, таму гэты пастулат было вырашана прапісаць у тым ліку на ўзроўні Асноўнага Закона краіны, змяненні і дапуўненні ў які зараз вынесены на ўсенародны рэфэрэндум.

— Жыццё настолькі дынамічнае, і падзеі, якія адбываюцца ў свеце, так хутка змяняюцца, што мы выдатна разумеем: работа над законапраектамі павінна быць такой ж актыўнай, эфектыўнай і накіраваная на перспектыву — на будучыню, — патлумачыла спікер верхняй палаты парламента і акцэнтавала ўвагу ўдзельнікаў сустрэчы на тым, што работа сенатараў над законапраектамі распачынаецца на пачатковым этапе распрацоўкі разам з калегамі з Палаты прадстаўнікоў. Гэта дае магчымасць аперацыйна прымаць рашэнні, якія наспелі ў грамадстве.

Фота БелТА

ВЕДАЙ СВАЮ КАНСТЫТУЦЫЮ

Сенатар ініцыяваў конкурс эсэ з такой назвай

СПІКЕР верхняй палаты парламента **Наталля КАЧАНОВА** сустрэлася з пераможцамі адмысловага творчага конкурсу для старшакласнікаў.

У ім бралі ўдзел навучэнцы 9—11 класаў школ Камянецкага раёна Брэсцкай вобласці і Маскоўскага раёна абласнога цэнтра. З ініцыятывай правядзення наступіў член Савета Рэспублікі галоўны ўрач Брэсцкай абласной клінічнай бальніцы Аляксандр Карпіцкі. У прыватнасці, на конкурс было прадстаўлена 41 эсэ ад 23 устаноў адукацыі Брэсцчыны. Пераможцамі сталі 13 работ у такіх намінацыях, як «Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь і яе месца ў маім жыцці», «Канстытуцыя — аснова непахіснасці правоў чалавека», «Правы і свабоды — найвышэйшая каштоўнасць», «Закон галоўны, Закон важны — Канстытуцыя краіны», і іншыя.

Вітаючы пераможцаў у Савеце Рэспублікі, яго спікер асабіста падкрэсліла:

— Наша дзяржава праваявая, мы жывём па законах, таму вельмі важна, каб Асноўны Закон нашай краіны быў накіраваны на захаванне пераемнасці пакаленняў, тых асноўных традыцый, якія былі і ёсць у нашай краіне, захаванне яе суверэннасці і незалежнасці і дакладнае вызначэнне ўзаемаадносін асобы і дзяржавы, асобы і грамадства.

Гаворачы аб галоўным дакуменце краіны, спікер верхняй палаты парламента падкрэсліла:

— Мы ўсе павінны разумець, што ў Канстытуцыі адлюстравана ўсё немагчыма. Канстытуцыя — Асноўны Закон. Дзе яе развіцця, калі на тое воля народа, будзе распрацоўвацца велізарная колькасць законапраектаў. Там — галоўныя пастулаты, там не можа быць іх шмат.

Старшыня Савета Рэспублікі нагадала словы кіраўніка дзяржавы аб прынцыпах, закладзеных у Асноўны Закон:

— Гэта павінен быць закон кампактны, выразны, зразумелы кожнаму ў нашай краіне: няхай гэта будзе палітык ці просты рабочы, ці настаўнік, ці той, хто сёння далёкі ад палітыкі, але ён павінен разумець: вось тое, што дзяржава мне гарантуе, вось мае абавязкі ў адпаведнасці з Канстытуцыяй, а вось тое, што непарушна, — суверэннасць, незалежнасць і сацыяльная арыентацыя нашай дзяржавы. Гэта тое, аб чым неаднаразова казаў Прэзідэнт.

Наталля Качанова выказала ўдзячнасць школьнікам за іх грамадзянскую пазіцыю і разуменне працэсаў у грамадстве:

— Вы — выпускнікі, але ўсё роўна дастаткова маладыя, каб быць моцна паглыбленымі ў палітыку. Але разам з тым вы выказалі свае прапановы і бачанне, і гэта вельмі для нас важна, — адзначыла Старшыня Савета Рэспублікі.

стар. 8

ВЕДАЙ СВАЮ КАНСТЫТУЦЫЮ

(Заканчэнне.
Пачатак на 7-й стар.)

Таксама яна падзякавала педагогам за тое, што яны прывітавалі маладым людзям пачуццё патрыятызму, любові да роднага краю, падштурховаючы іх думаць і аналізаваць падзеі ў краіне і ў свеце.

Адзначым, што па традыцыі сустрэча прайшла ў фармаце адкрытага дыялогу — без купюр і закрытых тэм для абмеркавання.

Напачатку Наталля Качанава расказала аб дзейнасці палаты тэрытарыяльнага прадстаўніцтва — Савета Рэспублікі, функцыя яе членаў, рабоце над законапраектамі і функцыянаванні экспертнага савета пры Савеце Рэспублікі, а пасля адказала на пытанні гасцей. Маладых людзей цікавілі нюансы правядзення цэнтралізаванага тэсціравання з улікам змяненняў і дапаўненняў у Асноўны Закон, арганізацыі вучэбнага працэсу ў школах і гімназіях, фарміравання профільных класаў і складзе школьнай праграмы.

Многія з узятых пытанняў спікер верхняй палаты, як кажуць, узяла на аловак і паабяцала ў найбліжэйшы час вывучыць іх змест больш дэталёва разам з профільным міністэрствам.

«Мы ўсе павіны разумець, што ў Канстытуцыі адлюстравана ўсё немагчыма. Канстытуцыя — Асноўны Закон. Дзеля яе развіцця, калі на тое воля народа, будзе распрацоўвацца велізарная колькасць законапраектаў. Там — галоўныя пастулаты, там не можа быць іх шмат.

У гутарцы з журналістамі Наталля Качанава звярнула ўвагу: конкурс быў прысвечаны дастаткова няпростай для старшакласнікаў тэме — «Ведай сваю Канстытуцыю», але маладыя людзі справіліся выдатна.

Даючы ацэнку сустрэчы, спікер звярнула ўвагу на яе пазітыўнасць і добры настрой.

— Але самае галоўнае — у маладых людзей было дастаткова шмат пытанняў, якія, сапраўды, спатрэбяцца ў нашай рабоце, — кажа яна і тлумачыць: у гэтым і закласца зваротная сувязь паміж парламентарыямі і маладымі людзьмі, якія заканчваюць школу, абіраюць будучую прафесію і плануюць сваё далейшае жыццё.

«Гэта павінен быць закон кампактны, выразны, зразумелы кожнаму ў нашай краіне: няхай гэта будзе палітыкі ці прасты рабочы, ці настаўнік, ці той, хто сёння далёкі ад палітыкі, але ён павінен разумець: вось тое, што дзяржава мне гарантуе, вось мае абавязкі ў адпаведнасці з Канстытуцыяй, а вось тое, што непарушна, — суверэннітэт, незалежнасць і сацыяльная арыентацыя нашай дзяржавы. Гэта тое, аб чым неаднаразова казаў Прэзідэнт.

Акрамя таго, яна запэўніла, што ўзятыя сёння пытанні ідуць ад жыцця, абсалютна правільныя і патрабуюць урэгулявання.

Што датычыцца вынікаў творчага конкурсу, усе пераможцы былі ўзнагароджаны дыпломамі і атрымалі сертыфікаты ўдзельнікаў конкурсу. А пасля сустрэчы са спікерам Савета Рэспублікі гасцямі правялі экскурсію па будынку верхняй палаты парламента і пазнаёмілі з музеем.

Вольга АНУФРЫЕВА.

«Калі кіраўнік на сваім месцы — там няма пытанняў ні з зарплатай, ні з сацпакетам»

(Заканчэнне.
Пачатак на 7-й стар.)

Патлумачыла яна і неабходнасць падтрымкі дзяржавай маладзёжнай палітыкі на ўзроўні Асноўнага Закона.

— За маладымі — будучыня. Мы такімі ж былі, але такімі ж, як вы, не будзем, а вы, як мы, будзеце, — адзначыла спікер.

Паводле яе меркавання, усё найлепшае, што сёння ёсць у старэйшага пакалення (вопыт, веды), неабходна перадаваць маладым, каб краіна развівалася надалей.

— Мы ўсе хочам, каб краіна была такой жа вольнай, незалежнай, каб на зямлі панаваў мір і спакой, — упэўнена Наталля Качанава. — Мы ўсё сваё свядаме жыццё

гэта робім. Не без памылак. Але яны ёсць, калі ёсць стрыжань, аснова, тыя скрэпы, якія аб'ядноўваюць людзей. Яны ўсе перажывуць і ў сям'і, і ў краіне.

Быць самаадданым справе і ахвяраваць часам

У гутарцы з журналістамі Наталля Качанава расказала, што нездарма праводзяцца такія сустрэчы:

— Яны пачулі ад нас, чым мы займаемся, даведаліся аб той няпростай рабоце, што чкае любога кіраўніка, які цалкам аддаецца сваёй справе.

Паводле яе ацэнкі, быць кіраўніком любога ўзроўню вельмі няпроста, бо гэта

заўсёды звязана з самааддачай і ахвяраваннем уласным часам, якога і так не заўсёды хапае.

— І калі ты размаўляеш з гэтымі маладымі людзьмі, адчуваеш іх імкненне займацца такой работай, — падкрэсліла Наталля Качанава. — Мне заўсёды цікава адказаць на іх пытанні, бо для іх наш вопыт (людзей, якія прайшлі адпаведныя жыццёвыя шляхі ў прафесійным і асобным станаўленні) вельмі важны.

Пасля сустрэчы са спікерам верхняй палаты парламента маладыя людзі накіраваліся на экскурсію ў Палац Незалежнасці.

Вольга АНУФРЫЕВА.

ТЛУМАЧЫМ НЮАНСЫ

АБАВЯЗАК КОЖНАГА, ХТО ЛЮБІЦЬ СВАЮ КРАІНУ

СТАРШЫНЯ Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна РУНЕЦ 23 лютага прыняла ўдзел у датэрміновым галасаванні на рэспубліканскім рэферэндуме па пытанні ўнясення змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь.

— Удзел у рэспубліканскім рэферэндуме па пытанні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь — абавязак кожнага грамадзяніна нашай краіны, — пераканана сенатар. — І перш за ўсё гэта адказнасць перад папярэднімі пакаленнямі беларусаў, якія вызвалілі яе ад нацысцкіх захопнікаў, самааддана працавалі на аднаўленні нашай цудоўнай Радзімы, гераічная памяць пра што замасаваная ў праекце абноўленага Асноўнага Закона.

Старшыня профільнай камісіі звяртае ўвагу, што гэта абавязак і перад цяперашнім маладым пакаленнем беларусаў — дзецьмі і унукамі, — якім трэба будзе жыць, вучыцца, працаваць на карысць і росквіт сваёй краіны, будаваць яе будучыню.

— Менавіта таму мне як члену Канстытуцыйнай камісіі прыемна адзначыць, што ў праекце Асноўнага Закона знайшоў сваё адлюстраванне абавязак дзяржавы ва ўсебаковай падтрымцы і духоўным, маральным, інтэлектуальным і фізічным развіцці моладзі, стварэнні неабходных умоў для яе свабоднага і эфектыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці, рэалізацыі патэнцыялу ў інтарэсах грамадства, — падкрэсліла Таццяна Рунец.

Сенатар таксама адзначыла, што, галасуючы за абноўлены праект Асноўнага Закона, мы галасуем і за дабрабыт будучых пакаленняў беларусаў, якім абавязаны пакінуць у спадчыну прыгожую, квітнеючую і творчую краіну.

У сталічнай гімназіі парламентарый, акрамя ўдзелу ў датэрміновым галасаванні, азнаёмілася з арганізацыяй работы трох участкаў для галасавання, якія размешчаны ў будынку ўстановы адукацыі. Старшыні, члены ўчастковых камісій і назіральнікі праінфармавалі сенатара аб ходзе датэрміновага галасавання.

***

У Дзень абаронцаў Айчыны, 23 лютага, на ўчастак для галасавання таксама завітаў старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей СІВЕЦ. Тут ён прыняў удзел у датэрміновым галасаванні на рэспубліканскім рэферэндуме па пытанні ўнясення змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь.

— Сёння асабіста для мяне вельмі значнае дзень, — кажа сенатар. — Маё жыццё непарушна звязана з Беларуссю. Маё станаўленне як асобы, як грамадзяніна ішло адначасова са станаўленнем

Рэспублікі Беларусь як самастойнай і незалежнай дзяржавы. Я жывы сведка таго, з чаго пачыналася наша суверэнная гісторыя дзяржаўнасці, з якіх пазіцый мы стартвалі ад асепкаў разбуранай гіганцкай краіны — СССР і чаго мы дамагліся за 30 гадоў будаўніцтва сваёй нацыянальнай дзяржавы. І гэтая гісторыя трох дзесяцігоддзяў гераічнай і самаадданай працы беларускага народа на чале са сваім лідарам — Прэзідэнтам краіны Аляксандрам Рыгоравічам Лукашэнкам выклікае пачуццё гонару і бязмерную павагу за пакаленне людзей, якія здолелі за такі кароткі перыяд стварыць сучасную высокаразвітую дзяржаву, дзе забяспечаны фізічная і сацыяльная бяспека кожнага чалавека, створаны шырокія магчымасці для самарэалізацыі асобы, у якой шануюць і абараняюць гістарычную памяць, усяляк клапацяцца аб ветэранах, пажылых людзях, інвалідах, сіротках,

— Па новай Канстытуцыі жыць нам і нашым дзецям. Кожны з нас павінен абавязкова скарыстацца сваім правам і прыняць удзел у рэферэндуме. Толькі мы самі можам вызначыць свой шлях развіцця, будаваць будучыню нашай краіны, нашу з вамі будучыню, — рэзюмуе Віктар Лісковіч.

Вольга АНУФРЫЕВА,
фота аўтара.
ЗВЯЗДА

Кіно па-за часам

Ціхія зоры — для герояў

Тэма вайны і супрацьстаяння ёй заўсёды была і застаецца прастарай для даследаванняў, пошуку натхнення і магчымасцю выказвацца майстрам у розных сферах: ад гісторыі да кіно і літаратуры. Проста кожны зробіць тое па-свойму. Прапануем звярнуць увагу на адзін з такіх фільмаў у эфіры тэлеканала «Беларусь 3».

У суботу нас чакае кінапаказ ваеннай драмы «...А зоры тут ціхія» рэжысёра Станіслава Растоцкага, які выйшаў паўстагоддзя таму, у 1972 годзе. Кінастужка знятая па аднайменным творы Барыса Васільева. Дзеянне адбываецца ў 1942 годзе падчас Вялікай Айчыннай вайны ў далёкіх лясах Карэліі. У тыле раскватэраваны два аддзяленні ўзводу зенітных войскаў. Старшыні Фядоту Васкову даручаюць кіраўніцтва атрадам дзяўчат-

дабравольцаў, якія маюць на дзею на светлую будучыню. Яны мірна жылі ў лесе, пакуль не даведаліся, што побач з імі сярод балот і лясоў высаджваюць нямецкі дэсант... Як паведаміць пра гэта ў штаб? Маленькі

атрад з сямі байцоў, адрэзаны ад сваіх, робіць усё магчымае, каб вырашыць няпростую задачу. Шэсць адважных жанчын і іх камандзір не магі нават сабе ўявіць, што ім давядзецца дзейнічаць як антыдэверсійнай групе, але галоўнае — спыніць ворага любой цаной...

Варта адзначыць, што фільм быў зняты ў памяць пра медсястру, якая падчас вайны выратавала рэжысёра-франтавіка Станіслава Растоцкага ад смерці, калі вынесла яго з поля бою. І ў 1973 годзе кінастужка нават намінавалі на прэмію «Оскар» у катэгорыі «Найлепшы фільм на замежнай мове».

Алена ДРАПКО.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 140

Сваю новую задачу даслаў наш чытач Мікалай Быкаў з вёскі Рэпічы Баранавіцкага раёна (гл. дыяграму).

Белыя: Kpd1, Фе6, Ла2, Кd7, Кf1 (5).

Чорныя: Kpf4, Лf5, пп. d5, e4, g3, g4, g5 (7).

Мат за 2 ходы.

Прапануем чытачам гэтую задачу для самастойнага рашэння. Дасылайце адказы на адрас рэдакцыі (вул. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск, «Звязда») або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

***

Абвешчаны юбілейны конкурс складання задач «Ге-

надзь Чумакоў — 80» у трох раздзелах: кааператыўны мат у 2, у 3 і ў 4 мат ходоў. Тэма вольная. Устаноўлены прызы і водгукі. Суддзя — Аляксандр Семяненка. Задачы дасылалі да 9.04.2022 на e-mail: chessproblem@mail.ru. Вынікі конкурсу будуць змешчаны на сайце <http://selivanov.world> і ў часопісе «Шахматная кампазіцыя» ў 2022 годзе.

***

Камісія па шахматнай кампазіцыі Федэрацыі шахмат Украіны аб'явіла міжнародны конкурс складання шахматных задач, прысвечаны памяці міжнароднага майстра па кампазіцыі, заслужанага майстра спорту і гросмайстра Украіны Рамана Фёдаравіча Залакоцкага. Раздзелы: мат за 2 ходы, кааператыўны мат за 2 ходы, кааператыўны мат за 3 ходы (суддзя Анатоль Міцюшын), зваротны мат (суддзя Іван Сарока). Тэмы ва ўсіх раздзелах вольныя. Задачы адпраўляць да 3.05.2022 на e-mail: GlorytoUA@i.ua.

***

Міжнародны шахматны фестываль дваццаты раз адбыўся ў Оршы. У турніры «А» змагаліся 152 шахматысты:

66 з Беларусі, 75 з Расіі, 10 з Арменіі і 1 са Швецыі. Сярод іх — 5 гросмайстраў, 1 жаночы гросмайстар, 1 міжнародны майстар, 12 міжнародных ФІДЭ, 1 жаночы майстар ФІДЭ. Перамог расійскі гросмайстар Мікіта Афанасьеў. 2—7 месцы падзялілі гросмайстры Міхаіл Мажараў, Аляксандр Маскаленка (Расія), Аляксей Аляксандраў (Беларусь), а таксама Сяргей Міхайлоўскі, майстры ФІДЭ Максім Царук (Беларусь) і Міхаіл Яшметаў (Расія).

У кругавым турніры «F» сярод 10 удзельнікаў былі гросмайстар, 3 міжнародныя майстры (у тым ліку 1 жаночы), 5 майстроў ФІДЭ (з іх 2 — жаночыя). Перамогу атрымаў беларускі гросмайстар Віталь Цецаў. Прапануем дзве партыі з турніру.

Віталь Цецаў — Маргарыта Лысенка. 1. e4 c5 2. Кf3 d6 3. Сс4 Кf6 4. Фе2 Кс6 5. с3 Сg4 6. h3 С:f3 7. Ф:f3 g6 8. Сb3 Сh6 9. 0-0 0-0 10. Фе2 e5 11. d3 С:c1 12. Л:c1 Кh5 13. g3 Фg5 14. Ка3 Крh8 15. Кс4 Лd8 16. Фd4 Фh7 17. Ke3 Kg7 18. h4 f5 19. Фg5 Ф:g5 20. hg f4 21. Kg4 Kh5 22. Kpg2 Lde8 23. Лh1 Kd8 24. Kh2 Ke6 25. Kf3 fg 26. fg Кс7 27. a4 b6 28. Сс4 a6 29. b4 b5 30. ab

31. Сb3 cb 32. cb Ke6 33. Сd5 Kd4 34. К:d4 ed 35. Лhf1 h6 36. Л:f8+ Л:f8 37. gh Kрh7 38. Ла6 Лf6 39. Лb6 Kрh6 40. Л:b5 Лf8 41. Лb6 Kf6 42. Се6 Лd8 43. b5 Kpg5 44. Лс6 Лb8 45. b6 Kq4 46. Л:d6 Ke5 47. Сс4 Kq4 48. Лd5+ Kрf6 49. Лb5 Ke5 50. b7 Kd7 51. g4 Kрe7 52. e5 Kf8 53. Kрf3 Kрd7 54. Kрe4 Kрс6 55. Kр:d4 Ke6+ 56. С:e6 Kр:b5 57. Сс8 Kрс6 58. Kрe4 g5 59. d4, 1:0.

Аляксандра Дзімітрава — Віталь Цецаў. 1. e4 c5 2. Кf3 e6 3. d4 cd 4. К:d4 a6 5. Сd3 Фс7 6. 0-0 Кf6 7. Фе2 d6 8. c4 Kbd7 9. f4 Се7 10. Кс3 g6 11. f5 gf 12. e5 e5 13. Кс2 b6 14. Сg5 Сb7 15. С:f6 K:f6 16. Ke4 С:e4 17. С:e4 Лс8 18. Ка3 b5 19. cb d5 20. Сс2 e6 21. Сb3 e4 22. Крh1 Kрh8 23. Кс2 Фе5 24. Lad1 Cд6 25. g3 Сс5 26. Ke3 d4 27. Кс4 Фе7 28. ba d3 29. Фg2 Лсd8 30. g4 e3 31. К:e3 Ф:e3 32. Лfе1 Фd4 33. h3 Лfе8 34. g5 Ke4 35. С:f7 Kf2+, 0:1.

***

Задача з мінулага выпуску рашаецца 1. Фd8. Першыя правільна адказалі Ігар Ананіч, Уладзімір Ізотаў, Фёдар Карпей, Віктар Жуков, Сяргей Цяльпук, Васіль Шуквіч.

Вадзім ЖЫЛКО.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

«Імправізацыя» да юбілею маэстра

Сацыякультурны тэлеканал 26 лютага прадставіць тэлеаўдыторыі дакументальны фільм «Імправізацыя», прысвечаны прафесару, народнаму артысту Беларусі, кавалеру ордэна Францыска Скарыны Міхаілу Фінбергу, які 21 лютага мог бы адзначыць свой 75-гадовы юбілей.

...Мазыр, 1947 год. У беднай яўрэйскай сям'і рабочага і прачкі нараджаецца пятае, позняе дзіця — Міша. Разруха пасляваеннага часу вымушае пару Фінбергаў зводзіць канцы з канцамі, але гэта не перашкаджае іх маленькаму сыну займацца музыкой. Наперакор бацькоўскаму неразуменню вечарамі напяралёт на вуліцы ён грае то на скрыпцы, то на альце, то на баяне, то на трамбоне. Прычым вывучае гэтыя інструменты Міхаіл Якаўлевіч самастойна. Хлопчык яшчэ не ведае, што з гэтых імправізацый пачынаецца яго зорны шлях.

«...Я палюбіў музыку і ўбачыў, што можна скласці з асобных гукаў. Але гэта быў толькі пачатак, а потым я пайшоў вучыцца. Паступаў у музычнае вучылішча вострым разгоў», — расказаў у інтэр'ю Міхаіл Якаўлевіч. І настойліва сцвярджаў, што музыка стала яго спадарожніцай на ўсё жыццё. А сам ён дапамог узлятаць у прафесію многім артыстам, якія працавалі ў розныя часы ў Нацыянальным акадэмічным канцэртным аркестры Беларусі. У іх паміж іх застаўся, мабыць, прычымповым прафесіяналам з нейтаймаванай энергіяй, які заўсёды быў гатовы дапамагчы і пад-

трымаць сапраўды таленавітых людзей.

Аўтары новага дакументальнага фільма «Імправізацыя» разам з блізкімі сябрамі і калегамі, аднакурснікамі і вучнямі Міхаіла Фінберга ўспомняць усе ключавыя этапы жыцця мэтра беларускай музыкі, пагартаюць старонкі школьнага журнала 1954 года і прагуляюцца па вуліцы, дзе знаходзілася бацькоўская хата артыста. У тэлевізійных архівах адшукаюць унікальныя запісы часоў працы ў цыркавым аркестры, згадаюць першыя тэлепраграмы, фестывалі і гастролі заслужанага калектыву Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра Беларусі, з якім маэстра жыві, тварыў і ўражваў амаль паўжыцця. Давадаюцца, якую ролю ў творчасці Міхаіла Якаўлевіча сыгралі джазмены Эдзі Рознер і Барыс Райскі і як у 1971-м мініскі канцэрт Дзюка Элінгтана паўплываў на маладога дырыжора і яго сцэнічны вобраз.

— У Мінску, Мазыры, Віцебску і Маладзечне каманда тэлеканала сабрала мноства дзіўных, а галоўнае, жывых успамінаў: 17 інтэр'ю, 700 хвілін — іх хапіла б на паўнавартасны цыкл фільмаў! Настолькі вялікая і самабытная постаць прафесара, — распавядае сцэнарыст фільма Надзея Габец. — Пашчасціла сустрэцца з гісторыкам музыкі Вольгай Дадзіёмавай, якая вывучала еўрапейскія архівы і па сціплых фрагментах нотных запісаў аднаўляла спадчыну беларускіх кампазітараў мінулага. Дзякуючы яе напрацоўкам, сёння мы слухаем класіку ў выкананні музыкантаў Міхаіла Фінберга. Рэжысёр Павел Быкаў і

70-я гады працаваў у мінскім цырку. Ён падзяліўся кранальнымі і вясёлымі тры здолелі знайсці кантат з няпростымі музыкантамі цыркавага аркестра, удвая старэйшымі за яго. Як маэстра працаваў са знакамітымі клоўнамі Нікуліным, Павловым і Карандашом і чаму месяц не мог адмыць рукі ад новага кажука.

Прэм'ерны паказ фільма «Імправізацыя» выйдзе ў эфір 26 лютага ў 21:05 на тэлеканале «Беларусь 3». Адразу пасля яго глядачоў чакае тэлеверсія канцэрта-прысвячэння Міхаілу Фінбергу «Асоба і аркестр» да 75-годдзя дырыжора і 35-годдзя Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра.

Сваё кіно

У наступную пятніцу, 4 сакавіка, на тэлеканале «Беларусь 3» пакажуць героіка-рамантычную аповесць «Вянок санетаў», знятую Валерыем Рубінчыкам у 1976 годзе.

«ВЯНОК САНЕТАЎ»

Фільм распавядае пра двух хлопчыкаў, выхаванцаў музычнага ўзвода, Арцёма і Івана, якія ўцякаюць з вучылішча і прабираюцца на фронт у канцы вайны. А падчас сваіх героічных прыгод сустракаюць на

сваім шляху розных людзей, якія імкнучыся выратаваць іх ад выпадковай смерці. Пасля яў, вакзальнай мітусні прыфрантавога гарадка дзеці губляюць адзін аднаго. Іван з'яўдае з сваімі капітанам Трацяком, а Арцём

знаёміцца з лётчыкам Валодзем, танкістам Анютай, ваянным журналістам Пажарскім і яфрэйтарам Ампілагавым, з якімі яму наканавана пайсці ў свой першы бой у апошні дзень вайны...

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 1.05 Зона X (16+).
9.10 Галоўны эфір.
10.40, 12.10, 18.30, 19.20 Драма «Горад нявест» (16+).
13.05, 15.25 Драма «Чыстая псіхалогія» (16+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларускі час.
21.00 Панарама.
21.45 Зразумелая палітыка.
22.00 Серыял «След» (16+).
0.50 Арэна.
1.25 День спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 10.55, 21.05 Тэлебарометр.
9.05, 19.55 «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.10 «На тыдзень» (16+).
11.30 «Кніга жыцця» (12+).
13.05 «Усёй сямі» (6+).
13.50 Навукова-фантастычны фільм «Марсіянін» (12+).
16.15 «Тры першыя спатканні» (16+).
17.05 Камедыя «Вялікі год» (12+).
18.55 «На кручку» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.20 Серыял «Жаночы доктар-5» (16+).
22.20 Хачу ў тэлевізар!
22.25 Серыял «Такая работа» (16+).
0.20 «Экстразэнсы-дэтэктывы» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.10 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 15.35, 20.30, 23.40 Навіны культуры.
8.15, 17.35 «Без асобай рызыкі». Маст. фільм (12+) [СЦ].
9.35 «Нацыянальны хіт-парад».
10.25 «Архітэктура Беларусі».
10.40 «Дзяўчына з характарам». Маст. фільм (12+) [СЦ].
12.40 «Суразмоўцы».
12.55 «Наперад у мінулае».
13.25, 21.05 «Апошні дзень» (12+) [СЦ].
14.05, 21.40 «Трэмбаіта». Маст. фільм (12+) [СЦ].

15.45 «Навукаманія» (6+).
16.15 «Бландінка за вуглом». Маст. фільм (12+).

18.55 Святочны канцэрт, прысвечаны Дню абаронцаў Айчыны і Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.15 «Кафедра».

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.15 Тэніс. WTA.
9.25 Спартыўныя бальныя танцы. Міжнародны турнір «Minsk open championship».
11.35 Вялікі спорт.
12.20 Лёгка атлетыка. Чэмпіянат Беларусі ў памяшканні.
15.30 Авертайм.
16.05 Футбол. Чэмпіянат Англіі.
18.05 Аўтаспорт. Экстрым-Е. Відэачасопіс.
18.40 Спорт-цэнтр.
18.50 Міні-футбол. Чэмпіянат Беларусі. «Сталіца» (Мінск) — «Дарожнік» (Мінск).
20.50 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд.
21.50 Баскетбол. Кваліфікацыя да ЧС-2023. Мужчыны. Вялікабрытанія — Беларусь.
23.40 Свет англійскай прэміерлігі. Відэачасопіс.

Н АНТ

6.00, 7.15, 8.15 «Наша раніца».
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 10.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 1.15 Навіны.
9.00 Контуркі.
10.10 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Асабліваці нацыянальнай работы» (12+).
13.15, 23.40 Серыял «Яна не магла інакш» (12+).
13.25 Маст. фільм «Падлеткі ў Сусвеце».
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.10, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.

21.15 «Прапаганда» (16+).
21.35 «Янычар». Серыял (16+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ]. 7.30 [СЦ]. 8.30 [СЦ].
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
8.40 «Тыдзень».
10.40, 23.55 «Загадкі чалавечтва з Алегам Шышкіным» (16+).
11.30 «Як уладкаваны свет» (16+).

12.20, 20.40 «Самыя шакавальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.10 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.20, 16.50 «Масгаз». Серыял (16+).
18.30 «Па сутнасці».
20.10, 23.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Міншчына».
22.00 «Скардзіца дзавалеяцца».
0.45 «Самая карысная праграма» (16+).
1.40 «Мінтранс» (16+).

МІР МІР

05.00, 10.20 Серыял «Прыгоды і жыццё Мішкі Япончыка» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (блгучы радок).
10.10 «Беларускі стандарт» (12+).
13.15, 18.05 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
14.10, 16.15 «Справы судовыя. Бтва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).
17.10 «Сусветнае пагадненне» (16+).
19.25, 20.10 «Гульня ў кіно» (12+).
20.55, 21.55 «Слабае звязно» (12+).
22.55 «Назад у будучыню» (16+).
23.50 Серыял «Свае» (16+).
2.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікай любові» (12+).
2.25 Маст. фільм «Масква-Касіпя» (6+).
3.50 Маст. фільм «Падлеткі ў Сусвеце».

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.30 «Тайны Беларусі» (16+).
12.45 «У людзях».
13.35 «Глюс-мінус».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «60 хвілін» (12+).
15.55, 17.30 Серыял «Зачэпка» (16+).
18.40 «Малахаў» (16+).
21.05 Серыял «Лінія святла» (12+).
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10 «Здароўе» (12+).
7.00, 8.25 Драма «Чалавек з чорнай «Волгі» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.20, 10.25 Фільм «Чаклун і Румба» (16+).
11.15 Баявік «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
13.25 Надзвычайнае здарэнне.
13.50 «За гранню» (16+).
14.50 «ДНК» (16+).
16.35, 19.50, 22.10, 23.35 Сёння. Галоўнае.
16.45 Дэзэжыт «Пёс» (16+).
20.05, 22.35 Дэзэжыт «Першы аддзел» (16+).
22.15 «НЗ.by».
23.50 Баявік «Драйв» (16+).

8 канал

7.00, 15.00, 17.35, 21.10, 1.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 Мультипарад «Качыныя гісторыі» (16+).
7.30 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 Серыял «Дзяцінства Шэлдана» (12+).
8.20, 10.50 Драма «Кветкі на шчасце» (16+).
10.00 Серыял «В'етнам».
12.30, 15.15 «Драйв выжывання» (16+).
13.00 Серыял «Полдарк» (16+).
13.05 «Наша кіно. Гісторыя вялікай любові» (12+).
15.05 Мультипарад.
16.00 Серыял «Крамлёўскія таямніцы».
17.40 Драма «Нічыя зямля» (16+).
19.45 Драма «Збор» (16+).
20.50 «Вечарніцы».
21.15 Драма «Па меркаваннях сумлення» (16+).
23.30 Камедыя «Дзень выбараў» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Раніца з гумарам» (16+).
8.05 «Дурні і дарогі» (16+).
9.00 М/ф «Пацяшоба» (0+).
9.20 М/ф «Тры каты» (0+).
9.50 М/ф «Царэўны» (6+).
10.20 Анімацыйны фільм «Ларакс» (12+).
12.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
13.00 «Каледж» (16+).
14.25 «Шоу выходнага дня» (16+).
15.20 «Проста кухня» (16+).
15.55, 22.35 «Уральскія пельмені» (16+).
17.25, 19.50 Серыял «Галёў «Элеон» (16+).
0.00 Баявік «Джон Уік-2» (18+).
2.10 «Кіно ў дэталюх» (16+).
3.00 Серыял «Татавы дочки» (12+).
4.10 «Даеш моладзь» (16+).
5.15 «6 крадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «У некаторым царстве...», «Фока — на ўсе рукі дока», «Шчаўкунок». М/ф.
7.50 «Толькі у мюзік-холе». Маст. фільм.
9.00 Звычайны канцэрт з Эдуардам Эфіравым.
9.30 «Мы — грамадзі!»
10.10, 0.30 «Сабака на сене». Маст. фільм [СЦ].
12.20 «Ехаў грэка...» Падарожжа па спраўднай Расіі. Серыял.
13.05 Дыялогі пра жывёл [СЦ].
13.50 Неўсі каўчэг.
14.20 «Гульня ў бісер».
15.05 «Пунсовыя ветразі». Маст. фільм [СЦ].
16.30 «Карціна свету».
17.10 «Чайка» і «Ястраб». Дак. фільм.
18.00 «Радасца мая. Тэатр Алега Табакова». Дак. фільм [СЦ].
18.55 Спектакль «Матроская чышняя» [СЦ].
20.40 «Мой сябар Жванецкі».
21.35 «Насця». Маст. фільм [СЦ].

23.00 Балет «Эскапіст».
2.40 «Святая». М/ф для дарослых.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.10 «Да і пасля...» (16+)
7.25, 9.40, 13.35, 20.40, 21.40, 23.25, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.40 Мастацкі фільм «Маскоўскае каханне» (18+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.00, 17.25, 20.00 «Блеф-клуб» (16+).
11.40 «Пэат Станіслаў Красавічкі чытае свае вершы» (16+).
12.00 Маст. фільм «Сельская настаўніца» (12+).

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

2.30 Неверагодны Бэрт Уандэрстаўн (12+).
4.25, 23.40 Лаві момант (16+).
5.50 Куленепрабавальны (12+).
7.45 Утаймаванне свавольнага (16+).
9.45 Васабі (16+).
11.30 Беласнежка: помста гномаў (12+).
13.25 Кракадзіл Дандзі (12+).
15.15 Кракадзіл Дандзі-2 (6+).
17.20 1+1 (16+).
19.30 Джуманджы (6+).
21.20 Як знаць... (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.30, 20.40 Навіны (16+).
1.35 Веласпорт. «Страда Б'янке». Мужчыны (16+).
3.30, 7.00, 17.25 Скачкі на лыжах з трампліна. КС. Мужчыны (16+).
5.00, 20.45, 21.45 Снукер. Welsh Open (6+).
8.30, 13.00 Горныя лыжы. КС. Мужчыны (16+).
9.50 Снаўборд. КС.
12.00, 15.30 Горныя лыжы. КС. Жанчыны.

14.45 Бятлон. КС. Жанчыны.
16.30 Бятлон. КС. Мужчыны.
19.45 Веласпорт. «Парыж — Ніца» (16+).

TV 1000 ТВ1000 Рускае кіно

5.30 Тарзан. Легенда (16+).
3.00 Конг: востраў чэрапа (16+).
5.30 Ты ў мяне адна (16+).
7.05 Нявеста любой цаной (16+).
8.55 Кахае не кахае (16+).
11.30 Кантрабанда з Марыянай ван Зэлэр (16+).
12.45, 23.35 Даследчык 2.0 (16+).
0.25, 1.15 Суперкар са звалкі (16+).
2.00, 2.45 Аўта-SOS (16+).
3.30, 4.15 Нацыянальны парк Амерыкі (16+).
5.00, 5.25, 5.35 Зрабіць за адзін дзень (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
8.20 Калекцыя «Беларусьфільма»: «Пункт адліку» (12+).
10.15 «Лядзі сам» (16+).
10.35 «M&S» (12+).
11.15 «Улегцы» (12+).
11.45 «Псіхасаматка» (12+).
12.50 «Астэрэкс і таемнае зельле». Анімацыйны фільм (0+).
14.30 «Гучная справа» (16+).
15.35 «Старац» (12+).
17.50 «Спяля» (16+).
20.05 «Дзёнік экстрасэнса» (16+).
21.10 «Урачы» (16+).
22.10 «Мая» (16+).
1.45 «След лісіцы на камянях» (16+).
5.05 «Знакі лёсу» (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00 Змярканне (16+).
7.20 Змярканне. Сага. Маладзік (12+).

9.50 Змярканне. Сага. Зацьменне (16+).
12.00 Змярканне. Сага. Світанак: частка 1 (12+).
14.05 Змярканне. Сага. Світанак: частка 2 (12+).
16.05 Вяртанне супермена (12+).
19.00 Чуда-жанчына (16+).

21.25 Чарапашкі-ніндзя (16+).
23.15 Чарапашкі-ніндзя-2 (16+).
1.15 Тарзан. Легенда (16+).
3.00 Конг: востраў чэрапа (16+).
14.00, 14.50 Неверагодны доктар Пол (16+).
15.45, 16.40 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).
18.30, 18.20 Служба беспелекі аэрапорта (16+).
19.15, 20.05 Наркавойны (16+).
21.00, 21.50 Кантрабанда з Марыянай ван Зэлэр (16+).
22.45, 23.35 Даследчык 2.0 (16+).
0.25, 1.15 Суперкар са звалкі (16+).
2.00, 2.45 Аўта-SOS (16+).
3.30, 4.15 Нацыянальны парк Амерыкі (16+).
5.00, 5.25, 5.35 Зрабіць за адзін дзень (16+).

Discovery Discovery

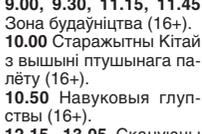
8.00, 19.25, 7.35 Як гэта ўладкавана?
8.25, 8.50, 9.20, 9.45, 10.15, 10.40, 11.10, 11.35, 12.05, 12.30, 20.20 Як гэта зроблена?
13.00 Упершыню на вяршыні свету.
14.50 Эд Стафард: гульня на вылет.
15.45 Голья і напалоханыя.
16.40 Склады: бітва ў Канадзе.
21.15 Смяротны ўлоў.
22.10, 23.05 Аперацыя «Выратаванне дома».
0.00, 0.55, 1.50, 2.45, 3.40 Крутыя цюнінг.
4.27, 5.14 Хуткія і гучныя.
6.01 Матэматыка.

1.40 Дзень выбараў-2 (12+).
3.25 Дзень горада (16+).
4.45 Кур'ер з Рая (12+).

National Geographic National Geographic

6.00 Гісторыя дзясцігоддзяў (16+).
6.35 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
7.25, 8.10 2000-я: час, калі мы ўбачылі усё (16+).
9.00, 9.30, 11.15, 11.45 Зона будаўніцтва (16+).
10.00 Старажытны Кітай з вышыні птушынага палёту (16+).
10.50 Навуковыя глупствы (16+).
12.15, 13.05 Скануучы час (16+).
14.00, 14.50 Неверагодны доктар Пол (16+).
15.45, 16.40 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).
19.15, 20.05 Наркавойны (16+).
21.00, 21.50 Кантрабанда з Марыянай ван Зэлэр (16+).
22.45, 23.35 Даследчык 2.0 (16+).
0.25, 1.15 Суперкар са звалкі (16+).
2.00, 2.45 Аўта-SOS (16+).
3.30, 4.15 Нацыянальны парк Амерыкі (16+).
5.00, 5.25, 5.35 Зрабіць за адзін дзень (16+).

11.30 Кантрабанда з Марыянай ван Зэлэр (16+).
12.45, 23.35 Даследчык 2.0 (16+).
0.25, 1.15 Суперкар са звалкі (16+).
2.00, 2.45 Аўта-SOS (16+).
3.30, 4.15 Нацыянальны парк Амерыкі (16+).
5.00, 5.25, 5.35 Зрабіць за адзін дзень (16+).

Discovery Discovery

8.00, 19.25, 7.35 Як гэта ўладкавана?
8.25, 8.50, 9.20, 9.45, 10.15, 10.40, 11.10, 11.35, 12.05, 12.30, 20.20 Як гэта зроблена?
13.00 Упершыню на вяршыні свету.
14.50 Эд Стафард: гульня на вылет.
15.45 Голья і напалоханыя.
16.40 Склады: бітва ў Канадзе.
21.15 Смяротны ўлоў.
22.10, 23.05 Аперацыя «Выратаванне дома».
0.00, 0.55, 1.50, 2.45, 3.40 Крутыя цюнінг.
4.27, 5.14 Хуткія і гучныя.
6.01 Матэматыка.

У праграме змянілі змест.
Перадрукі і пераказаныя з аб'ектаў права аўтарскага права.
[СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.05 Драма «Пасля зімы» (16+). 7.55 Клуб рэдактараў (16+). 9.00, 12.00, 15.00, 19.00 Навіны. 9.10 «Арсенал» (12+). 9.40 Гісторыі выратавання (12+). 10.15 Зона X (16+). 10.50 Маршрут пабудаваны (12+). 11.30 «Пытанне нумар адзін». 12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён. 12.35 Драма «Дочкі-маці» (16+). 13.30 «Я ведаю» (6+). 15.15 Вакол планеты. 16.00 «Засакрэчаная вайна». Мастацка-публіцыстычны фільм (12+). 16.10, 19.10 Драма «Каханне пад мікраскопам» (16+).

20.35 Навіны надвор'я. 21.00 Галоўны эфір. 22.30 Драма «Маршруты каханья» (16+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Лепшае за тыдзень» (12+). 8.00, 21.50 Тэлебарометр. 8.05 «Клон». Серыял (16+). 9.05 Анімацыйны серыял «Стыч!» (6+). 10.10 «Рыа 2» (0+). 11.45 «Тры першыя спатканні» (16+). 12.40 Драма «Іншая жанчына» (16+). 14.40 «Тата папаў» (16+). 16.25 «Вежа» (12+). 17.20 Гандбол. ЧЕ-2022. Кваліфікацыя. Жанчыны. Беларусь — Грэцыя. 18.50 Прыгоды «Пэрсі Джэксан і мора пачвар» (12+). 20.40, 21.15 «На кручку» (16+). 21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНА. 22.25 Трагікамедыя «Джой» (12+).

3 Беларусь 3

7.30 «Васіліса Прыгожая». М/ф (0+).

7.50 «Баранкін, будзь чалавекам!» М/ф (6+). 8.10 «Святыні Беларусі». 8.35, 14.10 Навіны культуры. 8.45 «Аднойчы праз дваццаць гадоў». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 10.00 «Наперад у мінулае». 10.25 «Беларуская кухня». 10.55 «Нацыянальны хіт-парад». 11.50 «Памылка рэзідэнта». Маст. фільм (12+). 14.20 «Сваімі словамі». 15.00 «Запіскі на палях» [СЦ]. 15.25 «Магістр вольных мастацтваў». М/ф (6+). 15.40, 21.05 «Доўгая дарога ў дзюнах». Серыял (12+) [СЦ]. 20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

7.00 Футбол. Суперкубак Беларусі — 2022. БАТЭ (Барысаў) — «Шахцёр» (Салігорск). 9.00 Сняданак чэмпіёна. 9.30 Біятлон. Кубак свету. 11.00 Лёгка атлетыка. Спартыўная хада. Камандны чэмпіянат свету. Мужчыны. 12.20 Міні-футбол. Чэмпіянат Беларусі. БЧ (Гомель) — «Сталіца» (Мінск). 14.20 Спорт-мікс. 14.35 Біятлон. Кубак свету. Мужчыны. 15.25 Авертайм. 15.55 Піт-стоп. 16.30 Біятлон. Кубак свету. Мужчыны. 17.10 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. «Дынама-Мінск» — СКА (Санкт-Пецярбург). 19.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Манчэстэр Юнайтэд». 21.30 Баскетбол. Адзіная ліга ЗГБ. УНІКС (Казань) — «Цмокі-Мінск». 23.20, 1.30 Тэніс. WTA.

Н АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ] Нашы навіны. 7.10 «Здароўе» (16+). 8.10 «Жыццё іншых» (12+). 9.10 «Метэгаід». 9.30 «Народны кухар» (12+). 10.45 «Бачылі відэа?» (6+). 13.05 «Міхаіл Жванецкі». «Вам далапагчы ці не перашкаджаць?» (16+). 14.10 Фільм «Родная крывіначка» (16+). 16.20 «Гэты свет прыдуманы не намі». Канцэрт (6+).

18.25 «Лепш за ўсіх!» (6+) 20.00 Контурь. 21.35 «Беларусбанк 100 гадоў побач з кожным» (12+). 21.40 Фільм «Трое» (16+). 0.05 «Спартклуб» (16+). 0.25 Серыял «Курт Сеіт і Аляксандра» (16+).

С СТБ

6.35, 0.30 «Сакрэты старажытных прыгажунь» (16+). 8.15 «Мінтранс» (16+). 9.10 «Ці ведаеце вы, што?» (16+) 10.00 «Скардзіцца дзаваляецца». 10.30 «Вялікі горад». 11.00, 13.40, 16.40, 21.15 «Кат». Серыял (16+). 13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны». 19.30 «Тыдзень». 22.05 Дакументальны спецпраект (16+). 22.50 «Засакрэчаная спісы» (16+). 2.05 «Эліксір маладосці» (16+).

МІР МІР

5.00, 4.10 Мультифільмы. 7.25 Маст. фільм «Папалушка». 8.55 «Народжаныя ў СССР» (12+). 9.25 «ФазэндаЛайф» (6+). 10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок). 10.10 Маст. фільм «Казка аб страчаным часе». 11.40, 16.10 Серыял «Сэрцы трох» (16+).

17.10, 19.30 Маст. фільм «Няўлоўныя мсціўцы» (12+). 18.30, 0.00 «Разам». 19.40 Маст. фільм «Новыя прыгоды няўлоўных» (12+). 21.20 Маст. фільм «Карона расійскай імперыі, або Зноў няўлоўныя» (12+). 1.00 Маст. фільм «Папса» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР— Беларусь

7.05 Фільм «Снежная каралева» (12+). 10.25 «Ранішняя пошта з Мікалаем Баскавічым». 11.00 Весткі. 11.30 Фільм «Прыгажун і пачвара» (12+). 13.35 Фільм «Жанчыны» (12+).

15.35 «Аншлаг і Кампанія» (16+). 16.35 Фільм «Уваходзьце, зачынена!» (12+) 20.00 Весткі тыдня. 21.05 «У людзях». 21.45 Фільм «Ала ў пошуках Алы» (12+). 23.25 Масква. Крэмль. Пуцін. 0.05 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз». 6.25 «Погляд на Беларусь» (12+). 6.50 Беларусы (6+). 7.25 «Навукаманія» (6+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+) 8.55 «Проста і смачна» (6+). 9.30 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+). 10.20 «Кватэрнае пытанне.бу» (12+). 10.55 «Першая перадача» (16+). 11.25 «Цуд тэхнікі» (12+). 12.10 «Дачны адказ» (0+). 13.05 «НашПатрэбНагляд» (16+). 14.00 Драма «Трымайся за аблокі» (12+). 16.20 «Следства вялі...» (16+) 19.00 «Вьнікі тыдня». 20.05 «Зоркі сышліся» (16+). 21.30 Фільм «Уцякач» (16+). 23.25 Фільм «Тонкая штука» (16+).

8 канал

7.00, 14.30, 20.00, 21.10, 1.00 «Надвор'е» + «Эрана». 7.05 Мультипарад. 8.45 «Любімае кіно» (16+). 10.15 «Фэшн і ту прафэшн» (12+). 10.25 «Гатуі як шэф». 10.35 Дэтэктывы «Шэрлак Холмс». 2.55 Камедыя «У пагоні за шчасцем» (16+). 14.35 «Губка Боб». 16.10 Драма «Бетховен» (6+). 17.50 Камедыя «Восем новых спатканняў». 19.15 «Суперлато». 20.50 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+). 20.55 «Вечарніца». 21.15 Вестэрн «Залатыя копі» (16+). 22.55 Вестэрн «Макей і місіс Мілер» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+). 7.00, 9.00 «Раніца з гумарам» (16+). 11.00, 23.20 «КВЗ. Панашаму» (16+). 12.00 «Галерэя прыгажосці» (16+). 12.55 «Не здрыганіся!» (16+) 13.55 «Каледж» (16+). 15.20 «Суперліга» (16+). 16.50, 0.55 «Форт Баярд» (16+). 18.30 Серыял «Філатаў» (16+). 21.00 Трылер «Дастань нажы» (16+). 0.00 Серыял «Каманда Б» (16+). 2.25 Серыял «Кадэцтва» (12+). 4.00 «Адна за ўсіх» (16+). 5.10 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» 7.05 Неўскі каўчэг. 7.35, 0.25 «Сусвет». Серыял [СЦ]. 8.35 Лібрэта. 8.50, 16.30 «Сонечны вечер». Маст. фільм. 10.15 «Назіральнік». 11.10 ХХ стагоддзе. 12.20, 2.10 «Гатчына. Здзейснілася». Дак. фільм [СЦ]. 13.05, 18.35 Лінія жыцця [СЦ]. 14.00 Колер часу. 14.15, 23.40 «Гутаркі аб рускай культуры» [СЦ]. 15.05 Навіны. Падрабяз» (12+). 15.20 Агора. 17.35, 1.20 Канцэрт Гідона Крэмера і Марты Аргеры. 19.45 «Галоўная роля». 20.05 Правілы жыцця. 20.30 «ЮрМіх». Дак. фільм. 21.25 «Саці. Нясмунная класіка...». 22.10 «Трэст, які лопнуў». Маст. фільм [СЦ].

НОВАЛЬНІК Настальгія

6.00 Маст. фільм «Шумі, гарадок» (12+).

7.15 «Рок-н-роп ТБ» (16+). 8.00 «Музычная гавань Элеаноры Філінай» (16+). 9.00 «Буйс Фіс» (16+). 10.00 Мастацкі фільм «Двое і адна» (18+). 11.20, 5.00 «Блеф-клуб» (16+). 12.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+). 13.05 «Дамісолька» — Алімпіяда нашага двара» (12+). 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+). 15.45 Мастацкі фільм «Дурная» (18+). 18.00 «СевАлогія» (18+). 18.55, 20.30, 21.40, 23.00, 1.00, 2.45, 3.40, 5.40 Музыкальная настальгія (12+). 19.10 Мастацкі фільм «Золата партыі» (18+). 21.00 «Мінулы час» (12+). 0.00 «Да і пасля...» (16+) 1.20 Маст. фільм «Інспектар кртымінальнага вышуку» (16+). 4.00 «Колба часу» (16+).

ЕUROSPORT II EuroSport 1

1.00 Конны спорт. КС. 1.55, 19.55, 21.40 Навіны (16+). 2.00, 7.00 Горныя лыжы. КС. Жанчыны (16+). 3.00, 8.00 Горныя лыжы. КС. Мужчыны (16+). 3.30 Скачкі на лыжах з трампліна. КС. Жанчыны (16+). 4.15, 9.00 Скачкі на лыжах з трампліна. КС. Мужчыны (16+). 5.00, 10.30 Снукер. Eurorean Masters (6+). 12.30 Веласпорт. Het Nieuwsblad. Мужчыны (16+). 13.30 Веласпорт. Het Nieuwsblad. Жанчыны (16+). 14.30 Веласпорт. «Кюрнэ—Брусель—Кюрнэ» (16+). 15.45, 21.00, 21.45 Снукер. Welsh Open. 20.00, 20.30 Дзюдо. Турнір Вялікага шлема (16+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.50 Прышэльцы (12+). 3.25 Выдатная эпоха (18+).

5.35 Мужчына нарасхвата (12+). 7.30 Практычная магія (16+). 9.25 Шанхайскія рыцары (12+). 11.35 Немаўля на прагулцы, або Паўзком ад гангстараў (6+). 13.25 Люзія падману (16+). 15.30 Утаймаванне свалоўнага (16+). 17.30 Вяселле лепшага сябра (12+). 19.30 1+1 (16+). 21.35 Высокі бландзін з чорным чаравіку (12+). 23.15 Васабі (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+). 8.00 Калекцыя «Беларусьфільма»: «Я не вярнуся» (16+). 9.55, 3.30 «Доктар!». 10.30 «Псіхасаматыка» (12+). 11.35 «Пачаснаку» (12+). 12.10 «Перыскоп» (16+). 12.30 «Глядзі сам» (16+). 12.50, 18.45, 0.45 «Сляпая» (16+). 13.55, 19.55, 2.10 «Варажбітка» (16+). 15.00 «Дзённік экстрасэнса» (16+). 16.00, 5.30 «Паглядзім» (12+). 16.35 «Ведзьмакі свету» (16+). 17.35 «Урачы» (16+). 21.05 «Дзённік экстрасэнса. Малады вучань» (16+). 22.15 «Мая» (16+). 23.15 «Развітанне» (16+). 0.10 «Закон і парадак» (16+). 4.00 «Суд ідзе». Серыял (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00, 5.40, 17.15, 18.05 Элементарна (16+).

6.30, 3.15 Веру ў каханне (12+). 8.40 Успаміны аб будучыні (16+). 11.05 Беласнежка: помста гномаў (12+). 13.00 Беласнежка і паляўнічы (16+).

15.15 Беласнежка і паляўнічы-2 (16+). 19.00 Пампелі (12+). 20.50 Трыстан і Ізольда (12+). 23.05 Гісторыя рыцара (12+). 01.30 Дыхай дзеля нас (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.45 Бой з ценом 3D: апошні раўнд (16+). 8.00 Элефант (12+) 9.25 Стэндал пад прыкрыццём (16+). 11.20 Лёгі на ўспамін (12+). 12.50 Пракляты чыноўнік (16+). 14.25 Галасы вялікай краіны (6+). 16.15 Напарнік (12+). 17.55 Тэрмінова выйду замуж (16+).

20.00 Невеста любой цаной (16+). 21.45 Мужчына з гарантыяй (16+). 23.20 Пра любoff (16+). 1.20 Кахай іх усіх (18+). 3.00 Крыжавая лэдзі Баторы (16+). 4.40 Блокбастар (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Навуковая глупствы (16+). 6.25 Марсаход Curiosity (16+).

7.20 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+). 11.00 Суперзбудаванні: суды інжынеры (16+). 9.00, 9.50 Сапраўдны суперкар (16+). 10.45 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+). 11.40 Дзікі тунец (16+). 12.25, 16.45 Кантрабанда з Марыянай ван Эзелер (16+). 13.15, 14.10, 17.35 Аўта-SOS (16+). 15.00, 15.55 Закінутыя скарбы Егіпта (16+). 18.25, 18.50 Фабрыка ежы ў Амерыцы (16+). 19.15 Расследаванні авіякатастроф (16+). 21.00, 3.35 Тайная гісторыя караблекрушэнняў (16+). 21.50 Асушыць акіян (16+). 22.45 Пачатак (16+). 23.40 Тайная гісторыя (16+).

Discovery Discovery

8.00, 7.35 Багажыя войны. 8.25, 16.40, 22.10, 1.50 Махінатары. 9.20, 9.45, 20.20, 20.45 Бітва за нерухомаць. 10.15, 10.40, 21.15, 21.40 Як гэта зроблена? 11.10, 19.25, 4.27 Хуткія і гучныя. 12.05 Смяротны ўлоў. 13.00 Залатая ліхаманка. 13.55, 14.50, 15.45 Вялікае і Рычард Хаманд. 17.35 Крутыя цюнінг. 18.30 Іржавая імперыя. 23.05, 5.14 Разбуральнікі аўталегенд. 00.00, 6.01 Паляўнічыя на старызну. 00.55, 6.48 Вялікія брудныя гонкі.

У праграме змяняюцца. Перадрукі праграмы забаронена. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 Зона X (16+).
9.10, 22.00 Серыял «След» (16+).
10.50, 0.45 «Скажынемаўчы».
11.45, 12.10, 13.05, 18.30, 19.20 Драма «Горад нявест» (16+).

14.00 «Здрава здаровым быццём!» (6+) [СЦ].
14.45, 15.25 Драма «Я ўсё памятаю» (16+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларускі час.
21.00 Панарама.
21.45 Гэта іншае.
23.55 Сфера інтэрсаў.
0.30 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.10 Тэлебарометр.
9.05 «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
10.10, 0.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 22.20 Серыял «Такая работа» (16+).
12.50 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
13.25, 21.20 Серыял «Жаночы доктар-5» (16+).
14.20, 18.15 «Ароп і рэшка. Цуды свету-3» (16+).
15.15 Анімацыйны серыял «Качыныя гісторыі» (0+).
15.55 Нічога сабе ньюз (12+).
16.00 «ПІН_КОД» (12+).
17.00 «Вежа» (12+).
17.50 М/с «Кузуркі» (0+).
19.10 «Клон». Серыял (16+).
20.05 Серыял «Сляпая» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.10 «Беларуская кухня».

8.05, 12.00, 15.55, 20.30, 23.40 Навіны культуры.
8.15, 18.55 «3 жыцця начальніка крымінальнага вышуку». Маст. фільм (12+) [СЦ].
9.50 «Люблю і памятаю».
10.30, 17.20 «Хада белай каралева». Маст. фільм (12+).
12.40 «Жывая спадчына».
13.05 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
13.20, 21.40 «Чырвоная каралева». Серыял (16+) [СЦ].
15.15, 21.05 «Легенды кіно» (12+) [СЦ].
16.05 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
16.30 «Кадры жыцця».
20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.15 Баскетбол. Кваліфікацыя да ЧС-2023. Мужчыны. Вялікабрытанія — Беларусь.
9.00 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Аглад.
10.00 Міні-футбол. Чэмпіятат Беларусі. «Сталіца» (Мінск) — «Дарожнік» (Мінск).
12.00 Лёгка атлетыка. Чэмпіятат Беларусі ў пампшканні.
14.40 Аўтаспорт. Экстрым-Е.
16.50 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. «Металург» (Магнітагорск) — «Барыс» (Нур-Султан).
19.20 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. ЦСКА (Масква) — «Лакаматыў» (Яраслаўль).
22.00 Спорт-кадр.
22.35 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Бернлі» — «Лестэр».

Н АНТ

6.00, 7.15, 8.15, 9.10 «Наша раніца».
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 10.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 0.55 Нашы навіны.
7.10, 8.10 «Трывожная кнопка» (16+).
10.00 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковия нататкі» (12+).
13.15, 23.20 Серыял «Яна не магла інакш» (12+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).

18.50 «Няхай гавораць» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
21.15 «Янычар». Серыял (16+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00 «Глядзець усім!»
9.30 «Па сутнасці».
10.40, 23.55 «Загадкі чалавечтва з Алегам Шышкіным» (16+).
11.30 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20, 20.40, 0.45 «Самыя шакавальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.10 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.25, 16.50 «Масгаз». Серыял (16+).
20.10, 23.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Міншчына».
22.00 «P.S.»

МІР МІР

5.00 Мастацкі фільм «Падлеткі ў Сувецце».
5.10, 10.10 Серыял «Начныя ластаўкі» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 18.05 «Справы судовыя. Грушы вярніце!» (16+)
14.10, 16.15, 2.00 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы судовыя. Новая гісторыя» (16+).
17.10 «Міравое пагадненне» (16+).
19.25, 20.10 «Гульня ў кіно» (12+).
20.55, 21.55 «Слабае звязно» (12+).
22.55 «Назад у будучыню» (16+)
23.50 Серыял «Свае» (16+).
2.45 Серыял «Забудзься і ўспомні» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР—Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Аб самым галоўным» (12+).

12.35 «Кропкі над і» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «60 хвілін» (12+).
15.55, 17.30 Серыял «Зацэпка» (16+).
18.40 «Малахаў» (16+).
21.05 Серыял «Лінія святла» (12+).
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўевым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10, 7.25, 8.20, 16.35, 19.50, 22.10, 23.35 Сёння. Галоўнае.
6.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
7.05 «Свая справа» (12+).
7.40 «Зламаць стэрэатыпы» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.35, 22.15 «НЗ.бу».
8.55 Пракурорская праверка (16+).
10.25 Баявік «Марскія д'яблы. Смерць» (16+).
13.25 Надзвычайнае здарэнне.
13.50 «За гранню» (16+).
14.50 «ДНК» (16+).
16.45 Дэтэктыву «Пёс» (16+).
20.05, 22.35 Дэтэктыву «Першы адзел» (16+).
23.50 Баявік «Драйв» (16+).

8 канал

7.00, 14.40, 17.25, 21.10, 0.50 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 Мультипарад «Качыныя гісторыі».
7.30 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 Серыял «Дзяцінства Шэлдана» (12+).
8.15, 10.20 Драма «Марыць і верыць» (16+).
9.50 «Палаванне і рыбалка».
11.50 Серыял «В'етнам».
12.40 Серыял «Полдарк».
14.50 Мультипарад.
15.00 «Драйв выжывання».
15.40 Серыял «Крамлёўскія таямніцы» (16+).
17.30 Драма «Вікі, Хрысціна, Барселона» (12+).
19.05 Драма «Забор» (16+).
20.55 «Вечарніца».
21.15 Драма «Марпехі» (16+).
23.20 Баявік «Авердрайв» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Раніца з гумарам» (16+).
8.05 «Дурні і дарогі» (16+).
9.00 М/ф «Пацяшоба» (0+).
9.20 М/ф «Тры каты» (0+).
9.50 М/ф «Царэўны» (6+).
10.20 Анімацыйны фільм «Таямніца крамы цацак» (6+).
12.10 «Гатуем як шэф» (16+).
12.40 «Велабайкі» (16+).
13.10 «Наш рамонт» (16+).
13.40 «Галерэя прыгажосці» (16+).
14.25 «Пары на Канары» (16+).
15.00 Баявік «Зыходны код» (16+).
16.45 Трылер «Відак: паліўнічы на прывідаў» (16+).
18.55 Трылер «Дастань нажы» (16+).
21.20 «Уральскія пельмені» (16+).
22.45 Жакі «Яга. Кашмар цёмнага лесу» (16+).
12.10 «Да і пасля...» (16+).
13.40 Мастацкі фільм «Маскоўскае каханне» (18+).
16.00 «Колба часу» (16+).
17.00, 23.25 «Блеф-клуб» (16+).
18.00 Маст. фільм «Сельская настаўніца» (12+).
19.55 «Музычная гавань Элеаноры Філінай» (16+).
21.00 «Быў час» (16+).
22.00 Мастацкі фільм «Неабеспечныя гастролі» (16+).
0.00 «Спяем, сябры!» (12+)
1.00 Мастацкі фільм «Ашалелы аўтобус» (18+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Пешшу...»
7.05 Правілы жыцця.
7.35 «Расія ў колеры». Дак. фільм.
8.25 Лібэрта.
8.40, 16.20 «Сонечны вецер». Маст. фільм.
9.50 «Біблейскі сюжэт».
10.20 Шэдэўры старога кіно.
11.50, 18.10 Юрый Любімаў чытае верш «Перад атакай».
11.55 Адкрытая кніга [СЦ].
12.25 «Смерць пад ветразем». Маст. фільм [СЦ].
13.30 Забытае рамяство.
13.45 «ЮрМіх». Дак. фільм.

14.40, 2.00 Краіна птушак [СЦ].
15.25 «Слова і музыка». Дак. фільм.
17.30 Царская ложа.
18.15 Лінія жыцця [СЦ].
19.10 Астравы [СЦ].
19.50 «Тлумачэнне ў каханні». Маст. фільм [СЦ].
22.00 «2 Вернік 2».
9.20 «Ведаеш, мама, дзе я быў?» Анімацыйна-дак. фільм.
0.15 «Кінескоп».
0.55 «Толькі ў мюзік-хол» Маст. фільм.
2.45 «Каралеўская гульня». М/ф для дарослых.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Яловая субмарына» (18+).
6.45 Маст. фільм «Стрэл у труне» (18+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.40, 11.00, 12.00, 13.25, 15.40, 19.35, 2.45, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».
11.40, 17.40 «Паэт Станіслаў Красавічы чытае свае вершы» (16+).
12.10 «Да і пасля...» (16+).
13.40 Мастацкі фільм «Маскоўскае каханне» (18+).
16.00 «Колба часу» (16+).
17.00, 23.25 «Блеф-клуб» (16+).

ЕВРОСПОРТ 1 EuroSport 1

1.00, 20.50 Навіны (16+).
1.05 Веласпорт. Тур ААЭ (16+).
2.05 Веласпорт. Гранпры. Мужчыны (16+).

3.30, 7.00, 10.30 Скаккі на лыжах з трампліна. КС. Змешаныя каманды (16+).
5.00, 20.55, 21.50 Снукер. Welsh Open (6+).
8.30, 13.30 Горныя лыжы. КС. Мужчыны (16+).
9.30 Бятлон. КС. Мужчыны (6+).
10.50 Лыжнае дваябор'е. КС. Мужчыны.
12.00 Горныя лыжы. КС. Жанчыны.
14.30 Веласпорт. «Страда Б'янке». Жанчыны.
15.30 Веласпорт. Гранпры. Мужчыны (16+).
15.50 Веласпорт. «Страда Б'янке». Мужчыны.
18.45 Скаккі на лыжах з трампліна. КС. Мужчыны.

TV 1000 ТБ1000

5.00, 5.40, 17.15, 18.05 Элементарна (16+).
6.25 Луд (12+).
6.20 Мексіканец (16+).
10.35 Мачаха (12+).
12.55 Пампелі (12+).
14.50, 2.25 Гісторыя рыцара (12+).
19.00 Аднакласнікі (16+).
20.50 Аднакласнікі-2 (16+).
22.40 Мільянер паняволі (12+).
0.20 Трыстан і Ізольда (12+).

ТВ 1000 ТБ1000 Рускае кіно

6.20 4:0 на карысць Танечкі (6+).
7.55 Кур'ер з Рая (12+).
9.30 Хандра (16+).
11.20 Змешаныя пачуцці (16+).
13.00 Стэндап пад прыкрыццем (16+).
14.55 Пра любіць (16+).
17.00 Лёгка на ўспамін (12+).
18.30 Той яшчэ...! (12+)
20.00 Аднакласнікі.ru: наслісай удачу (12+).
21.45 Нянкі (16+).
23.30 Каникулы строгага рэжыму (12+).
1.30 Кахае не кахае (16+).
2.45 Пра што маўчаць дзятчаты (12+).
4.10 Лаві момант (16+).

ТВ 3 ТБ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
8.45 «Салодкае развітанне Веры» (16+).
10.50 «Пачаснаку» (12+).

11.30 «Самы смачны дзень» (6+).
12.20 «Паглядзім» (12+).
13.00 «Новы дзень» (16+).
13.40, 5.10 «Далёка і яшчэ далей» (16+).
14.45 «Дзёнік экстрасэнса» (16+).
17.50 «90-я» (16+).
18.40, 4.40 «Хопіць чутак» (16+).
19.15 «След лісіцы на камянях» (16+).
23.10 «Перыскоп» (16+).
23.30 «Крымінальнае чытво» (18+).
2.10 «Навігатар» (16+).

TV 1000 ТБ1000

17.45, 18.35 Расследаванні авіякатастроф (16+).
19.30 Старажытны Кітай з вышні птушынага палёту (16+).
20.10 Ліхтугі за мяжой (16+).
21.00, 21.50 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
22.40, 23.30 Наркавойны (16+).
0.20 Каканавья войны (16+).
1.00 Непатапляльны (16+).
1.45, 2.35 Асушыць акіян (16+).
3.20, 4.05 Нацыянальныя паркі Амерыкі (16+).
4.50, 5.15, 5.35 Зрабіць за адзін дзень (16+).

Discovery Discovery

8.00, 8.25, 8.50, 9.20, 9.45, 10.15, 10.40, 7.35 Як гэта ўладкавана?
11.10 Разбуральнікі аўталегад.
12.05, 13.55 Паліўнічы на старыну.
13.00 Вялікія брудныя ганкі.
14.50 Металаломшчыкі.
15.45, 16.10, 16.40, 17.05, 17.35, 18.00 Бітва за нерухомасць.
18.30 Багажныя войны.
20.20, 21.15, 22.10 Залатая ліхаманка.
23.05, 0.00, 0.55, 1.50, 2.45, 3.40 Махінатары.
4.27 Склады.
6.48 Ідрыс Эльба: баец.

National Geographic National Geographic

6.00 Навуковыя глупствы (16+).

У праграме змяшчаны змяненні. Перадрукі і праграмы забаронены. [СЦ] — фільм трансляцыя са змяненнем субтытрам.

1 Беларусь 1

6.15, 21.55 Драма «Пасля зімы» (16+). 8.05 Існаць [СЦ]. 9.30 Сэнс жыцця (12+). 9.00, 12.00, 15.00 Навіны. 9.10 «Добрай раніцы, Беларусь!» са Святанай Бароўскай» (12+). 9.55 Здароўе (12+) [СЦ]. 10.45 Дача (12+). 11.25 Гісторыі выратавання (12+). 12.10 Дай пяць (6+). 12.30 Драма «Дочки-маці» (16+). 13.30 «Я ведаю» (6+). 15.10 Краіна. 15.40 Адзін дзень (12+). 16.15, 19.25 Драма «Крыштальная мара» (16+). 19.00 «Пытанне нумар адзін». 21.00 Панарама. 21.40 «Засакрэчаная вайна». Мастацка-публіцыстычны фільм (12+). 1.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Лепшае за тыдзень» (12+). 8.00, 18.10 Тэлебарометр. 8.05 «Клон». Серыял (16+). 9.55 «На тыдзень» (16+). 10.45 «Рыба» (0+). 12.15 «Усёй сам'ёй» (6+). 13.05 «На нажах» (16+). 14.00 «Камень, нажніцы, папера» (16+). 14.35 Бялтон. Кубак свету. Спрынт. Жанчыны. 16.05 Камедыя «Прытварыся маёй жонкай» (12+). 18.15 Прыгоды «Персі Джэксан і выкрадальнік маланак» (12+). 20.25, 21.15 «Вяселле ўсялякую» (16+). 21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА. 22.25 Гістарычны эпос «Царства нябеснае» (16+).

3 Беларусь 3

7.35 «Кракадзіл Гена». М/ф (0+). 7.50 «Чабурашка». М/ф (0+). 8.10 «Сіла веры». 8.35, 14.05 Навіны культуры. 8.45 «Дужа важная персана». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 10.00 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+). 10.25 «Беларуская кухня».

10.55 «Трэцяга не дадзена». Маст. фільм (16+) [СЦ]. 14.15 «Навукаманыя» (6+). 14.40 «Памылка рэзідэнта». Маст. фільм (12+). 17.05 «Камертон». 17.30 Канцэрт ВІА «Поюшце гітары». 18.45 «Хто смяецца апошнім». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 20.25 «Суразмоўцы». 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Адноіны праз дваццаць гадоў». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 22.20 «Вітаем вас!» Канцэрт.

5 Беларусь 5

5.50 Лёгкая атлетка. Спартыўная хада. Камандны чэмпіянат свету. Мужчыны. Жанчыны. 9.10 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. СКА (Санкт-Пецярбург) — «Дынама-Мінск». 11.05 Снядана чэмпіёна. 11.35, 17.20 Бялтон. Кубак свету. Мужчыны. 13.00 Гульня галавой. 13.45 Вялікі спорт. 14.30 Футбол. Суперкубак Беларусі — 2022. 15.00 Футбол. Суперкубак Беларусі — 2022. БАТЭ (Барысаў) — «Шахцёр» (Салігорск). 18.50 Дзюдо. Кубак А. Мельнікава. 20.20 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Ліверпуль» — «Вест Хэм». 22.20, 23.55 Спорт-цэнтр. 22.30 Бялтон. Кубак свету. Жанчыны.

Н АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ], 20.00 Нашы навіны. 7.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+). 8.00, 9.10 «Наша раніца ў суботу». 10.00 «Трывожная кнопка» (16+). 10.25 «Асабліваці нацыянальнай работы» (12+). 10.55 «Бачылі відэа?» (6+). 13.40 «Улад Лісцёў». «Навошта я зрабіў гэты крок?» (16+) 14.45, 16.20 Серыял «Мая маці супраць» (16+). 18.45 «Удача ў прыдачу!» (12+). 18.50 «Поле цудаў» (16+). 20.45 «Метэагід». 21.05 «Клуб Вясельных і Знаходлівых» (16+). 23.15 Серыял «Курт Сеіт і Аляксандра» (16+).

С СТБ

6.40 «Сакрэты старажытных прыгажунь» (16+). 8.20 «Анфас». 8.40 «Самая карысная праграма» (16+). 9.30 «Аб смачнай і здаровай ежы» (16+). 10.00 «Мінскі мінчане». 10.30 «Цэнтральны рэгіён». 11.00, 13.40, 16.40, 20.25 «Мас-газ». Серыял (16+). 13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны». 20.15 «СТБ-спорт». 21.15 Дакументальны спецпраект (16+). 22.30 «Тэрыторыя памылак» (16+). 0.05 «Сакрэты старажытных прыгажунь» (16+). 1.45 «Эліксір маладосці» (16+).

МІР МІР

5.00, 6.15 Мультифільмы. 6.00 «Усё, як у людзей» (6+). 8.00 «Наша кіно. Неўвядальныя» (12+). 8.25 «Гістарычны дэтэктыў з Мікалаем Валуевым» (12+). 9.00 «Слабае зв'язно» (12+). 10.00 Надвор'е ў свеце. 10.10 Мастацкі фільм «Сардэчна запрашаем, або Пабочным уваход забаронены» (6+).

8 канал

7.00, 15.10, 18.55, 21.15, 1.45 «Надвор'е» + «Эрана». 7.05 Мультипарад «Бос-малакасос». 8.35 Драма «Давай развітвацца». 15.15 Мультифільм. 16.30 Трылер «Час першых». 18.45 «Салам алейкум, Беларусь!» 19.00 Камедыя «За бортам» (12+). 21.05 «Фэшн іс тву прафэшн» (12+).

РТР— Беларусь

7.05 «Новая раніца». 9.25 «Тайны Беларусі» (16+). 10.30 «Мядовы месяц» (12+). 11.00, 20.00 Весткі. 11.30 «Сто да аднаго» (16+). 12.20 «Доктар Мяснікоў» (12+). 13.30 «Гумар! Гумар! Гумар!!!» (16+).

13.50 «Новае імя: Ганна Трубяцкая». Канцэрт. 16.15 Фільм «Прывітанне ад бусла» (16+). 19.45 «Плюс-мінус». 21.05 «Прывітанне, Андрэй!» (12+). 22.50 Серыял «Лінія святла» (12+).

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз». 6.20, 7.25 Сёння. Галоўнае. 6.25 «50 рэцэптаў першага» (12+). 7.25 «Маршрут пабудаваны» (12+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «НЗ.by: час вынікаў». 8.50 Адзін дзень (12+). 9.25 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+). 10.25 «Галоўная дарога» (16+). 11.00 «Тол!Лато». 11.30 Жывая ежа з Сяргеем Малазёмавым» (12+). 12.20 Кватэрнае пытанне (0+). 12.30 «Паведзем, паязім!» (0+). 13.55 Драма «Трымайся за аблок» (12+). 16.25 «Следства вялі...» (16+). 17.10 «Сакрэт на мільён» (16+). 19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне». 20.15 Дэтэктыў «Першы аддзел» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» 7.05, 20.05 Правільны жыцця. 7.35, 0.20 «Сусвет». Серыял [СЦ]. 8.35 Лібрэта. 8.50, 16.30 «Сонечны вечер». Маст. фільм. 10.15 «Назіральнік». 11.10 ХХ стагоддзе. 12.20, 22.10 «Трэст, які лопнуў». Маст. фільм [СЦ]. 13.30 «100 год: тангаж у норме». Дак. фільм. 14.10 Колер часу. 14.20, 23.40 «Гутаркі аб рускай культуры» [СЦ]. 15.05 Навіны. Падрэзана. Кнігі. 15.20 Эрмітаж. 15.50 «Саці. Нясумная класіка...». 17.35, 1.15 Канцэрт Гідона Крамера. 18.35 Лінія жыцця [СЦ]. 19.45 «Галоўная роля». 20.30 «Радасць мая. Тэатр Алега Табакова». Дак. фільм [СЦ].

ВТБ ВТБ

6.05 «Лаві момант» (16+). 7.00, 9.00 «Раніца з гурамам» (16+). 11.00, 22.45 «КВЗ. Панахаму» (16+). 12.00 «Пары на Канары» (16+). 12.40 «Дурні і дарогі» (16+). 13.20 Серыял «Апошні з Магіяна» (16+). 14.20, 18.30 Серыял «Філатаў» (16+). 15.50 Серыял «Міша ўсё псуе» (16+). 16.50, 0.55 «Форт Байрд» (16+). 20.00 Серыял «#Сеня-Федзя» (16+). 21.00 Баявік «Зыходны код» (16+). 0.00 Серыял «Каманда Б» (16+). 2.25 Серыял «Кадэцтва» (12+). 4.00 «Адна за ўсіх» (16+). 5.10 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» 7.05, 20.05 Правільны жыцця. 7.35, 0.20 «Сусвет». Серыял [СЦ]. 8.35 Лібрэта. 8.50, 16.30 «Сонечны вечер». Маст. фільм. 10.15 «Назіральнік». 11.10 ХХ стагоддзе. 12.20, 22.10 «Трэст, які лопнуў». Маст. фільм [СЦ]. 13.30 «100 год: тангаж у норме». Дак. фільм. 14.10 Колер часу. 14.20, 23.40 «Гутаркі аб рускай культуры» [СЦ]. 15.05 Навіны. Падрэзана. Кнігі. 15.20 Эрмітаж. 15.50 «Саці. Нясумная класіка...». 17.35, 1.15 Канцэрт Гідона Крамера. 18.35 Лінія жыцця [СЦ]. 19.45 «Галоўная роля». 20.30 «Радасць мая. Тэатр Алега Табакова». Дак. фільм [СЦ].

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+). 7.05 «Дамісолька» — Алімпіяда нашага двара» (12+). 9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+). 9.45 Мастацкі фільм «Дурная» (18+). 12.00 «СевАлогія» (18+). 12.55, 14.30, 15.40, 17.00, 19.00, 20.35, 21.40, 23.00 Музыкальная настальгія (12+). 13.10 Маст. фільм «Золата партыі» (18+). 18.00, 3.00 «Быў час» (12+). 19.15 Мастацкі фільм «Лаўка і хіпаза» (18+). 0.00 Маст. фільм «Шумі, гарадок» (12+). 1.15 «Рок-н-рол ТБ» (16+). 2.00 «Музычная гавань Элеаноры Філінай» (16+). 4.00 Мастацкі фільм «Двое і адна» (18+). 5.20 «Блеф-клуб» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

2.00, 9.30 Веласпорт. Het Nieuwsblad. Мужчыны (16+). 3.30, 7.00 Скачкі на лыжах з трампліна. КС. Каманды (16+). 5.00, 10.30, 14.30, 15.45, 21.00, 21.45 Снукер. Welsh Open (6+). 8.30 Горныя лыжы. КС. Жанчыны (16+). 12.00, 12.30 Дзюдо Турнір Вялікага шлема (16+). 13.00 Веласпорт. Тур ААЭ (16+). 14.00 Веласпорт. Тэлечасопіс Cycling Show (16+). 20.00, 21.40 Навіны (16+). 20.05 Веласпорт. Гранпры. Мужчыны (16+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.00 Прышэльцы-2: калідоры часу (12+).

ТБ3 ТБ3

3.15 Таўстун на рынку (12+). 5.15 Вельмі небяспечная штучка (16+). 6.50 Кахаю цябе, чужак (16+). 8.50 Касталом (16+). 10.40 Чалавек эпохі Адрэджэня (16+). 13.05 Ілюзія падману-2 (12+). 15.25 1+1 (16+). 17.35 Куленепрабівальны (12+). 19.30 Джуманджы (6+). 21.20 Вяртанне высокага бландзіна (12+). 22.55 Вяселле лепшага сябра (12+).

ТВ1000 ТБ1000 Рускае кіно

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+). 9.35 «Гадзінік каханя» (16+). 10.30 «Улегцы» (12+). 11.00 «Вялікая маленькая хлусня». Серыял (16+). 12.20, 18.15 «Знакі лёсу» (16+). 12.55, 17.05 «Старац» (16+). 13.30, 18.55, 3.05 «Сляпяя» (16+). 14.40, 20.05, 4.00 «Варажбітка» (16+).

10.40 Чалавек эпохі Адрэджэня (16+). 13.05 Ілюзія падману-2 (12+). 15.25 1+1 (16+). 17.35 Куленепрабівальны (12+).

19.30 Джуманджы (6+). 21.20 Вяртанне высокага бландзіна (12+). 22.55 Вяселле лепшага сябра (12+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Навуковыя глупствы (16+). 6.25 Панарама 360 градусаў (16+). 7.15, 8.10 Падарожжы з Горданам Рамзі (16+). 9.00, 9.50 Інстынкт выжывання (16+). 10.45, 23.35, 0.30 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+). 11.40 Дзіві тунец (16+). 12.25, 16.45, 1.15 Тайная гісторыя караблекрушэнняў (16+). 13.15, 14.10, 17.35 Аўта-СОС (16+). 15.00 Служба бяспекі аэрапорта (16+). 15.50 Злавіць кантрабандыста (16+). 18.25, 18.50 Фабрыка ежы (16+). 19.15, 20.05 Раследаванні авіякатастроф (16+). 21.00, 3.35 Неверагодныя цуды тэхнікі (16+). 21.50 Унутры неверагоднай механікі (16+). 22.45 У дзікай прыродзе з Беарам Грылсам (16+). 2.00, 2.45 Асушыць акіян (16+). 4.20 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+). 5.15 Гульні розуму (16+).

Discovery Discovery

8.00, 7.35 Багажныя войны. 8.25, 13.55, 16.40, 22.10 Махінатары. 9.20, 9.45, 20.20, 20.45 Бітва за нерухомаць. 10.15, 10.40, 21.15, 21.40 Як гэта зроблена? 11.10, 19.25, 4.27 Хуткія і гучныя. 12.05 Разбуральнікі аўталегад. 13.00 Паліяўнічыя на старыну. 17.35 Круты цюнінг. 18.30 Іржавая імперыя. 23.05, 5.14 Упершыню на вяршыні свету. 0.55, 6.48 Ідрыс Эльба. 1.50, 2.45, 3.40 Паміж небам і зямлёй.

У праграме маюцца змяненні. Перадрукаўка праграмы забаронена. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытай субтытрам.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.20 **Добрай раніцы**, Беларусь!
 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 **Навіны**.
 7.05 **Навіны эканомікі**.
 7.10, 18.15, 0.00 **Зона X (16+)**.
 8.05 **Зразумелая гэта**.
 8.50 **Слова** Архібіскупа Іосіфа Станеўскага на Папальчовую сераду і пачатак Вялікага посту.
 9.10, 21.54 **Серыял «След» (16+)**.
 10.50, 0.35 «Скажынемаўчы».
 11.45, 12.10, 13.05, 18.30, 19.20 **Драма «Горад нявест» (16+)**.
 14.00 «Здрава здаровым быць!» (6+) [СЦ].
 14.45 **Драма «Я ўсё памятаю» (16+)**.

15.10, 18.00 **Навіны рэгіёна**.
 15.25 **Драма «Я ўсё памятаю» (16+)**.
 17.05 **Беларускі час**.
 21.00 **Панарама**.
 23.45 **Сфера інтарэсаў**.
 0.20 **День спорту**.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
 9.00, 17.50 **Тэлебарометр**.
 9.05 **Серыял «Спяная» (16+)**.
 10.10, 0.15 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
 11.05, 22.20 **Серыял «Такая работа» (16+)**.
 12.45 «Сямейныя гісторыі» (16+).
 13.20 **Серыял «Жаночы доктар-5» (16+)**.
 14.10, 17.55 «Ароп і рэшка. Цуды свету-3» (16+).
 15.10 **Анімацыйны серыял «Качыныя гісторыі» (0+)**.
 15.55 **Нічога сабе ньюз (12+)**.
 16.00 «ПІН_КОД» (12+).
 16.55 «Вежа» (12+).
 18.50 **Гандбол. ЧЕ-2022**. Кваліфікацыя. Жанчыны. Грэцыя — Беларусь.
 20.35 **Гандбол. Ліга чэмпіёнаў «Мяшкоў-Брэст» (Беларусь) — «Вардар» (Паўночная Македонія)**.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
 7.35, 12.10 «Беларуская кухня».
 8.05, 12.00, 16.00, 20.30, 23.40 **Навіны культуры**.
 8.15, 19.10 «**Бармен з «Залатога якра»**. **Маст. фільм (12+)** [СЦ].
 9.35 «Люблю і памятаю».
 10.20, 17.30 «**Печкі-лавачкі**». **Маст. фільм (12+)** [СЦ].
 13.10 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
 13.20, 21.40 «**Чырвоная каралева**». **Серыял (16+)** [СЦ].
 15.20, 21.05 «**Легенды кіно**» (12+) [СЦ].
 16.10 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
 16.35 «**Кадры жыцця**».
 20.40 «**Калыханка**» (0+).

5 Беларусь 5

7.00 **Азбука спорту**.
 7.15 **Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя**. «Металург» (Магітагорск) — «Барыс» (Нур-Султан).
 9.15 **Спорт-кадр**.
 9.45 **Футбол. Чэмпіянат Англіі**. «Бернлі» — «Лестэр».
 11.45 **Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя**. ЦСКА (Масква) — «Лакаматыў» (Яраслаўль).
 13.45 **Тэніс. WTA**.
 15.55 **Між іншым**.
 16.15 **Слэм-данк**.
 16.50 **Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя**. «Салават Юлаеў» (Уфа) — «Сібір» (Новасібірск).
 19.20 **Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя**. СКА (Санкт-Пецярбург) — «Дынама-Мінск».
 22.00 **Агнявы рубж**.
 22.35 **Гандбол. Ліга чэмпіёнаў**. «Манпелье» (Францыя) — «Ольбарг» (Данія).

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 10.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
 20.30, 0.55 **Нашы навіны**.
 10.00 «**Жыць здарова!**» (16+)
 11.15 «**Модны прыгавор**» (6+).
 12.20 «**Бесталковыя нататкі**» (12+).
 13.15, 23.20 **Серыял «Яна не магла інакш» (12+)**.

15.00 «**Давай пажэнміся!**» (16+)
 16.20 «**Мужчынскае / Жаночае**» (16+).
 17.15, 18.20 «**На самай справе**» (16+).
 19.00 «**Аб'ектыНа**» (16+).
 20.00 **Час**.
 21.15 «**Янычар**». **Серыял (16+)**.

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «**Раница СТБ**».
 6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 **Навіны «24 гадзіны»**.
 9.00, 23.55 «**Загадка чалавецтва з Алегам Шышкіным**» (16+).
 9.50 «**Глядзець усім!**» (16+).
 10.40 «**Як уладкаваны свет**» (16+).
 12.20, 20.55, 0.45 «**Самыя шаквальныя гіпотэзы**» (16+).
 13.45, 23.10 «**Таямніцы Чапман**» (16+).
 14.35, 21.45 «**Неверагодна цікавыя гісторыі**» (16+).
 15.20, 16.50 «**Масгасз**». **Серыял (16+)**.
 17.35 «**Кат**». **Серыял (16+)**.
 20.25, 23.05 «**СТБ-спорт**».
 20.30 «**Сталічныя падрабязнасці**».
 20.40 «**Міншчына**».

МІР МІР

5.00, 10.10 **Серыял «Забудзься і ўспомні» (16+)**.
 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Навіны (бягучы радок)**.
 13.15, 18.05 «**Справы судовыя. Грошы вярніце!**» (16+)
 14.10, 16.15, 3.10 «**Справы судовыя. Бітва за будучыню**» (16+).
 15.05, 3.55 «**Справы судовыя. Новая гісторыя**» (16+).
 17.10 «**Міравае пагадненне**» (16+).
 19.25, 20.10 «**Гульня ў кіно**» (12+).
 20.55, 21.55 «**Слабае звязно**» (12+).
 22.55 «**Назад у будучыню**» (16+).
 23.50 **Серыял «Свае» (16+)**.
 2.00 **Мастацкі фільм «Падкідыш»**.
 4.40 **Серыял «Чужая мілая» (12+)**.

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

6.05 «**Новая раница**».
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 **Весткі**.

11.30 «**Аб самым галоўным**» (12+).
 12.35 «**Кропкі над і**» (16+).
 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 **Навіны — Беларусь**.
 14.30 «**60 хвілін**» (12+).
 15.55, 17.30 **Серыял «Запча» (16+)**.
 18.40 «**Малахаў**» (16+).
 20.35 «**P.S.**».
 21.05 **Серыял «Лінія святла» (12+)**.
 23.10 «**Вечар з Уладзімірам Салаўёвым**» (12+).

НТБ—Беларусь

6.05 «**Астрапрагноз**».
 6.10, 7.25, 8.20, 16.35, 19.50, 22.10, 23.35 **Сёння. Галоўнае**.
 6.15 **Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+)**.
 7.05 **Сфера інтарэсаў**.
 7.40 «**Зламаць стэрэатыпы**» (12+).
 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння**.
 8.35, 22.15 «**НЗ.бу**».
 8.55 **Пракурорская праверка (16+)**.
 10.25 **Баявік «Марскія д'яблы. Смерць» (16+)**.
 13.25 **Надзвычайнае здарэнне**.
 13.50 «**За гранню**» (16+).
 14.50 «**ДНК**» (16+).
 16.45 **Дэтэктыў «Пёс» (16+)**.
 20.05, 22.35 **Дэтэктыў «Першы адзед» (16+)**.
 23.50 **Баявік «Драйв» (16+)**.

8 канал

7.00, 14.45, 17.25, 21.10, 0.55 «**Надвор'е**» + «**Эрана**».
 7.05 **Мультпарад «Качыныя гісторыі» (16+)**.
 7.30 «**Прыколы 13-й школы**» (6+).
 7.35 **Серыял «Дзяцінства Шэлдана»**.
 8.15, 10.35 **Драма «Дзень сонца і дажджу» (16+)**.
 9.45 **Серыял «Новая Гвінея»**.
 12.05, 15.00 «**Драйв выжывання**».
 12.45 **Серыял «Полдарк**».
 14.50 **Мультпарад**.
 15.40 **Серыял «Крамлёўскія таямніцы» (16+)**.
 17.30 **Драма «Сцежкі славы»**.
 19.00 **Драма «Збор» (16+)**.
 20.50 «**Вечарніца**».
 21.20 **Камедыя «Стажор» (16+)**.
 23.20 **Драма «Не дыхай» (18+)**.

ВТВ ВТВ

6.05 «**Лаві момант**» (16+).
 7.00, 9.00 «**Раница з гумаром**» (16+).
 11.00 «**КВЗ. Па-нашаму**» (16+).
 12.00 «**Велабайкі**» (16+).
 12.30 «**Дурні і дарогі**» (16+).
 13.20 **Серыял «Апошні з Магіян» (16+)**.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «**Спяем, сябры!**» (12+)
 7.00 **Мастацкі фільм «Ашалелы аўтобус» (18+)**.
 8.45, 9.40, 11.00, 15.40, 17.00, 18.00, 19.25, 21.40, 1.00, 2.35, 3.40, 5.00 **Музычная настальгія (12+)**.
 9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «**Мінулы час**» (12+).
 10.00, 16.00, 4.00 «**Народжаныя ў СССР**».
 12.00 «**Яловая субмарына**» (18+).
 12.45 **Маст. фільм «Стрэл у труне» (18+)**.
 17.40, 23.40 «**Пат Станіслаў Красавіцкі чытае свае вершы**» (16+).
 18.10 «**Да і пасля...**» (16+).
 19.40 **Мастацкі фільм «Маскоўскае каханне» (18+)**.
 0.00 **Баявік «Гатэль «Ар-тэміда» (18+)**.
 2.50 **Серыял «Кадэцтва» (12+)**.
 4.25 «**Адна за ўсіх**» (16+).
 5.10 «**6 кадраў**» (16+).

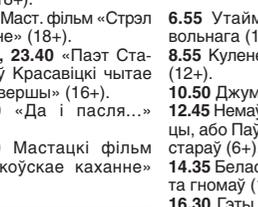
КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 **Навіны культуры**.
 6.35 «**Пешшу...**».
 7.05 «**Правільны жыцця**».
 7.35, 0.25 «**Сувет**». **Серыял [СЦ]**.
 8.40, 16.35 «**Сонечны вечер**». **Маст. фільм**.
 10.15 «**Назіральнік**».
 11.10 **XX стагоддзе**.
 12.25, 22.10 «**Смерць пад ветразем**». **Маст. фільм [СЦ]**.
 13.30 «**Улада факта**».
 14.15, 23.40 «**Гутаркі аб рускай культуры**» [СЦ].
 15.05 **Лісты з правінцы [СЦ]**.
 15.35 «**Энігма**».
 16.20 «**Першыя ў свеце**».

17.50, 1.20 **Гідон Крэмер і Алег Майзэнберг**.
 18.35, 20.55 **Лінія жыцця [СЦ]**.
 19.45 «**Жалезныя гульні**». **Маст. фільм [СЦ]**.
 21.50 **Колер часу**.
 2.05 **Шукальнікі**.
 2.50 «**Вялікая бітва Слана з Кітам**». **М/ф для дарослых**.

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.20 **Неверагодны Бэрт Уандэрстаун (12+)**.
 3.45 **Дом з паранармальнымі з'явамі (16+)**.
 5.15 **Высокі бландзін у чорным чаравіку (12+)**.

6.55 **Утаймаванне свальнага (16+)**.
 8.55 **Куленепрабівальны (12+)**.
 10.50 **Джуманджы (6+)**.
 12.45 **Немаўля на прагулцы, або Паўзком ад гангстараў (16+)**.
 14.35 **Беласнежка: помста гномаў (12+)**.
 16.30 **Гэты шалёны, шалёны, шалёны свет (6+)**.
 19.30 **Крымінальная фішка ад Генры (16+)**.

21.25 **Лаві момант (16+)**.
 22.55 **Як ведаць... (16+)**.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

2.00 **Веласпорт. Net Nieuwsblad. Мужчыны (16+)**.
 3.30, 7.00, 12.30 **Скачкі на лыжах з трампліна. КС. Мужчыны (16+)**.
 5.00, 10.30, 21.45 **Снукер. Welsh Open (6+)**.
 8.30 **Лыжныя гонкі. КС. (6+)**.

9.30, 15.15 **Бятлон. КС. Жанчыны (6+)**.
 13.45 **Горныя лыжы. КС. Мужчыны**.
 16.20, 19.50 **Бятлон. КС. Мужчыны**.
 17.50, 20.45 **Скачкі на лыжах з трампліна. КС. Змешаныя каманды**.
 19.45 **Навіны (16+)**.

TV 1000 ТВ1000

5.20, 6.00, 17.15, 18.05 **Элементарна (16+)**.
 6.55 **Беласнежка: помста гномаў (12+)**.
 9.00 **Беласнежка і паляўнічы (16+)**.
 11.15 **Беласнежка і паляўнічы-2 (16+)**.
 13.15, 1.25 **Джек — пакарыцель веліканаў (12+)**.

15.15, 3.05 **Тарзан. Легенда (16+)**.
 19.00 **Цуд (12+)**.
 21.00 **Махаха (12+)**.
 23.15 **Мексіканец (16+)**.

ТВ1000 Рускае кіно

5.30 **Лаві момант (16+)**.
 6.40 **Дзень дурня (16+)**.
 8.15 **Дзень выбараў-2 (12+)**.
 10.10 **Пракляты чыноўнік (16+)**.
 11.40 **Дзень горада (16+)**.

21.25 **Лаві момант (16+)**.
 22.55 **Як ведаць... (16+)**.

ТВ3 ТВ3

6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма» (12+)**.
 9.25 «**Гадзіннік каханя**» (16+).
 10.20 «**Паглядзім**» (12+).
 10.50 «**Вялікая маленькая хлусня**». **Серыял (16+)**.
 12.10, 3.10 «**Знакі лёсу**» (16+).

12.45, 18.00, 1.15 «**Спяная» (16+)**.
 13.50, 19.10, 2.15 «**Варажбітка**» (16+).
 14.55, 3.40 «**Апакаліпсіс**» (16+).
 16.00 «**Знахаркі**» (16+).
 17.00 «**Ведзьмакі свету**» (16+).
 20.20 «**Форэст Гамп**» (12+).
 22.50 «**Леон**» (16+).
 4.30 «**Суд ідзе**». **Серыял (16+)**.

National Geographic National Geographic

6.00 **Навуковыя глупствы (16+)**.
 6.20 **Панарама 360 градусаў (16+)**.
 7.10, 8.05 **Падарожжы з Горданам Рамзі (16+)**.
 8.55, 9.50 **Інстынкт выжывання (16+)**.
 10.40, 23.40, 0.30 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+)**.
 11.35 **Дзікі тунец (16+)**.
 12.25, 16.45, 19.15, 20.05 **Раследаванні авіякатастроф (16+)**.
 13.15, 15.05, 17.35 **Аўта-СОС (16+)**.
 15.00, 21.50 **Служба бяспекі аэрапорта (16+)**.
 15.50 **Злавіць кантрабандыста (16+)**.
 18.25, 18.50 **Фабрыка ежы (16+)**.
 21.00, 3.35 **Нідэрландская берагавая ахова ў Карыскіх моры (16+)**.
 22.40 **У дзікай прыродзе з Беарам Грылсам (16+)**.
 1.15 **Таяная гісторыя караблекрушчэння (16+)**.
 2.00, 2.45 **Асучыць акіяна (16+)**.
 4.20 **Міжнародны аэрапорт Дубай (16+)**.
 5.15 **Гульні розуму (16+)**.

5.30 **Лаві момант (16+)**.
 6.40 **Дзень дурня (16+)**.
 8.15 **Дзень выбараў-2 (12+)**.
 10.10 **Пракляты чыноўнік (16+)**.
 11.40 **Дзень горада (16+)**.

Discovery Discovery

8.00, 7.35 **Як гэта ўладкавана?**
 8.25, 16.40, 22.10 **Махінатары**.
 9.20, 20.20 **Багажныя войны**.
 10.15, 10.40, 21.15 **Як гэта зроблена?**
 11.10, 19.25, 4.27 **Хуткія і гучныя**.
 12.05, 13.00 **Залатая ліхаманка**.
 13.55 **Склады**.
 17.35 **Круты цюнінг**.
 18.30 **Іржавая імперыя**.
 23.05, 1.50, 2.45, 3.40, 5.14 **Смяротны ўлоў**.
 0.00, 6.01 **Аперацыя «Выратаваны дома»**.

У прывядзеным спісе змяняюцца перадаўчынікі праграмы забаронена. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытай субтытрам.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 **Добрай раніцы, Беларусь!**
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 **Навіны.**
7.05, 8.05 **Навіны эканомікі.**
8.10, 18.15, 0.30 **Зона X (16+).**
9.10, 22.15 **Серыял «След» (16+).**

10.50, 1.05 «Скажынемаўчы».
11.45, 12.10, 13.05, 18.30, 19.20 **Драма «Горад нявест» (16+).**
14.00 «Здарава здаровым быць!» (6+) [СЦ]
14.45, 15.25 **Драма «Я ўсё памятаю» (16+).**
15.10, 18.00 **Навіны рэгіёна.**
17.05 **Беларускі час.**
21.00 **Панарама.**
21.45 **Адзін дзень (12+).**
0.10 **Сфера інтарэсаў.**
0.45 **Дзень спорту.**

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.00 **Тэлебарометр.**
9.05, 20.05 **Серыял «Спяная» (16+).**
10.10, 0.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 22.20 **Серыял «Такая работа» (16+).**
12.45 «Сямейныя гісторыі» (16+).
13.20, 21.15 **Серыял «Жаночы доктар-5» (16+).**
14.15, 18.05 «Арол і рэшка. Цуды свету-3» (16+).
15.15 **Анімацыйныя серыял «Качыныя гісторыі» (0+).**
15.55 **Нічога сабе нязо (12+).**
16.00 «ПІН КОД» (12+).
17.00 «Вежа» (12+).
17.55 **М/с «Кузуркі» (0+).**
19.10 «Клон». **Серыял (16+).**
21.10 **Спортлато 6 з 49, КЕНА.**

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35, 12.10 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 15.55, 20.30, 23.40 **Навіны культуры.**
8.15, 19.00 «**Пятроўка, 38».**
Маст. фільм (12+) [СЦ].
9.40 «Люблю і памятаю».
10.20, 17.20 «**Наш карэспандэнт.** **Маст. фільм (12+) [СЦ].**

12.40 «Жывая спадчына».
13.05 «Архітэктура Беларусі».
13.20, 21.40 «**Чырвоная каралева.** **Серыял (16+) [СЦ].**
15.15, 21.05 «**Легенды кіно**» (12+) [СЦ].
16.05 «**Гісторыя Беларусі.** **Бітвы».**
16.30 «**Кадры жыцця.**»
20.40 «**Калыханка**» (0+).

5 Беларусь 5

7.00 **Азбука спорту.**
7.15 **Гандбол.** **Кваліфікацыя да ЧЕ-2022.** **Жанчыны.** **Грэцыя — Беларусь.**
8.50 **Між іншым.**
9.10 **Хакей.** **КХЛ.** **Заходняя канферэнцыя.** **ЦСКА (Санкт-Пецярбург) — «Дынама-Мінск».**
11.10 **Слэм-данк.**
11.45 **Гандбол.** **Ліга чэмпіёнаў.** «**Мяшкоў-Брэст**» (Беларусь) — «**Вардар**» (Паўночная Македонія).
13.25 **Агнявы рубез.**
14.00, 23.55 **Тэніс.** **WTA.**
16.00 **Вось гэта спорт!**
16.20, 22.25 **Біятлон.** **Кубак свету.** **Жанчыны.**
17.50 **Хакей.** **КХЛ.** **Усходняя канферэнцыя.** «**Металург**» (Магітагорск) — «**Барыс**» (Нур-Султан).
19.20 **Хакей.** **КХЛ.** **Заходняя канферэнцыя.** **ЦСКА (Масква) — «Лакаматыв»** (Яраслаўль).
21.50 **Фактар сілы.**

4 АНТ

6.00, 7.15, 8.15 «**Наша раніца.**»
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 10.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 0.35 **Нашы навіны.**
7.10, 8.10 «**Трывожная кнопка**» (16+).
9.10 «**Аб'ектыўНа**» (16+).
10.10 «**Жыць здарава!**» (16+)
11.15 «**Модны прыгавор**» (6+).
12.20 «**Бесталковыя нататкі**» (12+).
13.15, 23.00 **Серыял «Яна не магла інакш» (12+).**
15.00 «**Давай пажнімся!**» (16+)
16.20 «**Мужчынскае / Жаночае**» (16+).
17.20, 18.20 «**На самай справе**» (16+).
18.50 «**Удача ў прыдачу!**» (12+)
18.55 «**Няхай гавораць**» (16+).
20.00 **Час.**
21.15 «**Маркаў.** **Нічога асабістага**» (16+).
21.55 «**Янычар.** **Серыял (16+).**

6 СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «**Раніца СТБ**».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 **Навіны «24 гадзіны».**
9.00, 23.55 «**Загадкі чалавечтва з Алегам Шышкіным**» (16+).
9.50 «**Глядзець усім!**» (16+)
10.40 «**Як уладкаваны свет**» (16+).
12.20, 20.50, 0.45 «**Самыя шакальныя гіпотэзы**» (16+).
13.45, 23.10 «**Таямніцы Чапман**» (16+).
10.25 **Баявік «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).**
13.25 **Надзвычайнае здарэнне.**
13.50 «**За гранню**» (16+).
14.50 «**ДНК**» (16+).
20.20, 23.05 «**СТБ-спорт**».
20.25 «**Сталічныя падрабязнасці**».
20.35 «**Міншчына**».

7 МІР

5.00 **Серыял «Чужая мілая» (12+).**
7.50, 10.10, 23.50 **Серыял «Свае» (16+).**
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Навіны таборскі» — «Барыс» (Нур-Султан).**
19.20 **Хакей.** **КХЛ.** **Заходняя канферэнцыя.** **ЦСКА (Масква) — «Лакаматыв»** (Яраслаўль).
21.50 **Фактар сілы.**

8 РТР-Беларусь

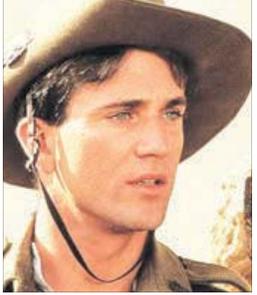
6.05 «**Новая раніца**».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 **Весткі.**
11.30 «**Аб самым галоўным**» (12+).
12.35 «**Кропкі над і**» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 **Навіны — Беларусь.**
14.30 «**60 хвілін**» (12+).
15.55, 17.30 **Серыял «Зачэпка» (16+).**
18.40 «**Малахаў**» (16+).
21.15 «**Маркаў.** **Нічога асабістага**» (16+).
21.55 «**Янычар.** **Серыял (16+).**

9 НТБ—Беларусь

6.05 «**Астрапрагноз**».
6.10, 7.25, 8.20, 16.35, 19.50, 22.10, 23.35 **Сёння.** **Галоўнае.**
6.15 **Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).**
7.05 **Сфера інтарэсаў.**
7.40 «**Зламаць стэрэатыпы**» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння.**
8.35, 22.15 «**НЗ.бу**».
8.55 **Пракурорская праверка** (16+).
10.25 **Баявік «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).**
13.25 **Надзвычайнае здарэнне.**
13.50 «**За гранню**» (16+).
14.50 «**ДНК**» (16+).
16.45 **Дэтэктыў «Пёс» (16+).**
20.05, 22.35 **Дэтэктыў «Першы адзел» (16+).**
23.50 **Баявік «Драйв» (16+).**

10 8 канал

7.00, 15.00, 17.40, 21.10, 1.30 «**Надвор'е**» + «**Эрана**».
7.05 **Мультпарад «Качыныя гісторыі».**
7.30 «**Прыколы 13-й школы**» (6+).
7.35 **Серыял «Дзяцінства Шэлдана».**
8.15, 10.45 **Драма «Спагада».**
10.00 **Серыял «Новая Гвінея».**
12.25, 15.20 «**Драйв выжывання**».
13.00 **Серыял «Полдарк».**
15.05 **Мультпарад.**
15.55 **Серыял «Крамлёўскія таямніцы» (16+).**
17.45 «**За заслонай таямніцы**».
19.05 **Драма «Забор» (16+).**
20.55 «**Вечарніца**».
21.00 «**Салам алейкум, Беларусь!**»
21.15 **Камедыя «Апошняя вайна» (18+).**
23.40 **Драма «Галіполі».**

11 ВТБ

6.05 «**Лаві момант**» (16+).
7.00, 9.00 «**Раніца з гумарам**» (16+).
11.00, 23.05 «**КВЗ. Па-нашаму**» (16+).
12.00 «**Гатуем як шэф**» (16+).
12.30 «**Дурні і дарогі**» (16+).
13.20 **Серыял «Апошні з Магікян» (16+).**
14.20, 18.30 **Серыял «Філатаў» (16+).**
15.50 **Серыял «Міша ўсё псуе» (16+).**
16.50, 0.55 «**Форт Баярд**» (16+).
20.00 **Серыял «#СеняФедзя» (16+).**
21.00 **Трылер «Відак: паліўнічы на прывідаў» (16+).**

12 КУЛЬТУРА

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 **Навіны культуры.**
6.35 «**Пешшу...**»
7.05 **Правілы жыцця.**
7.35, 0.25 «**Сусвет**». **Серыял [СЦ].**
8.40, 16.35 «**Сонечны вешер**». **Маст. фільм.**
10.15 «**Назиральнік**».
11.10 **XX стагоддзе.**
12.15 **Колер часу.**
12.20 «**Трэст, які лопнуў**». **Маст. фільм [СЦ].**
13.30 «**Абсалютны слых**».
14.15, 23.40 «**Гутаркі аб рускай культуры**» [СЦ].
15.05 **Навіны. Падрабязна.** **Тэатр.**
15.20 **Маё каханне — Расія!** [СЦ]
15.45 «**2 Вернік 2**».
17.55, 1.20 **Гідон Крэмер, Генадзь Раждзественскі.**
С. Губайдуліна. **Канцэрт.**
18.35 **Лінія жыцця [СЦ].**
19.45 «**Галоўная роля**».

13 NOVAЛІГІЯ Настальгія

6.00 «**Быў час**» (12+).
7.00, 8.35, 9.40, 11.00, 14.35, 15.40, 17.00, 21.40, 23.00, 0.55, 2.30, 3.40, 5.00 **Музычная настальгія (12+)**
7.15 **Мастацкі фільм «Лаўкач і хіпоза» (18+).**
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «**Мінулы час**» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «**Народжання ў СССР**».
12.00 «**Спяем, сябры!**» (12+).
13.00 **Мастацкі фільм «Ашалелы аўтобус» (18+).**
18.00 «**Яловае субмарына**» (18+).
18.45 **Маст. фільм «Стрэл у труне» (18+).**
23.40 «**Паэт Станіслаў Красавіцкі чытае свае вершы**» (16+).
0.00 «**Севалогія**» (18+).
1.10 **Мастацкі фільм «Золата партыі» (18+).**

14 EUROSPORT 1 EuroSport 1

2.00, 12.00 **Гольф.** **Тэлекасціп Discovery Golf (6+).**
2.30 **Веласпорт.** **Гран-пры.** **Жанчыны (16+).**
3.30, 7.00, 13.30, 17.50 **Скачкі на лыжах з трампліна.** **КС.** **Мужчыны (16+).**
4.00, 7.30, 8.30, 12.30 **Тэлекасціп «Зала славы: Пекін-2022» (16+).**
5.00, 10.30, 20.45, 21.45 **Снукер.** **Welsh Open (6+).**
9.30 **Веласпорт.** **Гран-пры.** **Мужчыны (16+).**
14.20 **Лыжныя гонкі.** **КС.**
16.10, 19.50 **Біятлон.** **КС.** **Жанчыны.**
19.45, 21.40 **Навіны (16+).**

15 КІНОКОМЕДІЯ Кінакамедыя

1.15 **Вяртанне высокага бландзіна (12+).**
3.00 **Люзія падману-2 (12+).**
5.15 **Таўстун на рынку (12+).**

7.10 **Чалавек эпохі Адраджэння (16+).**
9.40 **Сутэнэр (16+).**
11.20 **Вяселле лепшага сябра (12+).**
13.15 **Кракадзіл Дандзі (12+).**

15.05 **Кракадзіл Дандзі-2 (6+).**
17.10 **Як знаць... (16+)**
19.30 **Беласнежка: помста гномаў (12+).**
21.20 **Неверагодны Бэрт Уандэрстаўн (12+).**
23.15 **1+1 (16+).**

16 ТВ3 ТБЗ

6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).**
9.50 «**Гадзіннік каханна**» (16+).
10.45 «**Улегцы**» (12+).
11.15 «**Вялікая маленькая хлусня**». **Серыял (16+).**
12.25, 18.10 «**Знакі лёсу**» (16+).
13.00, 17.00 «**Старац**» (16+).
14.05, 18.45, 3.10 «**Спяная**» (16+).

15.10, 19.55, 4.05 «**Варажбітка**» (16+).
16.20 «**Цуд**» (12+).
21.05 «**Навігатар**» (16+).
22.10 «**Мая**» (16+).
23.15 «**Дзёнік экстрасэнса**» (16+).
0.20 «**10 самых**» (16+).
0.55 «**Байцоўскі клуб**» (18+).
4.30 «**Суд ідзе**». **Серыял (16+).**

17 TV 1000 ТБ1000

5.00, 5.40, 17.15, 18.05 **Элементарна (16+).**
6.45, 1.00 **Конг: востраў чэрапа (16+).**

18 National Geographic National Geographic

6.00 **Навуковыя глупствы (16+).**
6.25 **Панарама 360 градусаў (16+).**
7.15, 8.10 **Падарожжы з Горданам Рамзі (16+).**
9.00, 9.50 **Інстынкт выжывання (16+).**
10.45, 12.30, 16.45, 23.35, 0.30 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).**
11.40 **Дзікі тунец (16+).**
13.15, 14.10, 17.35 **Аўтасос (16+).**
15.00, 21.50 **Служба бяспекі аэрапорта (16+).**
18.25, 18.50 **Фабрыка ежы (16+).**
19.15, 20.05, 21.00, 3.35 **Расследаванні авіякатастроф (16+).**
22.45 **У дзікай прыродзе з Беарам Грылсам (16+).**
1.15 **Тайная гісторыя караблекрушэнняў (16+).**
2.00, 2.45 **Асушыць акіян (16+).**
4.25 **Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).**
5.15 **Гульні розуму (16+).**

19 ТБ1000 Рускае кіно

6.25 **Напарнік (12+).**
8.10 **Тэрмінова выду заму (16+).**
10.05 **Нявеста любой цаной (16+).**
12.00 **Лаві момант (16+).**
13.15 **Кахае не кахае (16+).**
14.55 **Пра што маўчаць дзяўчаты (12+).**

20 Discovery Discovery

8.00, 20.20, 7.35 **Багажныя войны.**
8.25, 16.40, 22.10 **Махінатары.**
9.20, 9.45 **Бітва за нерухомаасць.**
10.15, 10.40, 21.15, 21.40 **Як гэта зроблена?**
11.10, 19.25, 4.27 **Хуткія і гучныя.**
12.05 **Эд Стафард: гульня на вылет.**
13.00 **Голія і напалоханыя.**
13.55, 14.20, 14.50, 15.15, 15.45, 16.10 **Як гэта уладкавана?**
17.35 **Круты цюнінг.**
18.30 **Іржавая імперыя.**
23.05, 0.00, 0.55, 5.14, 6.01, 6.48 **Залатая ліхаманка.**
1.50 **Склады.**

У праграме змяшчаюцца змяненні. Перадрукі і праграмы забаронены. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

БЕЛАРУСЫ ЗРОБЯЦЬ ПРАВІЛЬНЫ ВЫБАР

УПЭУНЕНІ член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці прарэктар па вучэбнай частцы Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. А. Куляшова Алег ДЗЯЧЭНКА:

— За гады незалежнасці наша краіна дамаглася прыкметных поспехаў ва ўмацаванні нацыянальнай дзяржаўнасці і пабудове сацыяльна арыентаванай рынкавай эканомікі, — кажа сенатар. — У грамадстве сфарміраваўся паўнаватарны сярэдні клас, аб чым наглядна сведчыць узровень матэрыяльнага дабрабыту грамадзян, які вырас, а палітычная сістэма дэманструе ўсюму свету ўстойлівасць і здольнасць да далейшага прагрэсіўнага развіцця.

Суразмоўнік звяртае ўвагу: надыходзіць новы этап якаснага пераўтварэння грамадства — рэспубліканскі рэфэрэндум. Ён выказаў упэўненасць, што суайчыннікі вельмі адказна паставіліся да абмеркавання змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

— Доказам гэтаму служаць тысячы прапаноў, якія паступілі ад неабмяжавых грамадзян, парла-

ментарыяў, грамадскіх арганізацый і палітычных партый, працоўных калектываў, спецыялістаў у галіне канстытуцыйнага права падчас правядзення дыялогавых пляцовак, круглых сталаў і інфармацыйных сустрэч. Таму рэфэрэндум па прыняцці сапраўды народнай Канстытуцыі абудзецца, і, несумненна, гэта ўжо гістарычны факт, — перакананы Алег Дзячэнка.

Сенатар акцэнтуюе: беларускі народ заўсёды падтрымліваў ініцыяваныя дзяржавай прапановы, паколькі яны адлюстроўвалі яго глыбінныя спадзяванні і інтарэсы.

— Згадаем хоць бы цудоўныя вынікі галасавання на рэспубліканскіх рэфэрэндумах, якія прайшлі ў 1995, 1996 і 2004 га-

дах, калі ў сярэднім 80,9 % выбаршчыкаў выказаліся за змяненне дзяржаўнай сімволікі, наданне рускай мове дзяржаўнага статусу, эканамічны саюз з Расійскай Федэрацыяй, дапаўненні ў Канстытуцыю 1994 года і па іншых жыццёва важных для ўсіх нас пытаннях, — нагадвае гісторык.

Суразмоўнік робіць выснову, што маштабы ўсенароднага абмеркавання праекта Асноўнага Закона, у які ўсе грамадства было паглыблена ў сёлетнім студзені, сведчаць пра тое, што беларусы прыйдуць на ўчасткі для галасавання і зробіць правільны выбар на карысць сваіх дзяцей і ўнукаў, вызначышы магістральны шлях развіцця беларускага грамадства і дзяржавы на многія дзесяцігоддзі наперад.

Усвядомлены выбар кожнага

НАМЕСНІК старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці **Дзмітрый БАСКАЎ** аб рэспубліканскім рэфэрэндуме, які пройдзе 27 лютага:

— Удзел у рэфэрэндуме павінен быць усвядомленым выбарам кожнага беларуса. Для мяне гэта перш за ўсё магчымасць прыняць удзел у вызначэнні далейшай траекторыі развіцця нашай краіны.

Гэта асабліва важна яшчэ і таму, што я хачу быць упэўненым: маіх дзяцей чакае мірная будучыня ў краіне, якая ўстойліва развіваецца, дзе з павагай ставяцца да вопыту старэйшых пакаленняў і беручы памяць аб іх подзвігу, дзе сямейныя каштоўнасці вызначаюцца не моднымі тэндэнцыямі, а маральнымі нормамі, уласцівымі нашаму грамадству.

Менавіта таму я прагаласую за прапанаваныя змены, бо яны дапамогуць нам усім ганарыцца краінай, у якой мы жывём.

Дзяржаўнападтрымка і сацыяльнае накіраванасць застаюцца ў прыярытэце

СТАРШЫНЯ Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці **Віктар ЛІСКОВІЧ**:

— У новым праекце Канстытуцыі прыярытэтнымі застаюцца дзяржаўная падтрымка і сацыяльнае накіраванасць, — адзначаў старшыня профільнай камісіі Савета Рэспублікі.

Ён звяртае ўвагу, што, нягледзячы на агульнасуветны тэндэнцыі, у Беларусі захоўваюцца бясплатная адукацыя і медыцынскае абслугоўванне. У прыярытэце па-ранейшаму — падтрымка мацярынства, бацькоўства і дзяцінства, асабліва клопат пра людзей сталага ўзросту і інвалідаў.

Сенатар акцэнтуюе ўвагу, што ў новым праекце Асноўнага Закона краіна асабліва ўвага — выхаванню традыцыйных сямейных каштоўнасцяў. Сям'я як асноўны элемент грамадства была і застаецца захавальніцай чалавечых каштоўнасцяў, культуры і гістарычнай пераемнасці пакаленняў, фактарам стабільнасці і развіцця.

— Дабрабыт і моц сям'і — вось мера развіцця і стабільнасці

краіны, — лічыць Віктар Лісковіч. — Любую дзяржаву можна разбурыць без адзінага стрэлу, калі падманіць у яе грамадзян каштоўнасці і традыцыі на лжывыя. Менавіта таму ў мэтах недапушчэння скажэння фундаментальных, асноўных каштоўнасцяў грамадства, у ліку якіх сям'я, дзеці і дэмаграфічная бяспека, у новым праекце Канстытуцыі, артыкуле 32, канкрэтызуецца паняцце шлюб як саюза жанчыны і мужчыны.

Ён адзначае, што гэтыя грамадскія каштоўнасці ўжо апынуліся пад ударам у іншых краінах, якія спрабуюць навіязаць усім сваю так званую прагрэсіўную мадэль развіцця, руйнуючы інстытут сям'і і маральныя асновы грамадства.

— Слабенне інстытута сям'і прыводзіць да росту попыту на міграцыю, росту і амаладжэння злычыннасці. Павялічваецца колькасць дзяцей, якія выхоўваюцца па-за сям'ёй або ў няпоўнай сям'і, з'яўляюцца новыя «сацыяльныя вірусы» — мода на бяздзетнасць, аднаполыя шлюбы і, як вынік, дэмаграфічныя праблемы, — пе-

ракананы старшыня профільнай камісіі Савета Рэспублікі.

Ён нагадвае аб суветным вопыце, які прадэманстравалі, што адступленне ад нацыянальных духоўна-маральных традыцый прыводзіць да дэградацыі грамадства, да страты незалежнасці і нацыянальных катастроф.

— Дзякуючы нашай згуртаванасці, аднаўленню калектывізму і цэласнай падтрымцы дзяржавы наша краіна зможа стаць суветным лідарам у захаванні традыцыйных сямейных каштоўнасцяў, лідарам у захаванні, падтрымцы і ўмацаванні інстытута сям'і, у вырашэнні дэмаграфічных праблем, — выказаў упэўненасць Віктар Лісковіч.

Ён перакананы, што ўсе зацікаўлены ў тым, каб сям'і былі шчаслівыя, дзяржава — развіваецца, а людзі адчуваюць сябе абароненымі.

— А значыць, абавязак кожнага грамадзяніна нашай краіны — прыйсці на рэфэрэндум і пацвердзіць свае намеры будаваць і далей свабодную суверэнную незалежную дзяржаву, — заклікаў сенатар.

ЗАЛОГ ПАСПЯХОВАЙ БУДУЧЫНІ

У клопаце аб моладзі і імкненні да захавання гістарычнай памяці

ТАК лічыць член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі, мастацкі кіраўнік народнага цырка імя В. Абеля Палаца культуры «Касцюкоўка» (г. Гомель) **Таццяна АБЕЛЬ**:

— Рэфэрэндум — важны механізм непасрэднай дэмакратыі, — кажа сенатар. — Сёння беларусы маюць магчымасць выбраць, якой будзе наша краіна, узровень і якасць жыцця.

І важна ва ўсім гэтым улічыць інтарэсы і галасы моладзі.

— На працягу ўсёй суверэннай гісторыі мы падтрымліваем беларускую моладзь, даём ёй магчымасць для самарэалізацыі, прыслухоўваемся да яе ідэй і думак, — упэўнена Таццяна Абель. — Утываючыся штодня ў сваёй дзейнасці з моладдзю ў сферы культуры, я з упэўненасцю магу сказаць, што ў нас у краіне створана паўнаватарная сістэма падтрымкі таленавітай моладзі.

Яна нагадвае: ужо дзейнічаюць розныя фонды, вылучаюцца гранты, прысуджаюцца спецыяльныя прэміі і стыпендыі. Ёсць магчымасць у кожнага, незалежна ад месца жыхарства і ўзроўню даходаў, развіваць свой талент і рэалізоўвацца.

Сенатар звяртае ўвагу, што ў праекце змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь з'явіцца новы артыкул 32, які замацуе магчымасць духоўнага, маральнага, інтэлектуальнага і фізічнага развіцця моладзі.

Яшчэ адзін важны, з пункту гледжання суразмоўніцы, асабліва для выхавання маладога пакалення, дапоўнены артыкул 54, дзе будучы замацаваны абавязкі кожнага грамадзяніна нашай краіны па захаванні гістарычнай памяці.

— Гэтыя змены, спадзяюся, 27 лютага будуць падтрыманы ўсім беларускім народам, бо гэта — жыццёва неабходнасць. Таму што клопат аб моладзі і імкненне да захавання гістарычнай памяці — залог нашай паспяховай будучыні, — пераканана Таццяна Абель. — А значыць, унясенне гэтых змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю даасць яшчэ больш магчымасцяў для самарэалізацыі, творчага росту і развіцця моладзі.

Яна падкрэслівае: наспей той час, калі мы павінны рэалізаваць увесь назапашаны вопыт і прагаласаваць на рэспубліканскім рэфэрэндуме за дабрабыт, годнае жыццё нашых дзяцей і за нашу будучыню.

РЭАЛЬНАЯ МАГЧЫМАСЦЬ ПАЎПЛЫВАЦЬ НА ВЫНІК

ЧЛЕН Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, дырэктар дзяржаўнай установы адукацыі «Сярэдняя школа № 14 г. Маладзечна» **Каліна КАПУЦКАЯ**:

— Рэфэрэндум — гэта найважнейшы інстытут прамой дэмакратыі, які ўяўляе сабой непасрэднае пратэставанне народа, — пераканана сенатар. — Гэта адзін са спосабаў удзелу грамадскасці, гэта значыць нас з вамі, у прыняцці рашэнняў, асабліва важных для дзяржавы і кожнага з нас.

Суразмоўніца нагадвае: краіна знаходзіцца на парозе новага этапу свайго развіцця, які патрабуе чарговай змены Асноўнага Закона Рэспублікі Беларусь.

— Праект абноўленай Канстытуцыі, распрацаваны з улікам міжнароднай і ўнутрыпалітычнай сітуацыі, забяспечвае абарону асноўных правоў грамадзяніна краіны ў сучасных умовах. Акрамя таго, у ім улічана вопыт развіцця Беларусі як суверэннай дзяржавы, — пераканана Каліна Капуцкая.

Яна адзначае, што вопыт дзяржаўнага будаўніцтва, са-

цыяльнай роўнасці і сацыяльнай накіраванасці дзяржаўнай палітыкі, падтрымка навуцы, інавацый і адукацыі, павага да сваёй гісторыі і подзвігаў беларускага народа — усё гэта неабходна захаваць для наступных пакаленняў.

— Таму ў праект уключаны шэраг палажэнняў, якія датычацца сацыяльнай палітыкі, інавацыйнай сферы, захавання нацыянальнай самабытнасці і гістарычнай памяці, выхавання традыцыйных сямейных каштоўнасцяў, забеспячэння сацыяльнай справядлівасці, — падкрэслівае яна.

Сенатар звяртае ўвагу: рэфэрэндум па ўнясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю — важная палітычная падзея. Прыняць у ім удзел — не толькі грамадзянскі абавязак.

— Прыйсці і аддаць свой голас за мірную і спакойную будучыню трэба проста па загадзе душы, бо ўсе важныя рашэнні ў краіне заўсёды прымаліся ўсеагульным галасаваннем, калектывна. Таму і на рэфэрэндуме мы павінны прадэманстравваць адзінства і мудрасць беларускага народа, клопат аб будучыні пакаленнях, — заклікае Каліна Капуцкая. — Бо менавіта ад нас залежыць развіццё і росквіт роднай Беларусі.

Сяргей РАЧКОЎ:

«БЯСПЕКА САЮЗНАЙ ДЗЯРЖАВЫ — СПАЛУЧЭННЕ АБАРОНЫ І ЗНЕСНЯЙ ПАЛІТЫКІ»

Сенатар расказаў, ад чаго залежыць стабільнасць рэгіёна і свету ў цэлым

Днямі старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Рачкоў прыняў удзел у міжнароднай канферэнцыі «Бяспека і эканамічны суверэнітэт Саюзнай дзяржавы», на якой падзяліўся сваім бачаннем працэсаў, якія адбываюцца ў свеце.

Узаемавыгаднае ваеннае супрацоўніцтва

Паводле меркавання сенатара, важнае месца ў сістэме ўзаемадзеяння Беларусі і Расіі займаюць пытанні рэалізацыі Праграмы ўзгодненых дзеянняў у галіне знешняй палітыкі дзяржаў — удзельніц Дагавора аб стварэнні Саюзнай дзяржавы і абноўленай Ваеннай дактрыны Саюзнай дзяржавы, спалучэнне якіх асабліва актуальна ва ўмовах разгорнутай супраць Саюзнай дзяржавы сур'ёзнай інфармацыйнай агрэсіі па тэматыцы Украіны.

— Апошнім часам нашы знешнепалітычныя ведамствы значна пашырылі каардынацыю сваіх крокаў на міжнародных пляцоўках, у тым ліку сумесна з іншымі дружэлюбнымі краінамі і аб'яднаннямі, — канстатаваў старшыня профільнай камісіі.

«Безумоўна, усе крокі Саюзнай дзяржавы ў ваеннай і ваенна-тэхнічнай галінах павінны быць адэкватны існуючым і прагназаваным знешнім выклікам і пагрозам і адказваць прынцыпу разумнай дастатковасці, — падкрэслівае Сяргей Рачкоў».

Ён адзначыў, што прыярэтна ўвага ўдзяляецца сумеснаму прадзеянню развязаным супраць абодвух бакоў інфармацыйным кампаніям, аднабаковым абмежавальным мерам, палітызацыі дзейнасці міжнародных арганізацый і навязвання натацэнтрыйнай мадэлі бяспекі ў Еўропе.

Сяргей Рачкоў спасылся на праграму, згодна з якой асаблівае месца адведзена ўзаемадзеянню па купіраванні пагроз, звязаных з набліжэннем да ме-

жаў Саюзнай дзяржавы ваеннай інфраструктуры НАТА. Ён звяртае ўвагу, што дзейнасць знешнепалітычных ведамстваў абедзвюх краін накіравана на пошук шляхоў урэгулявання любых пытанняў палітыка-дыпламатычным шляхам.

У той жа час, адзначае сенатар, з боку заходніх дзяржаў назіраецца выразная негатунасць ісці на кампрамісныя рашэнні.

— Акрамя таго, Захад спрабуе ўсяляк дыскрэдытаваць супрацоўніцтва Расіі і Беларусі, умяшчаючы ва ўнутраную палітыку і дэстабілізаваць абстаноўку ў нашых краінах, — падкрэслівае старшыня профільнай камісіі Савета Рэспублікі. — Таму ў праграме ўзгодненых дзеянняў у галіне знешняй палітыкі дзяржаў — удзельніц Дагавора аб стварэнні Саюзнай дзяржавы ўтрымліваюцца актуальныя ў сучасных умовах мерапрыемствы, якія датычацца каардынацыі ўзаемадзеяння па ваенна-палітычных аспектах, а таксама развіцці ваеннага супрацоўніцтва.

У адказ на нашарочванне групойкі

Паводле яго меркавання, сур'ёзным інструментам па забеспячэнні бяспекі і суверэнітэту Саюзнай дзяржавы стане абноўлена Ваенная дактрына Саюзнай дзяржавы, якая была зацверджана летась вышэйшым Дзяржсаветам.

— Рэалізацыя дактрыны будзе спрыяць паглыбленню тэндэнцыі нашарочвання ўзаемадзеяння Беларусі і Расіі ў сферы актывізацыі супрацоўніцтва прадпрыемстваў абаронна-прамысловага комплексу дзвюх краін, гарантавання ваеннай бяспекі, і перш за ўсё на адзінай граніцы Саюзнай дзяржавы, — упэўнены сенатар.

Ён адзначае, што Ваенная дактрына ў поўнай меры ўлічвае значныя змены ваенна-палітычнага становішча ва Усходняй Еўропе, якія адбыліся за апошнія гады, і вызначае ваенна-палітычныя і ваенна-эканамічныя асновы

арганізацыі і забеспячэння ваеннай бяспекі і сумеснай абароны Саюзнай дзяржавы.

— Эфектыўная рэалізацыя палажэнняў ваеннай дактрыны дапамогай ажыццяўлення скаардынаваных мер па забеспячэнні ваеннай бяспекі ўпаўнаважанымі органамі Саюзнай дзяржавы, органамі дзяржаўнага і ваеннага кіравання Беларусі і Расіі, — перакананы Сяргей Рачкоў.

Ён падкрэслівае: дзякуючы прыняццю дактрынальных дакументаў узгадняюцца падыходы Беларусі і Расіі па найбольш важным напрамку — забеспячэнні ваеннай бяспекі Саюзнай дзяржавы.

— Ваеннае і ваенна-тэхнічнае супрацоўніцтва Расіі і Беларусі накіравана на супрацьдзеянне знешнім ваенным пагрозам, галоўнай крыніцай якіх з'яўляюцца дзеянні ЗША і НАТА ва Усходне-Еўрапейскім рэгіёне, — тлумачыць сенатар і звяртае ўвагу на тое, што ў рамках аперацый ЗША і НАТА «Атлантычная рашучасць» і «Узмоцненая перадавая прысутнасць» створана групка паблізу беларускай граніцы, яна складае больш за 10 тысяч чалавек і больш за 300 танкаў. Магчыма размяшчэнне ў Польшчы і Прыбалтыцы амерыканскіх ракет сярэдняй і меншай далёкасці (уключаючы гіпергукавыя).

Нагадавае ён і пра заклікі да размяшчэння войскаў ЗША і НАТА ў Польшчы і Прыбалтыцы на пастаяннай аснове і да перамяшчэння ў Польшчы з Германіі тактычнай ядзернай зброі.

— На падставе барацьбы з міграцыйным крызісам Польшча сцягнула да беларускай граніцы 23 тысячы сілавікоў, Літва засяродзіла каля беларускай граніцы каля чатырох тысяч вайскоўцаў, Латвія — 900 чалавек, — нагадавае Сяргей Рачкоў.

Рашучасці нам не займаць!

Ён адзначае, што адказам Саюзнай дзяржавы на ваенную пагрозу, звязаную з пашырэннем НАТА, стала рэгіянальная групка войскаў Саюзнай дзяржавы, якая была створана ў 1999 годзе.

— Войскі Беларусі і Расіі нясуць сумеснае баявое дзяржэрства ўжо больш за 25 гадоў. У сакавіку 2021 года міністры абароны дамовіліся аб стварэнні навуцальных цэнтраў у Ніжагародскай і Калінінградскай абласцях і ў Гродзенскай воблас-

ці для сумеснай падрыхтоўкі вайскоўцаў, — тлумачыць сенатар. — Ваенна-паветраныя сілы і войскі супрацьпаветранай абароны з лістапада мінулага года перыядычна вядуць сумеснае патруляванне паветраных граніц Саюзнай дзяржавы ў паветранай прасторы Рэспублікі Беларусь, што з'яўляецца выключна важным, паколькі амерыканская стратэгічная (не кажучы ўжо пра тактычную) авіяцыя даўно лётае ў паветраных прасторах Польшчы, краін Прыбалтыкі, а зараз — і Украіны.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы звяртае ўвагу: сумесныя дзеянні рэгіянальнай групкі адпрацоўваюцца падчас вучэнняў, найбольш значымі з якіх з'яўляюцца «Захад» (праводзіцца ў асноўным на тэрыторыі Беларусі) і «Шчыт Саюза» (на тэрыторыі Расіі). Дарэчы, у верасні мінулага года прайшло адно з іх — вучэнне «Захад-2021».

— Актывізацыя ЗША і НАТА каля граніц Саюзнай дзяржавы змушае нашы краіны адпрацоўваць новыя варыянты сумесных дзеянняў для розных сцэнарыяў развіцця аперацыйнай абстаноўкі на тэрыторыі ваенных дзеянняў, — кажа старшыня профільнай камісіі і нагадавае, што з гэтага вынікае дамоўленасць прэзідэнтаў Беларусі і Расіі аб правядзенні маштабнай праверкі сіл рэагавання Саюзнай дзяржавы.

Раптовная праверка праходзіла ў два этапы. Зараз завяршыўся другі этап (з 10 да 20 лютага на тэрыторыі Беларусі) сумесных аперацыйных вучэнняў «Саюзная рашучасць — 2022».

— Задума вучэнняў паказвае, з аднаго боку, іх абарончы характар, з другога — гатунасць да дзеянняў у адказ Саюзнай дзяржавы ў выпадку агрэсіі, — акцэнтуюе ўвагу Сяргей Рачкоў і адзначае, што з завяршэннем гэтага вучэння пачынаецца падрых-

тоўка да маштабнага сумеснага вучэння «Шчыт Саюза — 2023», якое будзе праходзіць на тэрыторыі Расіі.

Што датычыцца далейшых сумесных захадаў Беларусі і Расіі па забеспячэнні абароны Саюзнай дзяржавы, сенатар кажа, што яны будуць абумоўлены развіццём ваенна-палітычнай абстаноўкі ў рэгіёне.

«Ваеннае і ваенна-тэхнічнае супрацоўніцтва Расіі і Беларусі накіравана на супрацьдзеянне знешнім ваенным пагрозам, галоўнай крыніцай якіх з'яўляюцца дзеянні ЗША і НАТА ва Усходне-Еўрапейскім рэгіёне».

— Безумоўна, усе крокі Саюзнай дзяржавы ў ваеннай і ваенна-тэхнічнай галінах павінны быць адэкватны існуючым і прагназаваным знешнім выклікам і пагрозам і адказваць прынцыпу разумнай дастатковасці, — падкрэслівае Сяргей Рачкоў.

А забеспячэнне ваеннай бяспекі, паводле яго меркавання, павінна прадугледжваць таксама ажыццяўленне палітыка-дыпламатычных крокаў, накіраваных на зніжэнне напружанасці і пам'яшэнне ваеннай пагрозы Саюзнай дзяржавы.

— Менавіта на гэта нацэлены перагаворы аб гарантыях бяспекі і пагаднення аб мерах забеспячэння бяспекі Расіі, ЗША і НАТА. Ад паспеху або правалу гэтых перагавораў шмат у чым будзе залежаць бяспека і стабільнасць не толькі Саюзнай дзяржавы, але і рэгіёна і свету ў цэлым, — рэзюмуе Сяргей Рачкоў.

Воляга АЛЯКСАНДРАВА.

P.S. Пакуль вяртаецца нумар

Як ужо вядома, Расійская Федэрацыя 24 лютага пачала спецыяльную ваенную аперацыю на тэрыторыі Украіны пасля таго, як з украінскага боку была павялічана колькасць абстрэлаў мірнага насельніцтва Данбаса.

У сувязі з гэтым, мы пацікавіліся ў старшыні профільнай камісіі Савета Рэспублікі яго стаўленнем да змены становішча ў рэгіёне.

На думку сенатара, падзеі, якія імкліва развіваюцца на украінскім напрамку, яшчэ больш актуалізуюць задачу па забеспячэнні ваеннай бяспекі Саюзнай дзяржавы.

— Гэтыя падзеі сведчаць аб тым, што пытанне захоўвае сваю актуальнасць не толькі ў дачыненні да Саюзнай дзяржавы, але і ў цэлым Усходне-Еўрапейскага рэгіёна, — патлумачыў Сяргей Рачкоў.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ АЛЯКСАНДР МІКАЛАЕВІЧ.

Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804. Нумар падпісаны ў 13.30
24 лютага 2022 года.

ПРАЯЎЛЕННЕ ВЕРЫ

26 лютага ў праваслаўнай традыцыі — Сусветная бацькоўская субота. Яе яшчэ называюць мясапуснай, бо яна бывае перад мясапусным — Сырным — тыднем, які папярэднічае Вялікаму посту. Гэты дзень і стаў нагодай для гутаркі ў рамках новага праекта «Зямное і нябеснае», які ёсць намер прысвяціць развагам пра духоўнае і жыццёвае. Наш першы суразмоўца — іерэй Раман АРЦЁМАУ, клірык Свята-Духава кафедральнага сабора ў Мінску і выкладчык Мінскай духоўнай акадэміі.

— Айцец Раман, навошта Царквой устаноўлены бацькоўскай суботы?

— Як правіла, бацькоўскія суботы прымеркаваны да пэўных падзей, напрыклад да бітвы на Куліковым полі (Дзімітрыўская), Вялікай Айчыннай вайны (9 мая) альбо прызначаны, каб звярнуць увагу людзей на неабходнасць малітвы аб спачылых. Бацькоўскія яны называюцца таму, што ў гэтыя дні мы ўспамінаем усіх сваіх продкаў. Дзеці моляцца за сваіх бацькоў, у тым ліку і пасля іх спачыну. Памінальнымі называюцца мясаспужа, другая, трэцяя і чацвёртая суботы Вялікага посту, Тройцкая. Але ўвогуле субота ў царкоўнай літургічнай традыцыі — гэта дзень памінання, калі адбываецца асаблівае богаслужэнне.

— Чаму важна маліцца аб спачылых?

— Па-першае, таму што Царква ставіцца да смерці не так, як увесь астатні свет. Для Царквы смерць — гэта момант пераходу ў іншае існаванне. Мы не робім жорсткую розніцу паміж жывымі і мёртвымі. Верым, што маецца сувязь тых, хто жыве на зямлі, і тых, хто знаходзіцца ў рэальнасці з Богам. Гэтай сувяззю з'яўляецца наша малітоўная памяць, якую мы ўносім да Бога і ў Ім усе злучаемся. Гэта адлюстравана ў нашай літургічнай практыцы: мы верым, што калі прычашчаемся Цела і Крыві Хрыстовых, то злучаемся з Хрыстом, а ў Хрысце — з усімі людзьмі, якія да гэтага прычашчаліся Цела і Крыві Хрыстовых і якія прычашчаюцца разам з намі.

Менавіта таму кажам пра глыбокую, універсальную ідэю яднання і адсутнасці межаў, нават тых, якія можа стварыць смерць. Праваслаўная вера сцірае гэтыя межы. Наша памінаанне памерлых — не проста нейкі клопат пра тых, хто сышоў, але, у першую чаргу, праўленне веры — таго, што мы ставімся да смерці інакш.

Па факце, калі разабрацца, смерць пераможана Госпадам, адпаведна ў кожнага з нас ёсць надзея на вечнае жыццё, на ўваскрасэнне. Таму для нас, як кажа апостал Павел, смерць — набытак. Як так можна казаць пра смерць? Можна, калі яе расцэньваць як адзін з этапаў пераходу да жыцця з Богам. Гэта і ёсць асаблівае хрысціянскае погляду.

Калі мы молімся пра спачылых, то, па-першае, рэалізоўваем сувязь з тымі, каго побач з намі няма, па-другое, выказваем вобраз любові нашага сэрца, бо вобраз малітва пра памерлага — гэта цэлыня і любоў у адносінах да гэтага чалавека, сведчанне перад Богам пра тое, што гэты чалавек пра жыццё не дарэмна, ён пакінуў у сэрцы нас з вамі пэўны след любові і цэплены, які заахвочвае нас маліцца пра яго. У гэтым і ёсць сэнс нашага памінаання спачылых, нашай малітвы пра іх.

— Чаму ўвогуле людзі паміраюць?

— Насамрэч гэтае пытанне было б больш правільна задаць Госпаду. Бо да канца, ва ўсіх аспектах зразумець, чаму людзі па-

міраюць, вельмі складана. У багаслоўі ёсць меркаванне пра тое, што смерць — непазбежная з'ява грэхпаздзення. Яна прыйшла ў наш свет, калі чалавек здзейсніў грэх — адпаў ад любові Бога. Да грэхпадзення ў Эдэмскім садзе смерці не было. Наша багаслоўе кажа пра тое, што смерць — нязменны аtryбу́т свету, які здзейсніў памылку. Гэтую памылку Гасподзь прыйшоў выправіць. І сваёй смерцю, сваім уваскрасеннем Ён яе выправіў — даў надзею чалавеку на вечнае жыццё, на магчымасць уваскрасення. Так механізм прысутнасці смерці ў рэальнасці нашага жыцця тлумачыцца праваслаўным багаслоўем.

— Ці правільна я разумею: смерць засталася, але змянілася да яе стаўленне?

— Памяналася сама смерць. Мы верым у тое, што да прыйсця Хрыста ў гэты свет паміж людзьмі і Богам была каласальная прорва — бездань, якая не давала магчымасці людзям, якія памерлі — сышлі ў іншы свет, яе пераадолець, каб быць з Богам. Хрыстос змяніў самі законы смерці. Яна не скасаваная, бо чалавечы недасканаласць усё роўна прысутнічае ў гэтым свеце. Але Бог змяніў умовы смерці: чалавек памрэ, толькі ён уваскрасне. Чалавек памрэ, але ў яго ёсць магчымасць дасягнуць абагаўлення.

Абагаўленне — крайняя ступень уз'яднання з Богам, калі мы становімся настолькі дасканалымі, што можам адчуць нятварнае святло благадаці Божай унутры нашых сэрцаў. Мы кажам пра ступені святасці. Бог робіць гэта магчымым, бо прыходзіць у гэты свет, становіцца Чалавекам і асыяе прыроду чалавека сваёй прысутнасцю. Калі Ён уваскрасае ў чалавечым абліччы, Ён робіць чалавечую прыроду магчымай для уваскрасэння.

— Чаму паміраюць дзеці?

— Не ведаю. Гэта самы гадоўны адказ. Гэтае пытанне таксама мае адрастанне не чалавека, а Бога. Таму асабіста я на такіх пытанні не адважваюся адказаць.

У Свяшчэнным Пісанні няма адназначнага адказу: чаму і за што чалавек пакутуе. Адпаведна, мы не можам апеляваць да нейкіх указанняў. Іх няма. Прычына пакуты нават у Свяшчэнным Пісанні ў кожным канкрэтным выпадку мае вялізную колькасць падстаў.

— Інакш кажучы, пакуты могуць выпасці і на долю праведнага чалавека?

— Хутчэй за ўсё. Паколькі Бог яму больш даярае, больш яго любіць і больш выпрабуе. Паглядаць выдатны фільм, зняты нядаўна, — «Чалавек Божы», пра жыццё Нектарыя Эпінскага, свяціцеля Грэчаскай царквы, таксама і нашага святога. Гэта чалавек каласальнай чысціны, усё жыццё пакутаваў. Памёр ад анкалогіі ў адзіноцтве. Ён за грахі пакутаваў? Наўрад ці. Тады чаму? Вось такі ў яго шлях быў ад Бога дадзены. Бог яму настолькі даяраў, што быў упэўнены, што ён вытрымае ўсе гэтыя пакуты, стане

яшчэ больш цэльным, глыбокім, дасягне святасці.

— Напэўна, гэта яшчэ можна зразумець. Але калі пакутуе дзіця?

— Калі пакутуюць дзеці, тут увогуле не можа быць ніякіх адказаў. Мы іх не ведаем.

— Што адбываецца з душой чалавека за парогам гэтага жыцця?

— У Царквы няма дакладнага адказу на пытанне: што канкрэтна, па днях, гадзінах, адбываецца з душой пасля смерці. Усё, што мы з вамі чулі пра трэці, дзвяты, саракавы дзень, пра тое, куды трапляе душа, што з ёй адбываецца, — усё гэта пункты погляду, якія не з'яўляюцца дагматычнымі. Адзінае, што мы дакладна ведаем: калі душа разлучаецца з целам, яна пераходзіць у існаванне з Богам, і з ёй адбываецца так званы прыватны суд. Гасподзь узаемадзеінае з гэтай душой, паказвае ёй яе вартасці і недахопы. Але пры гэтым канчатковага прысуду не адбываецца. Канчатковы Суд адбудзецца падчас Другога Прышэсця Хрыста.

Праваслаўны багаслоў Грыгорый Ніскі лічыць, што да Страшнага Суда душа знаходзіцца альбо ў чаканні пакуты, альбо ў чаканні вечнага блажэнства. Але ёсць і альтэрнатыўныя меркаванні праваслаўных багаслоўяў. Напрыклад, ёсць пункт погляду сірыйскіх ісіхастаў-містыкаў пра тое, што Бог настолькі нас любіць, што, калі мы да Яго прыйдзем, Ён не будзе нас караць. Калі мы Яго любілі на працягу нашага жыцця, імкнуліся да блізкасці з Ім, то будзем у Яго ласцы. Калі мы Яго не любілі, беглі ад Яго, то... усё роўна будзем у Яго ласцы, але гэтая ласка будзе для нас невыноснай. Гэта як куцаца ў любові чалавека, якога мы не пераносім. Вельмі цікавы вобраз, які быў выказаны ў VII стагоддзі.

Праваслаўе шматграннае, пунктаў погляду пра тое, што адбываецца ТАМ, вельмі шмат.

— Нашы малітвы пра спачылых некай палячваюць іх долю?

— Ёсць і такі пункт погляду, ён досыць распаўсюджаны, але асабіста мне не вельмі імплануе. Такі падыход мае на ўвазе, што нашаму Богу трэба нешта тлумачыць, што Яго можна пераканаць. Ідэя мае права на існаванне, бо адлюстравана ў пунктах погляду многіх святых.

Але мне бліжэй іншая: пра тое, што праз малітвы мы маем

сувязь з тымі людзьмі, якія ад нас сышлі. Пра тое, што мы выказваем любоў у адносінах да іх, і Гасподзь бачыць наш подзвіг веры, подзвіг любові, сведчанне цэлыні, якую пакінуў чалавек у нашым сэрцы. Тады атрымліваецца, што гэта малітва больш патрэбна нам, тым, хто застаўся тут. І гэта так і працуе насамрэч.

Пунктаў погляду шмат, і няправільна казаць, што гэта так і не інакш. Бо тады няма свабоды, а Гасподзь стварыў нас свабоднымі. У праваслаўі вельмі шмат багаслоўскіх кірункаў, якія агульняюць, але яны адрозніваюцца. Таму ў гэтай сітуацыі кожны павінен вызначыць для сябе тое, што бліжэй да яго вобраза веры.

— Акрамя малітоўнай сувязі з памерлым, можа быць яшчэ нейкая іншая? Ці можна з імі размаўляць, напрыклад?

— У гэтай сітуацыі Царква нас перасцерагае. Чаму вектарам нашай малітвы з'яўляецца Бог? За спачылых мы молімся не спачылым, а Богу. Тады наша сувязь з імі нібы праходзіць праз «вышку», якая падзяляе сігнал. Калі ідэю Бога прыбраць, то ёсць верагоднасць таго, што мы трапім у гульні нашага розуму.

Як святар, я вельмі часта сутыкаюся з тым, што людзі, якія перажываюць страту, раскажваюць, як чуюць шоргат, гукі, але хутчэй за ўсё, гэта работа нашай падсвядоўнасці. Бо з пункту погляду нашай веры, душа, якая пазбавлена цела, не можа ствараць гукі, перасоўваць прадметы. Часта раскажваюць пра нейкі ўказанні ў снах. Але дзе тут гарантыя, што гэта — не наш розум, які зніжае напружанне нашага перажывання і дае гэтыя вобразы? Мы не ведаем. Таму ў праваслаўнай аскетыцы ёсць вельмі дакладнае папярэджанне ад гульняў розуму.

Калі мы не можам ідэнтыфікаваць, то лепш з гэтым не гуляць. Таму не молімся людзям, якія сышлі, а молімся Богу аб іх. Бо інакш вельмі лёгка сябе пераканаць, што яны нам адказваюць, што яны маюць з намі зносіны. І гэта не навіна: у нас процьма ўсякіх медыумаў, якія «выклікаюць продкаў». І гэта надобра рэч. Таму ў гэтай сітуацыі Царква, як гэта ні дзіўна, больш абаяраецца на рэальнасць, чым сам чалавек. Яна вяртае чалавека да рэальнасці.

— Але сувязі з тымі, хто сышоў, вельмі хочацца. І супрацьстаяць гэтаму жаданню складана.

— А навошта вам успаміны? Эмоцый падчас успамінаў? Гэта і ёсць сувязь. І гэта сувязь выказваецца ў нашай малітве. Бо малітва ж не бязлікая, яна мае напрамак і адрасата. І ў гэтую сувязь — малітва — мы ўкладаем цэльна, любоў, успаміны. Надаём гэтай малітве жывую форму. Усё астатняе вельмі часта — гульні розуму.

— Вы кажаце пра малітву сваімі словамі? Бо, здаецца, менавіта тады мы больш выразна ўяўляем чалавека, пра якога молімся.

— Усё вельмі індывідуальна. Калі мы кажам пра храмавае памінаанне, то там, натуральна, гучыць

інстытуцыянальна ўстаноўленая малітва. Калі кажам пра келейнае памінаанне — наша ўнутранае, любоў у адносінах да іх, што адбываецца ў храме памаліцца ў адзіноце — то тут варыянтаў шмат. Калі ў чалавека няма вопыту або няма слоў, няма сіл, каб нарадзіць малітву — тады ёсць напісаны тэкст. Ён агульны і можа не заўсёды адлюстравваць вашы ўнутраныя перажыванні. Адлюстравваць іх можа малітва сваімі словамі — выказванне сваіх перажыванняў перад абліччам Бога. Малітва — гэта размова з Богам.

Тут трэба глядзець па сваім стане, па сітуацыі. Ёсць яшчэ адна форма — чытанне Псалтыра. Псалтыр — гэта старазапаветны малітваваслоў. Гэта прыгожыя, пазычаныя малітвы. Трэба зыходзіць з таго, што мы адчуваем і што можам даць Богу.

— Чытаць Псалтыр можна ў любы час?

— Так, бо тэрміны 40 дзён, год не для таго, хто сышоў. Для таго, хто застаўся. Бо той, хто сышоў, ужо па-за часам. Ён не лічыць дні, тыдні і гадзіны. Ён у вечнасці, а ў вечнасці час няма. Ён у рэальнасці Бога, і там усё інакш. Пэўныя даты існуюць для нас — каб сябе дысцыплінаваць і абазначыць нейкія межы. Менавіта таму існуюць Сусветныя бацькоўскія суботы, Радаўніца, памінальныя суботы Вялікага посту, гадавіны — усё гэта для нас. Каб нас дысцыплінаваць, каб нам нагадаць. Бо мы жывём — бязым, а Царква нас прыпынае, заклікае падумаць, памаліцца пра тых, каго памятаем і любім.

— Як кажа Царква моліцца за памерлых?

— Некалькі раз на дзень. Царква з асэнсаваннем смерці як іншага жыцця жыве заўсёды. Можна і так сказаць: для Царквы смерці няма. Гэта ўсё адзін працэс. Проста ён падзелены мяжой пад назвай «смерць».

— Падчас Другога Прышэсця Хрыста ўваскрасне менавіта цела?

— Так. Душа злучыцца з целам.

— І тут не важна, у якім стане будзе знаходзіцца цела?

— Не важна. Як кажа Максім Спывядальнік, тут важна тое, што ўсе мы знаходзімся ў Божай свядомасці. Законам і залогам нашага ўваскрасэння з'яўляецца тое, што Бог нас ведае. А калі Бог ведае пра кожнага, значыць, не мае значэння, ці цела было разбурана. Святы разважае пра тое, што будзе з тымі, хто патануў у моры, чые целы былі з'едзены жывёламі, згарэлі. І кажа, што не важна, ці цела было разбурана — важна тое, што яно існуе ў Божай свядомасці.

Калі чалавек з'яўляецца ў гэты свет, ён ужо рэальны, бо ёсць у розуме Бога. Бог пра яго ведае. Таму што Бог яго прывёў у гэты свет.

Увесь наш чын пахавання пабудаваны на веры ва ўваскрасенне. І веры ва ўваскрасенне цела ў тым ліку. Стаўленне да цела ў праваслаўнай традыцыі каласальна паважлівае. У старажытнагрэчаскай філасофіі цела — цяміцца душы. У нас — вобраз і падабенства Бога, яго асыяўшэй Сам Хрыстос. Адсюль і павага да месцаў пахавання. Бо гэта месца, дзе спачываюць вобразы і падабенствы Бога. Мы іх асыячаем, акрапляем святой вадою. Адаём даніну павагі. Наша абалонка — цела — гэтак сама важная для нас, як і душа.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Гродненское областное потребительское общество (Дятловский филиал) ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
(<https://torgi.gov.by>)

Аукцион № 7044

ЛОТ № 39180 – комплекс капитальных строений бывшей оптовой базы в г. Нововельня, Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская

- капитальное строение с принадлежностями (склады I очереди с рампами), инвентарный номер 451/С-11374, площадью 7576,5 кв. м, целевое назначение – административно-бытовые здания, наименование – административно-бытовые здания, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, д. 15;
- капитальное строение, инвентарный номер 451 /С-15228, площадью 615,0 кв. м, целевое назначение – здание специализированного склада, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – металлический склад № 5, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, д. 15;
- капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15201, площадью 6,0 кв. м, целевое назначение – здание неустановленного назначения, наименование – туалет, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, д. 15;
- капитальное строение, инвентарный номер 451 /С-15461, площадью 0,0 кв. м, целевое назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – ограждение территории, состоящее из ограждения железобетонного 105,59 м, ворот 5,8 м, ворот 6,0 м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, 15/2;
- капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15458, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – сооружение специализированное железнодорожного транспорта, наименование – подъездной железнодорожный путь, протяженностью 451,2 м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, 15/2;
- капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15202, площадью – 12,0 кв. м, целевое назначение – здание неустановленного назначения, наименование – контрольно-пропускной пункт, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, д. 15.

• Лот располагается на следующих земельных участках:

- кадастровый номер 422383190602000812, площадью 0,0036 га, целевое назначение – земельный участок для обслуживания контрольно-пропускного пункта, право постоянного пользования. Адрес: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, 15/1. Земельный участок не имеет ограничений (обременения) прав в использовании земель;
  - кадастровый номер 422383190602000813, площадью 4,5731 га, целевое назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений, право постоянного пользования. Адрес: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, 15/2. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель. Виды ограничений (обременения): земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2 площадь – 0,0170 га;
  - кадастровый номер 422383190602000830, площадью 0,0192 га, целевое назначение – земельный участок для обслуживания подъездного пути со стрелочным переводом № 31, право аренды, доля в праве – 1/2. Адрес: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Новогрудская, 15/2. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель. Виды ограничений (обременения): земельные участки, расположенные на территории, подвергшейся радиоактивному загрязнению (зона проживания с периодическим радиоактивным контролем), код – 3.5 площадь – 0,0192 га;
- Комплекс капитальных строений находится на окраине г. п. Нововельня Дятловского района Гродненской области. Канализационная и водопроводная сети нуждаются в капитальном ремонте. Отопление отсутствует.
- Проезд на территорию возможен как железнодорожным, так и автомобильным транспортом
- Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по адресу лота: <https://torgi.gov.by/lot/39180/7044/kompleks-kapitalnyh-stroenij-byvshej-optovoj-bazy> необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти регистрацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток
- Начальная цена продажи – 361 769,29 руб.**
(триста шестьдесят одна тысяча семьсот шестьдесят девять белорусских рублей 29 коп.), в т. ч. НДС
- Начало электронных торгов: 14.03.2022 09.00**

Аукцион № 7066

ЛОТ № 39241 – универмаг с водопроводной и тепловой сетями, Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Дятловская, 1А

- Капитальное строение с принадлежностями, инвентарный номер 451/С-11318, площадью 1358,5 кв. м, целевое назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – универмаг, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Дятловская, д.1А
  - Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-16096, протяженность линейного сооружения – 34,4 м, целевое назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – Водопроводная сеть, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Дятловская, д.1А
  - Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-16097, протяженность линейного сооружения – 12,7 м, целевое назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – Тепловая сеть, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Нововельня, ул. Дятловская, д.1А
- Площадь земельного участка, на котором располагаются капитальные строения – 0,0895 га, кадастровый номер 422383190602000840. Целевое назначение – земельный участок для обслуживания магазина «Универмаг». Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель. Виды ограничений (обременения): земельные участки, расположенные на территории, подвергшейся радиоактивному загрязнению (зона проживания с периодическим радиоактивным контролем), код – 3.5 площадь – 0,0895 га. Здание универмага двухэтажное, расположено в центре г. п. Нововельня. Водопровод центральный, канализация автономная. Отопление осуществляется от топочной магистрали Дятловского филиала Гродненского областного потребительского общества «Гралекса»

Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по адресу лота: <https://torgi.gov.by/lot/39241/7066/univermag-s-vodoprovodnoj-i-teplovoy-setyami-g-p-novovelya> необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти регистрацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток

Начальная цена продажи – 21 885,17 руб. (двадцать одна тысяча восемьсот восемьдесят пять белорусских рублей 17 коп.), в т. ч. НДС

Начало электронных торгов: 18.03.2022 09.00

Продавец – Гродненское областное потребительское общество (Дятловский филиал), 231471, Гродненская область, г. Дятлово, ул. Ленина, 14, тел.: 8 (01563) 64581, 68264

Организатор аукционов – Государственное предприятие «Информационный центр Минэкономики», г. Минск, ул. Берсона, д. 1А, оф. 513, тел.: 8 (017) 200 73 33, 8 (029) 675 98 28

Задаток – 10 % от стоимости лота перечисляется на счет электронной торговой площадки. Шаг торгов – 5 %.

Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 5 календарных дней с момента определения победителя торгов. Условия оплаты – не позднее 30 календарных дней с момента определения победителя торгов.

Расходы по государственной регистрации договора купли-продажи, перехода права собственности возлагаются на Покупателя

Победитель торгов возмещает стоимость затрат на проведение аукциона согласно прейскуранту (<https://torgi.gov.by/assets/docs/price-list/прейскурант.docx>) от фактической цены продажи лота, которая списывается с суммы внесенной Победителем аукциона задатка. Оставшаяся сумма задатка засчитывается в счет оплаты предмета аукциона.

Победитель также возмещает Продавцу расходы по публикации объявлений о проведении аукциона в газете «Звязда» и Дятловской районной газете «Перамога».

Возмещение затрат по организации и проведению аукциона победителем осуществляется не позднее 5 рабочих дней с момента завершения торгов

Расчетный счет для перечисления задатка: BY88 BELB 3012 0027 8700 2022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», код банка BELBY2X, УНП 190318109, ОКПО: 37533622, Государственное предприятие «Информационный центр Минэкономики»

Для участия в торгах претенденту необходимо зарегистрироваться до начала торгов на торговой площадке согласно инструкции: <https://torgi.gov.by/instruction>

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона: <https://torgi.gov.by/info/auction-rule>

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5
Продавец	Белорусский республиканский союз потребителей, г. Минск, пр-т Победителей, 17, комн. 409
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by
Предмет электронного аукциона Адрес: г. Минск, ул. Бабушкина, 64/1	
4593/9163 доли в праве на шех по производству контейнеров (назначение: здание неустановленного назначения, общ. пл. 4459 кв. м, инв. № 500С-31904)	
В состав лота входит следующее иное имущество: градильная перегорodka 18200*2800 мм (инв. № 9000003), лебедка с каркасом 1500*1500 мм TOR KCD 1000 T21 (инв. № 9000004), вентиляционная установка В-2 (инв. № 9000002), ворота откатные 3400*3000 (инв. № 9000005), металлический забор 2000*1000 (инв. № 9000006), тепловентиляторы вод. КЗВ-106Т4W2 с водяным калорифером (инв. № 9000007, 9000008, 9000009), тепловентиляторы вод. КЗВ-40Т35W3 в комплекте с ПУ (инв. № 90000011, 90000012), вентиляционная установка В-1 (инв. № 90000035), кран-балка (инв. № 90000013), тельфер 3,2 т (инв. № 90000014), электротрельфер г/п 2 т «Колядичи» с кран-балкой (инв. № 90000015), жалюзи – роллеты 3085*3205 (инв. № 90000019), навес для участка производства стеклопакетов (инв. № 90000001), навес – склад для мебельного участка (инв. № 90000020), навес – склад для механического участка (инв. № 90000021), перегорodka 11080*3500 мм (инв. № 90000033)	
Начальная цена лота с НДС 20 % – 2 237 689,20 бел. руб.	
Обременение: площади здания сданы в аренду	
Задаток 3 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона	
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результаты торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 1 (один) % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов	
Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 02.12.2021	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона	
Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: 31.03.2022 в 14.00. Окончание торгов: 31.03.2022 в 15.00. Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 29.03.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by
Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (414) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by	

ОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
ОАО «МинскСортСемОвощ»
(220014, г. Минск, ул. Кузьмы Минина, д. 21, корп. 1)

по решению наблюдательного совета Общества состоится в очной форме **31 марта 2022 года**

- ПОВЕСТКА ДЛЯ СОБРАНИЯ**
- Итоги финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год и основные направления его деятельности в 2022 году.
  - Отчет наблюдательного совета Общества.
  - Заключение ревизионной комиссии по результатам проверки деятельности Общества за 2021 год.
  - Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, отчета о прибылях и убытках Общества за 2021 год с учетом заключения ревизионной комиссии и аудиторского заключения.
  - Утверждение распределения чистой прибыли за 2021 год и направлений использования чистой прибыли в 2022 году. Выплата дивидендов за 2021 год.
  - Утверждение условий материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
  - Избрание членов наблюдательного совета Общества.
  - Избрание членов ревизионной комиссии Общества.
  - Утверждение отчета комиссии по оказанию безвозмездной (спонсорской) помощи за 2021 год и суммы предоставляемой безвозмездной (спонсорской) помощи на 2022 год.
  - Согласование норм естественной и технологической убыли товаров, а также норм товарных потерь, возникающих в процессе транспортировки, хранения, доработки, фасовки и реализации товаров ОАО «МинскСортСемОвощ».

Место проведения собрания: г. Минск, ул. Кузьмы Минина, д. 21, корп. 1 (актовый зал).

Начало собрания: 09.00.

Время регистрации участников – в день проведения собрания с 08.30 до 08.55 по месту проведения собрания.

Время ознакомления акционеров с материалами по повестке дня собрания – с 09.00 до 16.00 в рабочие дни (понедельник-четверг), с 09.00 до 15.45 (пятница), начиная с 11 марта 2022 года, по адресу: г. Минск, ул. Кузьмы Минина, д. 21, корп. 1.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен на основании реестра по состоянию на 01 марта 2022 года.

Регистрация акционеров проводится по паспорту, а представителей акционеров – по паспорту и доверенности.

Наблюдательный совет ОАО «МинскСортСемОвощ».

Уважаемые акционеры
ОАО «Світанак» г. Жодино
29 марта 2022 года
СОСТОИТСЯ ГОДОВОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
Открытого акционерного общества ОАО «Світанак» г. Жодино,
Место нахождения: г. Жодино, ул. 8 Марта, 1
Собрание пройдет по адресу: г. Жодино, ул. 8 Марта, 1, актовый зал (4-й этаж)

Повестка дня

- О финансово-хозяйственной деятельности общества в 2021 году и основных направлениях деятельности общества на 2022 год.
- Отчет наблюдательного совета за 2021 год.
- О рассмотрении отчета ревизионной комиссии за 2021 год. Рассмотрение аудиторского заключения.
- Утверждение годовой бухгалтерской отчетности за 2021 год.
- О распределении прибыли и выплате дивидендов за 2021 год.
- Утверждение плана распределения прибыли на 2022 год и периодичности выплаты дивидендов за 2022 год.
- Внесение изменений и дополнений в устав.
- Внесение изменений и дополнений в Положение о наблюдательном совете.
- Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- Утверждение размера вознаграждений членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

С материалами можно ознакомиться по адресу: г. Жодино, ул. 8 Марта, 1 (1-й этаж, секретарь наблюдательного совета) с 05 по 28 марта 2022 года (время работы с 8.00 до 17.00) либо 29 марта 2022 года по месту проведения собрания.

Регистрация участников собрания с 10.00 до 10.50 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания – 29 марта 2022 года, 11.00.

Список лиц, имеющих право на участие в собрании акционеров, будет составлен на основании реестра владельцев ценных бумаг, сформированного на 01 марта 2022 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру общества (физическое лицо) – паспорт, руководителю юридического лица, являющегося акционером, – документ, подтверждающий его должностное положение и паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

УНП 600038919

Внимание акционеров
ОАО «БЕЛСОЛОД»
29 марта 2022 г.
по адресу: г. Иваново, ул. Полевая, 32
СОСТОИТСЯ ОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

Начало работы собрания в 13.00.

Время регистрации участников собрания – в день проведения собрания с 12.00 до 12.55. Участникам собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – также доверенность или договор).

С информацией (документами) при подготовке к проведению собрания можно ознакомиться с 09 марта в рабочие дни с 9.00 до 16.00 в приемной генерального директора, а в день проведения собрания – во время и в месте его проведения.

ПОВЕСТКА ДНЯ

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Белсолод» в 2021 году и основных направлениях деятельности Общества на 2022 год.
- Отчет наблюдательного совета ОАО «Белсолод» за 2021 год.
- Отчет ревизионной комиссии о результатах проведенной ревизии за 2021 год и заключение по годовым отчетам, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Белсолод». Ознакомление Общества с заключением аудитора.
- Утверждение годовых отчетов, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2021 год.
- Утверждение распределения чистой прибыли за 2021 год. О выплате дивидендов за 2021 год.
- О направлениях использования чистой прибыли ОАО «Белсолод» на 2022 год.
- Избрание членов наблюдательного совета и членов ревизионной комиссии ОАО «Белсолод»
- О назначении материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- Об утверждении Устава ОАО «Белсолод» в новой редакции.
- Об утверждении Положения о наблюдательном совете ОАО «Белсолод».

Наблюдательный совет.

УНП 200075434

МАЛЕНЬКІ ГУЗІК — влялікі канфуз

Хутка, у першыя дні вясны, шмат добрых слоў будзе сказана на адрас нашых жанчын: і прыгожыя, маўляў, і разумныя, і добрыя, і ўмелыя, а якія ж працавітыя...

Што, між іншым, чыстая праўда! Кажу так, бо ведаю: амаль трыццаць гадоў адпрацавала паштальёнам, разнасіла падпісчыкам газеты і часопісы, пісьмы, сваім чалавекам заходзіла ў сотні дамоў. А таму на свае вочы бачыла, што там (у большасці) і прыбрана, і прыгатавана, і дзеці дагледжаны, і гаспадарка ў парадку... І ўсё гэта пры тым, што гаспадыня працуе. І дзіця ў яе далёка не адно. І ў дапамогу часцяком ні садка, ні мужа, ні тэхнікі... «Ну, як ты ўсё паспяваеш?!» — пыталася я часам у сваёй прыцелькі Ніны. Тая адказвала, што ў яе проста прынцып такі: ніколі нічога не адкладваць на потым, бо аднойчы...

Даўно гэта было. Ніна, як расказвала, толькі-толькі скончыла медучылішча, па накіраванні трапіла ў адзін з райцэнтраў, стала працаваць у паліклініцы, да якой вялі дзве дарогі — бліжэйшая і далейшая. Калі часу бракавала, дзяўчына выбірала першую, калі меўся нейкі запас — другую, тую, што ляжала побач з вайсковай часцю, бо адтуль было столькі захопленых юначых ды мужчынскіх позіркаў...

На іх Ніна разлічвала і ў той дзень: доўга наводзіла марафет, круцілася перад люстэркам, мяняла строі. Нарэшце ж прыбралася ў шаўковую блузку ў гаршак і карчэньку белую спаднічку ў складкі. Пры яе строінай фігурцы поспех, здавалася, гарантаваны! З форсам задрэўшы галаву, Ніна рушыла ў бок вайсковай часці.

Што адбылося, калі праходзіла міма, зразумела не адразу. Капіронавыя панчошкі, якія толькі ўваходзілі ў моду, разам з поясам, на якіх трымаліся, слізганулі ўніз па нагах і ў адно імгненне апынуліся на зямлі.

Ад нечаканасці дзяўчына прысела, з пад імі глянэла, ці не бачыць хто-небудзь гэты канфуз.

Людзі — у кожнага свае справы — крочылі міма, таму, выбраўшы момант, калі побач нікога не было, Ніна спрытна вызваліла ногі з «пасткі», скруціла панчошкі ў пояс, усунула ўсё ў сумачку і, не падмаючы вачэй, падбегам рушыла прэч.

Спытаецца, што з ёй адбылося? Ды пояс трымаўся на адным невялічкім гузіку — другі адарваўся. Прышыць яна збралася потым.

Адклад — зразумела тады — ніколі не ідзе ў лад: лепш зрабіць цяпер, чым у чацвер.

Гэта дала яе стала правілам. На ўсё жыццё.

Галіна Нічыпаровіч,
Уздзенскі раён.

СТРАШНЫ СОН... Але ж у руку!

...Васілёк сядзеў за камп'ютарам і, што называецца, ламаў галаву.

Праз два дні яму 14, а падарунак сабе ён так і не выбраў, хаця...

— Мама, — гукнуў на кухню, — а давай купім гадзіннік — з зязюляй. Глянё, які прыгожы і не вельмі дарагі.

Матуля паменшыла газ пад каструль, зайшла ў пакой да сына, паглядзела на экран: гадзіннік і сапраўды быў класны, але ж грошы... Яе зарплаты магло хапіць толькі на прадукты, муж сваю ледзь не ўсю прапіў. Не, ён не быў горкім п'яніцай, проста часам зрываўся — дзён на пяць запіваў. Потым прабачаўся, кляўся, абяцаў... «Можа, і праўда праспіцца ды болей не будзе?» — паспаздывалася гаспадыня і махнула рукой:

— А-а, была ні была! Да авансу як-небудзь дацягнем, — сказала сыну. — Закавай гадзіннік.

Назаўтра вечарам кур'ер даставіў ім тую «зязюлю». Вася сам павесіў яе. Бацька, напіўшыся, як заўсёды спаў.

Хутка разышліся па ложках і яны з матуляй. Сын амаль адразу ж заснуў. Маці перашкаджала зязюлю: прыйшоўшы ўстаць — спыніць гадзіннік.

...Раніцай яна прачнулася ад таго, што па хаце сноўдае муж.

— Нешта здарылася? — спытала Наста.

— Ды сон прысніўся... Быццам іду я па лесе, — стаў расказваць Іван, — і чую зязюлю. Пытаю ў яе: «Колькі мне жыць?» А тая: «Ку-ку» і сціхла. Выходзіць, два гады ўсяго?

— Яшчэ добра, калі два, — удыхнула жонка, — бо ў гарэлцы ж ты меры не ведаеш, смаліш, як паравоз, у дактароў не помніш, калі быў...

— Сёння ж схаджу на ФАП, — паабяцаў Іван.

І нават не падмануў — з'явіўся. Фельчар (Насціна сяброўка) доўга слухала яго, мерала ціск, балоуча націскала на жывот пад рэбрамі і нарэшце вынесла вердыкт:

— Гіпертанія. Арытмія. Хрыпы ў лёгкіх. Печань вялікая і як камень... З такім букетам хвароб доўга не працягнеш — два гады ад сілы... А ты ж зусім малады яшчэ. Падумай пра жонку з сынам. Што з імі будзе?

Па дарозе дамоў Іван увяў і не на жарт спалохаўся.

...Амаль два гады гарэлкі ў рот не бярэ! На машыну грошы збірае. Васю на яго 16 думае матачыкл купіць. Добры падарунак... Але найлепшы — гадзіннік з зязюляй — сын з матуляй у надейным месцы схаваў лі. Вырашылі, што пазней павесяць, тады, калі бацька зусім забудзе свой страшны сон.

Мікалай Багданаў,
Мёрскі раён.

НЕ КІЕМ, ДЫК ПАЛКАЮ —

адной паганялкаю

...Што было — было: адзін з нашых прадзедаў (і, трэба разумець, не ад добрага жыцця) краў барвенне на хату.

Як і варты было чакаць, знайшліся «стукачыкі» — шапнулі пра гэта пану Сіняўскаму, гаспадару таго лесу.

— Ну, добра, ён піле драўніну, — удакладніў у стукача пан. — А на чым жа цягае?

— Ды на плячак!
— То няхай цягае.

Не, небагаі быў пан: паважаў, казалі, упартасць і сілу.

А бабуля Франя ў маладосці працавала на першых «фардзонах» — калёсных трактарах. Таму не дзіва, што ў час вайны лёгка дапамагла маладзенькаму танкісту завесці яго «трыццацьчацвёрку». Благавіла яшчэ. І танк той пайшоў у бой.

Дзеду Пракопу за дзевяноста ўжо. Казалі, у маладосці, быў хват — яшчэ тоі! А вось запомніцца зусім не гэтым.

Некалі, каб насушыць сена, малады дзяўчаты ды жанкі ездзілі на луг. Пракоп падвозіў іх. А ўжо чарнавокую Ганначку (адну!) дык катаў бы і катаў!.. А як гэта зробіш, калі на калёсы век набіваюцца іншыя?

Каб адвадзіць іх, Пракоп неяк раз пагнаў каня па бездарожжы — па ямах, па куніпах... Ператрасліся бедныя цёткі так, што на воз да гэтага «шаленца» больш ніколі не садзіліся! Ён, адпаведна, завабіў дзвячуну, у хуткім часе згулялі вяселле.

Праўда, маладзіца аказалася ленаватай: раніцай кароўку яшчэ падоіць ды назаўд ложак. Пракоп жа галодным хадзіць не збіраўся: уставаў сам, паліў у печы, варыў якую зацірку ці калуцу, а затым, доўга нагрэўшы засланку, спяшаўся да жонкі — прыкладваў да мяккага месца: уставай, маўляў, каханенькая-родненькая, снедаць будзем...

Так і жыў з ёй да старасці: да той пары, калі ў вёсцы закрылі школу, калі прадукты стала прывозіць аўтакрама. Спынялася яна ў пэўных месцах, далекавата ад Пракопвай хаты, а яму хачелася, каб бліжэй. Таму ён зноў пайшоў на хітрыкі: браў кавенку, згінаўся ў тры пагібелі, чапляў на пераносе цёмныя акуллары і выходзіў на дарогу.

Кіроўца, бачачы такога старога нямолага дзеда, проста не мог не спыняцца!

Але ж неяк закорпаўся Пракоп на гаспадарцы, не паспеў ва ўсёй «красе» выйсці на вуліцу — машына праехала міма... І дзед тады (якая там кавенка, якая акуллары?) ускучыў на свой горны ровар, куляй прычмаў следам, ліха саскочыў — заняў чаргу. Кіроўца ад гэтай «карціны» аж мову адняло!

— Ну ты, дзед, даеш! — прысвіснуў потым...

Што цікава, спыняцца каля Пракопвай хаты ён не перастаў. Туды ж сталі падцягвацца найбліжэйшыя суседзі і суседкі. Такім чынам на маршруце аўтакрама з'явіўся новы прыпынак — Пракопай.

...Праўду пісаў паэт: «Людей неинтересных в мире нет...». З павагай і з усмешкай мы ўспінаем сваіх — родных, знаёмых, — пакуль ёсць каму ўспамінаць, пакуль цепліцца жыццё ў роднай вёсачцы.

Таццяна Раманова,
г. Наваполацк.

Рубрыку вядзе
Вяляніца ДОУНАР.

АД ЯЕ Ж НАПАМІН: усе «вясельныя і праўдзвыя гісторыі» на старонках «Звязды» не проста друкуюцца — яны ўдзельнічаюць у конкурсе на найлепшую. Вызначаюць іх, тыя найлепшыя, два журы — малое рэдакцыйнае і вялікае чытацкае, у склад якога рады прыняць кожнага ахвотнага. Што для гэтага трэба? Па-першае, на працягу года чытаць усе змешчаныя гісторыі, па-другое, нейкім чынам пазначыць тое, што спадабалася, для таго, каб бліжэй да Калая назваць сваю дзсятку найлепшых. Творы, якія набяруць найбольшую колькасць галасоў, выйдучь у лідары — з усімі адсюль наступствамі ў выглядзе ганаровых дыпламаў і каштоўных прызоў. Так што чытайце і, вядома ж, пішыце! Калі ласка, з нумарам тэлефона для апартуйнай зваротнай сувязі.

Несабісты суб'ектыў

БЕДНЫЯ ЛЮДЦЫ

Калі ўцякаць няма куды...

ПЕРШАЕ, што зрабіла ў чацвер раніцай, — напісала стрыечнай сястры ў Крамянчуг: «Наташа, хоць два словы паведамі, як вы там?» Смартфон паказваў, што карыстальнік у сеце, але адказу не было. За некалькі гадзін, што яна не адказвала, я ўжо паспела пачытаць усе навіны з усіх магчымых крыніц, паглядзець, дзе на карце Крамянчуг і Днепр (які з дзясцітва ведаюць ды Днепрапяртоўск). Аказалася, яны зусім недалёка ад Данецка, і гэта стала палыхаючым адкрыццём, бо раней жа нават не думала цікавіцца такой падобнай геаграфіяй. Жывуць родныя людзі ў Украіне, дый усё, гэта ў любым выпадку заўжды ўспрымалася як вельмі блізка, амаль тое самае, што дзе-небудзь пад Брэстам ці пад Віцебскам... За час, пакуль я чакала яе адказу, наш кіраўнік краіны сабраў на раду па бяспецы, Украіна заявіла аб разрыве дыпламатычных стасункаў з Расіяй, грамадзянам Беларусі рэкамендавалі пакінуць Украіну, наша МЗС заявіла аб пошуках шляхоў эвакуацыі беларусаў адтуль...

НАРЭШЦЕ тэлефон піскнуў і на экране засвяцілася: «Паніка. Людзі баяцца, спрабуюць вывесці жанчын і дзяцей, калі хто мае такую магчымасць». «У вас усіх ёсць дом у Беларусі. Хачу, каб вы аб гэтым ведалі...» Напісала гэта, але зусім не супакоіла ні сумленне, ні думкі. І ўжо не кадры са шматлікіх відэа дзяц перад вачыма, а невялікая кватэра ў «сталіцы» Днепрапяртоўска, у якой нават у гарачыню было халаднавата ад старых таполяў у двары. Я любіла бываць там улетуць — гэта амаль поўдзень Украіны, там нашамт цяпляе, чым у нас. І калатлівае цётка Нэля ўвесь час завіхалася на кухні, стараючыся пачаставаць гасцей чым-небудзь смачным... Цяпер ёй восемдзяць два гады, яна ледзь ходзіць па кватэры і ўжо, мусіць, трыццаць год не выходзіць на вуліцу са свайго трэатра паверха з высачэзнымі лясвічымі пралётамі. Яна нікуды не ўцячэ, ёй ніхто не прыйдзе на дапамогу: дачка ў іншым горадзе. Калі адключаць мабільную сувязь (а такое можа здарыцца ў любы момант), яна ўвогуле застаецца адзіная ад знешняга свету. Стацыянарны тэлефон цётка сама адключыла ўжо даўно — махляры, на якіх так ніхто і не знайшоў управу, падключаліся да ліній і званілі ў іншыя краіны, а бабулі з мізэрнай пенсіяй прыходзілі вьлізныя рахункі, і даказаць, што гэта не яна званіла, не было ніякай магчымасці...

З УСІМ нядаўна, у пачатку лютага, я вінавала яе з днём нараджэння. Мы тады з Наташай, якая прыехала да матулі, доўга перапіваліся. Нібы паразмаўлялі пра жыццё. Яна расказала, як спрабавала выклікаць да мамы ўрача, а ў паліклініцы адказалі: маўляў, мы не выязджаем, прыязджайце самі. Бабуля не ходзіць? Гэта вашы праблемы... Яшчэ яна скардзілася: «У мамы камунальныя большыя, чым яе пенсія. Субсідыя пакрывае толькі пятую частку камунальных. А жыць на што? Калі б не я, дык і без яе». А калі чалавек адзін?..

САМА Наталля працуе ў каледжы, выкладае матэматыку.

Да гэтага доўгі час працавала ў філіяле банка Каламайска. Пасля таго, як у алігарха пачалася непаразуменне з уладай, філіял зачынілі. Маладзёйшым супрацоўнікам прапанавалі пераехаць у іншы горад, людзі «сорак пяць плюс» засталіся на вуліцы... З цяжкасцю знайшла работу выкладчыка, давалася падцягваць украінскую, якую разумела, вывучала, але на якой ніколі не гаварыла дома. (Днепрапяртоўск — горад рускамоўны ад пачатку, колішняя сталіца ўкраінскага ваенпрама, куды збіраліся самыя лепшыя спецыялісты з Саюза. Яе бацька прыехаў туды з Беларусі, маці — з Літвы). Усё, здавалася, пачало наладжвацца, але тут здарылася пандэмія. Муж і сын, якія пасля закрыцця мясцовага заводу паехалі на заробкі ў Польшчу, працы пазваліліся: рэстаран, у якім абодва працавалі, зачыніўся на лакдаўн — і прыехалі ў Крамянчуг сядзець на жаночай шы, бо працу там знайціць цяжка. Цяпер, як толькі стала магчымым, паехалі ў Польшчу зноў. А маці і рада — вельмі баялася, што сына забяруць у армію і адправяць ваяваць на Данбас. А мужа мясцовыя бандэраўцы збілі на горкі збыць за тое, што ў гадавіну вываду войскаў з Афганістана надзеў сваю савецкую дасантуную форму...

Я заўсёды ўсе гэтыя рэчы слухала пры размове або чытала ў перапісы — і верыла і не верыла. Нібыта трапляла ў нейкую паралельную рэальнасць, бо так жа не бывае, так не павінна быць, гэта ж Украіна. Тая, якая зусім блізка, амаль побач... А тое, што адбываецца там сёння, проста цяжка ўявіць. Не на ўзроўні кіраўніцтва і алігархаў — на ўзроўні простых людзей, якія аказаліся заложнікамі палітычных гульні нават не сваіх панюў. Добра, я напісала сваім родным, што ў іх ёсць дом у Беларусі, дый то яны наўрад ці гэтым скарыстаюцца. Але ж большасці ніхто падобнага не напіша. Бо яны ў сябе дома, бо гэта іх радзіма, іх зямля, і дзеца іх, у адрозненне ад тых жа алігархаў, якія ўжо сядзець на чамаданам або ўвогуле паз'язджалі з краіны, няма куды...

ЯШЧЭ калі ўсё гэта пачыналася, якраз у гэтыя дні восем гадоў таму, мая светлая памяць мама сядзела перад тэлевізарам і горка плакала, прыгаворваючы: «Бедныя людцы!» Я тады яе супакоівала: нічога страшнага, разбірацца і будучы жывь далей. І толькі сёння, здаецца, я не тое што зразумела — кожнай клеткай скуры адчула гэта яе «Бедныя людцы!»...

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Сведения о результатах проведения рекламной игры

«Мечтай, покупай, выигрывай с Shagovita!»

Сведения об организаторе – Закрытое акционерное общество «Торговый дом «Шаговита» (далее – Организатор), УНП 191296115. Юридический адрес: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Мясникова Богдановича, д. 143, пом. 1н, пом. 1, литер А 9/к. Территория проведения рекламной игры: торговые объекты ЗАО «ТД «Шаговита» на территории Республики Беларусь. Срок начала рекламной игры: 1 октября 2021 года.

Срок окончания рекламной игры: 28 февраля 2022 года. Сведения о государственной регистрации рекламной игры: свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4073 от 23 сентября 2021 года, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь. Сведения о количестве участников рекламной игры: 10 933 участника. Призовой фонд разыгран полностью.

Победители:

Фамилия	Имя	Отчество	Приз
Миланович	Анастасия	Георгиевна	Смартфон Apple iPhone 12 128GB / MGJAZ (черный) Стоимость – 3 099,00 белорусского рубля. Денежные средства в сумме 440,66 белорусского рубля
Заруцкая	Нина	Владимировна	Ноутбук Apple MacBook Pro 13" M1 2020 256GB / MYD82 (серый космос) Стоимость – 4 799,00 белорусского рубля. Денежные средства в сумме 694,68 белорусского рубля

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375 (44) 797 97 62.

В связи с невозможностью публикации ЗАО «БелКП-ПРЕСС» результатов рекламной игры «Мечтай, покупай, выигрывай с Shagovita!», эти результаты публикуются в газете «Звезда» в настоящем выпуске от 25 февраля 2022 г.

Извещение о проведении 16 марта 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ»

Наименование, характеристики и местонахождение предмета торгов (продаваемого имущества)	Капитальное строение* с инв. номером 254/С-11593 общей площадью 1 268,5 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Мировский р-н, Узменский с/с, д. Леонполь, ул. Парковая, 1, наименование – усадебный дом, назначение – памятник историко-культурного наследия, идентифицированный в основном как нежилой дом, составные части и принадлежности: кирпичный подвал, четыре кирпичных столба, дощатое ограждение, деревянные ворота, три калитки; капитальное строение** с инв. номером 254/С-11594 общей площадью 241,9 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Мировский р-н, Узменский с/с, д. Леонполь, ул. Парковая, 1/1; наименование – стальной корпус, назначение – здание нежилое; капитальное строение*** с инв. номером 254/С-11595 общей площадью 421,6 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Мировский р-н, Узменский с/с, д. Леонполь, ул. Парковая, 1/2; наименование – столовая с пристройкой, назначение – здание нежилое, составные части и принадлежности – кирпичная пристройка
Сведения о земельном участке	Право аренды на земельный участок площадью 1,3564 га (срок действия: с 25.10.2012 по 23.08.2062), кадастровый номер – 223381306601000107, целевое назначение – земельный участок для обслуживания объектов историко-культурного назначения: объектов усадебно-паркового комплекса «Леонполь» (усадебного дома с остатками флигеля, воротами и оградой, стального корпуса, столовой с пристройкой), назначение в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества – земельный участок историко-культурного назначения
Продавец имущества	ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ», 220108, г. Минск, ул. Казинца, 121А
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10
Начальная цена предмета торгов, с учетом НДС:	189 024,0 бел. руб. Сумма задатка: 18 900,00 бел. руб.

Необходимые условия: победитель торгов (покупатель) после перехода права собственности на продаваемое имущество обязан в течение одного месяца подписать охранные обязательства и обеспечить сохранность историко-культурной ценности.
*Ограничения (обременения) прав на недвижимое имущество, установленные в связи с присвоением ему статуса памятника историко-культурного наследия. **Капитальное строение входит в перечень материальных объектов, которым придан статус и категория историко-культурных ценностей Республики Беларусь, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 14.05.2007 № 578 «Об статусе историко-культурных ценностей Республики Беларусь»

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ», утвержденным организатором торгов.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BELLB 3012 0100 398 8300 1001 в ЦЕУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 16.03.2022.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный

организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включается НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после представления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 16 марта 2022 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7, зал аукционов. Прием документов, а также консультация по вопросам участия в торгах осуществляются с 25.02.2022 по 14.03.2022 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятнице) – до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (017) 398-63-61.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 398-63-61 (ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ»). Дополнительная информация размещена на сайте www.mgcn.by в разделе «Недвижимость в собственности».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (Организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Сковшин» (Продавец) проводит открытый аукцион по продаже

СКЛАДА ДЛЯ МАТЕРИАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ,

инв. № 644/С-60663, общей площадью 567,6 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 625081306101000342 (право аренды по 08.02.2120) площадью 0,4409 га по адресу: Минская область, Солигорский район, Домановичский с/с, аг. Сковшин, ул. Краснознаменная, 39.

Земельный участок имеет ограничения (обременения) права: охранный зона электрических сетей напряжением свыше 1000 вольт, п. 0,2518 га.

Начальная цена с НДС (20%) – 50 599,00 бел. руб. (задаток 10% от начальной цены – 5 059,90 бел. руб.).

Задатки перечисляются на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BELLB 3012 0100 398 8300 1001 в ЦЕУ № 527 ОАО «Сбер Банк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB-BY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 20 (двадцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение аукциона, в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов: www.td.by.

Аукцион состоится 31.03.2022 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.03.2022 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, (8029) 102-21-17, 516-80-64. Тел. для осмотра 8 (029) 555-75-94.

УНП 60027165

ОАО «Минскгравзавтотранс»

извещает своих акционеров о проведении 30 марта 2022 года очередного (годового) общего собрания акционеров

ПОВЕСТКА ДНЯ

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2021 году и основных направлениях деятельности Общества на 2022 год.
- Отчет о работе наблюдательного совета Общества в отчетном периоде.
- О результатах проверки аудитором и ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2021 году.
- Утверждение годового отчета и баланса Общества за 2021 год.
- О распределении чистой прибыли и убытков, выплата дивидендов за 2021 год, утверждение направлений использования чистой прибыли на 2022 год.
- Установление размера материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии, избрание члена наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- О перечислении части прибыли в инвестиционный фонд Министерства транспорта и коммуникаций Республики Беларусь.

Собрание состоится по адресу:

г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 2 (2-й этаж, к. 11).

Начало собрания в 15.00.

С материалами, подготовленными к собранию, акционеры могут ознакомиться по месту нахождения Общества (г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 2, комн. 11) в рабочие дни в период с 10 по 30 марта 2022 года с 08.30 до 13.30, а в день проведения собрания – в помещении, где оно проводится.

Регистрация участников собрания будет проводиться с 14.00 до 14.45 день и по месту проведения собрания – по предъявлению документов, удостоверяющих личность, а для представителей акционера – также по доверенности или на основании договора.

Список акционеров Общества, имеющих право на участие в собрании, составлен на основании данных реестра акционеров по состоянию на 01 марта 2022 года.

Справки по тел.: (8 017) 226-24-11, 226-24-27.

Наблюдательный совет ОАО «Минскгравзавтотранс».

УНП 100028545

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	РУП «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь», г. Минск, ул. Версона, 1А, комн. 513
Продавец	ОАО «Гомельский завод пусковых двигателей имени П. К. Пономаренко», г. Гомель, ул. Барыкина, д. 150. Контактное лицо: Мальяво А.В. м. т. 8029 6075846
Предметы аукциона	
Лот № 1. Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 150	Общ. пл.
Наименование (назначение)	
Здание заправочного склада ГСМ (здание неустановленного назначения). Составные части и принадлежности: железобетонный островок под топливозаправочными колонками, 3 резервуара, 15 емкостей, 2 емкости для змуйлов	35,5 кв. м
Открытый склад металла (сооружение специализированное складов, хранилищ). Составные части и принадлежности: площадка (моющие), подкрановые пути козловой гонды (2 шт.), ограждение, ворота (2 шт.), склад	3 203,7 кв. м
Склад лакокрасок, ГСМ (здание специализированное складов, торговых баз, без материально-технического снабжения, хранилищ). Пристройка	186 кв. м
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,8037 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания открытого склада металла с участком лакокрасок и ГСМ	
Автомобильная дорога на территории (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автodorожного хозяйства). Составные части и принадлежности: бордюр	40 кв. м
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,0262 га, предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания подъездной автомобильной дороги к капитальным строениям (зданиям, сооружениям), изолированным помещениям в капитальных строениях (зданиях, сооружениях)	
Ангар участка нестандартного оборудования (здание неустановленного назначения). Составные части и принадлежности: ангар, площадка, три ограждения, ворота	369,1 кв. м
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,4458 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания ангара участка нестандартного оборудования	
Начальная цена (с НДС 20%) – 211 720,00 бел. руб.	
Лот № 2. Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 150	
Производственное помещение (производственное помещение). Составные части и принадлежности: пристройка (11 шт.), склад ОКСа, пресовый участок, навес, подкрановые пути, 2 автомобильные дороги, 2 ограждения	9 108,2 кв. м
Магазин (здание специализированное розничной торговли). Составные части и принадлежности: две пристройки, крыльцо	162 кв. м
Сведения о земельном участке: общ. пл. 1,6127 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания ремонтно-механического цеха и здания специализированного розничной торговли	
Автомобильная дорога на территории (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автodorожного хозяйства). Составные части и принадлежности: автодорога, бордюр, ворота, ограждение	575 кв. м
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,0575 га, предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания подъездной автомобильной дороги к капитальным строениям (зданиям, сооружениям), изолированным помещениям в капитальных строениях (зданиях, сооружениях)	
Автомобильная дорога на территории (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автodorожного хозяйства). Составные части и принадлежности: бордюр	187 кв. м
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,1258 га, предоставлен на праве постоянного пользования для размещения объектов иного назначения	
Начальная цена (с НДС 20%) – 2 065 859,82 бел. руб.	
Лот № 3. Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 150	
Здание специализированное обрабатывающей промышленности (участок механической обработки) (здание специализированное обрабатывающей промышленности). Составные части и принадлежности: пристройка, навес, здание подкатики и монтажа шин, помещение склада участка безрельсового транспорта, гараж, склад металла, ворота, калитка, 3 ограждения, канава для осмотра автомашин	837,1 кв. м
Цех безрельсового транспорта (здание специализированное транспорта) Составные части и принадлежности: 2 пристройки, площадка, 2 ограждения, 4 отстойника	569,8 кв. м
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,6481 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания специализированного транспорта, здания специализированного склада	
Автомобильная дорога на территории (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автodorожного хозяйства). Составные части и принадлежности: бордюр	93 кв. м
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,0864 га, предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания подъездной автомобильной дороги к капитальным строениям (зданиям, сооружениям), изолированным помещениям в капитальных строениях (зданиях, сооружениях)	
Начальная цена (с НДС 20%) – 541 029,59 бел. руб.	
Лот № 4. Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 150	
Корпус опытно-промышленного производства сорбентов (здание неустановленного назначения). Составные части и принадлежности: крыльцо	2311,3 кв. м
Автостоянка №2 (сооружение специализированное автомобильного транспорта). Составные части: 2 пристройки, площадка, 2 ограждения, 4 отстойника	1812 кв. м
Зарядная станция (здание специализированное иного назначения)	172 кв. м
Сведения о земельном участке: общая пл. 0,4858 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания корпуса опытно-промышленного производства сорбентов с прилегающими боксами, зарядной станцией, автостоянкой	
Помещение транспортного назначения	294,9 кв. м
Начальная цена (с НДС 20%) – 396 799,24 бел. руб.	
Задаток 10% от начальной цены лота перечисляется на р/с № BY88 BELLB 3012 0027 8700 2022 6000 ОАО «Банк БелВБЗ», УНП: 190318109 ОКПО: 37533622, получатель платежа – РУП «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь»	
Срок подписания договора купли-продажи: 20 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона	
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 20 календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Электронные торги проводятся в соответствии с правилами электронной торговли площадки «Единая система электронных торгов» размещенной по адресу: torg.gov.by . Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в правилах торгов по адресу torg.gov.by . Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: 09.03.2022 с 9.00 до 13.00	
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 09.03.2022 до 8.00 на ЭТП «Единая система электронных торгов» по адресу: www.torg.gov.by	
Контактные данные	Тел.: +375-17-200-73-33, +375-29-675-98-28. E-mail: centr@economy.gov.by

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Беларусь – это ЦКАВА: март. Mastercard»

1. Организатор Рекламной игры

Организатором Рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Рефорте», УНП 100422707 (далее – Организатор) с местом нахождения по адресу: 220030, Беларусь, г. Минск, пл. Свободы, д. 4, односно помещения № 334, Электронный адрес: info@reforte.by.

2. Наименование и территория проведения Рекламной игры

Рекламная игра имеет наименование «Беларусь – это ЦКАВА: март. Mastercard» (далее – Игра) и проводится на территории автозаправочных станций предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в Государственное производственное объединение «Белоруснефть» (далее – ПО «Белоруснефть»), находящихся в Республике Беларусь.

3. Срок начала и окончания Игры

Игра проводится с 01 марта 2022 г. по 20 мая 2022 г. (включая срок выдачи выигрыша и опубликования результатов проведения Игры).

4. Комиссия по проведению Игры

Для проведения Игры Организатор утверждает комиссию по проведению Игры (далее – Комиссия) в составе 5 человек, в том числе председателя Комиссии.

Состав Комиссии:

1. Даниленко Валерий Михайлович – Управляющий ООО «Рефорте», председатель Комиссии;
2. Кузнецов Дмитрий Владимирович – индивидуальный предприниматель;
3. Трофимович Кристина Владимировна – специалист по работе с клиентами ООО «Рефорте Групп»;
4. Даниленко Ольга Михайловна – специалист по рекламе ООО «Рефорте Групп»;
5. Чеданова Маргарита Игоревна – бухгалтер ООО «Рефорте».

5. Наименование товаров/услуг, в целях стимулирования реализации, которых проводится Игра

Игра проводится в целях стимулирования использования банковских платежных карточек международной платежной системы Mastercard, эмитированной банком Республики Беларусь (далее – Карта Mastercard), за исключением карт Maestro и Belkart/Maestro, для оплаты за покупку топлива на автозаправочных станциях предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в ПО «Белоруснефть».

6. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится Участником Игры

6.1. Участие в Игре допускаются совершеннолетние (достигшие 18 лет) граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства.

6.2. Участником Игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, члены Комиссии.

6.3. Для участия в Игре необходимо выполнить следующие условия: - в период с 01 марта 2022 г. по 31 марта 2022 г., включительно совершить покупку топлива по Карте Mastercard, эмитированной банком Республики Беларусь, за исключением карт Maestro и Belkart/Maestro, на АЗС сети ПО «Белоруснефть» на сумму не менее 29,95 (двадцать девять) белорусских рублей 95 копеек в одном чеке с использованием зарегистрированной накопительной информационно-учетной карты Участника Игры (в дальнейшем – Карта «Заправка»), которая определяет физическое лицо как участника программы поощрения клиентов (физических лиц) ПО «Белоруснефть» (далее – Программа «Заправка»), проводимой на АЗС сети «Белоруснефть».

Зарегистрированным считается Карта «Заправка» при указании (или подтверждении корректности ранее указанных данных) ее владельцем в анкете регистрации следующих достоверных данных: фамилии, имени, отчества (при наличии), даты рождения, номера мобильного телефона операторов сотовой связи в международном формате, населенного пункта, а также адреса электронной почты.

Предоставить согласие на обработку персональных данных и участие в рекламной игре путем предоставления отметки в личном кабинете на сайте azs.belorusneft.by. При этом отъезд Участником своего согласия на обработку персональных данных и (или) заявление или требование прекращения обработки своих персональных данных и (или) их удаления в период проведения Рекламной игры является основанием для прекращения участия данного Участника в Рекламной игре с лишением его права на получение выигрышного им приза.

Оператором по обработке персональных данных Участников Рекламной игры будет выступать ПО «Белоруснефть».

6.4. Участник вправе в соответствии с настоящими правилами совершать неограниченное количество покупок топлива по Карте Mastercard, эмитированной банком Республики Беларусь, за исключением карт Maestro и Belkart/Maestro, на АЗС сети ПО «Белоруснефть» на сумму не менее 29,95 (двадцать девять) белорусских рублей 95 копеек в одном чеке с использованием Карты «Заправка» в течение периода, предусмотренного п. 6.3. настоящих Правил.

При совершении Участником в течение указанного периода одной такой покупки Участник получает только один номер участия.

При совершении Участником в течение указанного периода нескольких таких покупок в разные календарные сутки Участнику присваивается один номер участия за каждую покупку.

При совершении Участником в течение указанного периода нескольких таких покупок в одни календарные сутки Участнику присваивается только один номер участия за первую из покупок, совершенных в эти календарные сутки.

Номера участия имеют одинаковую разрядность и присваиваются Участникам последовательно в порядке возрастания по дате и времени совершения соответствующей покупки. В случае если у Участников совпадает дата и время покупки, номер участия присваивается по номеру

учетной записи Участника в программе «Заправка» (далее – номер ID) в порядке возрастания.

Каждый номер участия имеет один шанс на выигрыш.

7. Состав и размер призового фонда, источники его формирования
Размер призового фонда игры составляет 61 004,68 (Шестьдесят одна тысяча четыре) белорусских рубля, 68 копеек. Состав призового фонда:

Наименование выигрыша (приза)	Количество, шт.	Общая стоимость призового фонда, бел. руб.
Снегоход YAMAHA VK Professional II EPS Год выпуска: 2021 Цвет кузова: коричневый Скорость: 48-50 белорусского рубля Прицен SST-7132-09 стальной Год выпуска: 2021 Доп. оборудование: тент 7132-09 со скопом Дуги 7132-09 со скопом стоимостью 3 775,00 белорусского рубля и денежные средства в сумме 7 909,68 белорусского рубля, которые удерживаются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимости приза	1	61 004,68

Источником формирования призового фонда Игры являются денежные средства и имущество Организатора.

8. Проведение розыгрыша призового фонда

8.1. Место, дата и время проведения розыгрыша

Розыгрыш призового фонда проводится открыто в присутствии Комиссии по адресу: г. Минск, пр-т Победителей, 143 (АЗС № 23 РВП «Белоруснефть-Минскавтозаправка»).

Дата и время проведения розыгрыша: 11 апреля 2022 г. в 18.30.

8.2. Порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения победителей

8.2.1. До начала розыгрыша в установленном порядке формируется единый список участников (далее – Список) с указанием даты и времени совершения покупки, присвоенного номера участия, номера ID, номера Карты «Заправка», фамилии, инициалов Участника Игры.

8.2.2. Для проведения розыгрыша используется специальный вращающийся непрозрачный барабан и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 по 9.

Определение выигрышного номера участия происходит путем его формирования поочередно слева направо из номеров шаров, последовательно извлекаемых из барабана.

Для определения цифры первого слева разряда выигрышного победителя № 2 проводится лотерея барабана помещаются шары с номерами от «0» до цифры, соответствующей первой слева цифре последнего порядкового номера участия из Списка. Шары перемешиваются. Из барабана извлекается один шар. Номер извлеченного шара вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного номера участия.

Далее аналогичным образом последовательно по одному определяются и фиксируются в протоколе второй и все последующие разряды выигрышного порядкового номера участия.

Определение 2 (двух) альтернативных выигрышных порядковых номеров участия (Альтернативного победителя № 1 и Альтернативного победителя № 2) происходит следующим образом: Альтернативным победителем № 1 является Участник с порядковым номером участия через 6000 номеров от победителя порядкового номера участия, Альтернативным победителем № 2 признается Участник Игры с порядковым номером участия через 12000 номеров от победителя порядкового номера участия.

В случае если выигрышный порядковый номер участия находится в конце Списка, то исчисление для определения Альтернативных победителей продолжается с начала Списка.

8.2.3. При проведении розыгрыша Комиссией оформляется протокол розыгрыша.

8.2.4. Участники Игры вправе присутствовать при проведении розыгрыша.

9. Срок и способ информирования победителя, место, порядок и срок выдачи выигрыша

9.1. После проведения розыгрыша Организатор уведомляет победителя о выигрыше по телефону и SMS не позднее 14 апреля 2022 г. включительно.

9.2. Для получения приза победителю необходимо в срок не позднее 19 апреля 2022 г. включительно предоставить Организатору документ, удостоверяющий личность победителя в соответствии с законодательством Республики Беларусь. В случае если данный документ выдан не на государственном языке Республики Беларусь, также необходимо предоставить заверенный нотариусом перевод такого документа на один из государственных языков Республики Беларусь (русский или белорусский).

9.3. Вручение приза победителю производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, площадь Свободы, 4 в срок не позднее 21 апреля 2022 г. включительно. Победитель предварительно согласовывает дату и время прибытия за получением приза с Организатором по телефону +375 29 678 94 39.

9.4. В случае если в установленные данными правилами сроки не удается связаться с победителем любым из указанных выше способов, либо победитель не предоставляет данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным

в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо победитель отказывается от приза, либо победитель не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче приза Победителю в связи с нарушением правил Игры, право на получение приза переходит к Альтернативному победителю № 1.

9.5. Альтернативный победитель № 1 при наличии оснований для выдачи ему приза уведомляется о выигрыше по телефону и SMS не позднее 26 апреля 2022 г. включительно. Для получения приза Альтернативный победитель № 1, которому перешло право на получение приза, должен не позднее 29 апреля 2022 г. включительно предоставить Организатору документ, удостоверяющий его личность согласно п. 9.2. Правил, а также согласовать дату и время получения приза. Вручение приза Альтернативному победителю № 1 производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, площадь Свободы, 4 в срок не позднее 4 мая 2022 г. включительно.

9.6. В случае, если в установленные данными правилами сроки не удается связаться с Альтернативным победителем № 1 любым из указанных выше способов, либо Альтернативный победитель № 1 не предоставит данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо Альтернативный победитель № 1 отказывается от приза, либо Альтернативный победитель № 1 не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче приза Альтернативному победителю № 1 в связи с нарушением правил Игры, право на получение приза переходит к Альтернативному победителю № 2.

9.7. Альтернативный победитель № 2 уведомляется о выигрыше по телефону и SMS не позднее 11 мая 2022 г. включительно. Для получения приза Альтернативный победитель № 2, которому перешло право на получение приза, должен не позднее 16 мая 2022 г. включительно предоставить Организатору документ, удостоверяющий его личность согласно п. 9.2. Правил, а также согласовать дату и время получения приза. Вручение приза Альтернативному победителю № 2 производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, площадь Свободы, 4 в срок не позднее 20 мая 2022 г. включительно.

9.8. Альтернативный победитель № 2 утрачивает право на получение приза, если с ним не удается связаться любым из указанных выше способов, либо Альтернативный победитель № 2 не предоставит данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо Альтернативный победитель № 2 отказывается от приза, либо Альтернативный победитель № 2 не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче ему приза в связи с нарушением правил Игры.

9.9. В случае если победитель (соответственно Альтернативный победитель № 1 или Альтернативный победитель № 2) не может приехать за получением приза лично, приз может получить его доверенное лицо по предъявлении копии документа, удостоверяющего согласно п. 9.2. Правил личность победителя (соответственно Альтернативного победителя № 1 или Альтернативного победителя № 2), своего документа, удостоверяющего личность, и надлежащим образом заверенной доверенности от победителя (соответственно Альтернативного победителя № 1 или Альтернативного победителя № 2).

9.10. С момента передачи приза к победителю (соответственно Альтернативному победителю № 1 или Альтернативному победителю № 2) переходят все риски и обязательства, связанные с владением, пользованием и распоряжением призом. Денежная компенсация стоимости приза не производится. Победитель (соответственно Альтернативный победитель № 1 или Альтернативный победитель № 2) в случае его нежелания получить приз не вправе передать право на получение приза другому лицу. Приз не подлежит замене.

9.11. В соответствии с законодательством Республики Беларусь при выдаче приза Организатор удерживает и перечисляет в бюджет подоходный налог в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь, из денежной части приза. Вручение приза осуществляется за минусом удержанной суммы подоходного налога из денежной части приза.

9.12. Организатор не оплачивает победителю (соответственно Альтернативному победителю № 1 или Альтернативному победителю № 2) расходы, связанные с проездом к месту получения приза, а также расходы по транспортировке приза от места его получения.

9.13. Участник Игры, претендующий на получение приза, должен заполнить и подписать все необходимые документы, предоставляемые Организатором Игры для выдачи приза.

10. Иные условия

10.1. Участие в Игре предполагает ознакомление и полное согласие Участника Игры с настоящими Правилами.

10.2. Правила проведения Игры вместе с реквизитами государственной регистрации публикуются до начала Игры в газете «Звезда».

10.3. Сведения о результатах проведения Игры публикуются не позднее 20 мая 2022 г. в газете «Звезда».

10.4. Телефоны для справки по вопросам проведения Игры: +375 29 643 14 31 (А1), +375 33 643 14 31 (МТС), +375 25 643 14 31 (Life) работает в период проведения Игры круглосуточно без выходных.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4158 от 21.02.2022 года, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

по продаже имущества юридического лица, находящегося в процессе ликвидации

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов № 2022.4.002.00013 и № 2022.4.002.00014 по продаже имущества на электронной торговой площадке ЕТПРП.ВУ, по адресу: <https://etpprv.by>.

Продавец: открытое акционерное общество «Ошанский комбинат строительных материалов», 211038, Витебская обл., Оршанский р-н, п. Копысь, ул. Октябрьская, 80, тел.: +375 29 296354-1, +375 216 576881.

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ЕТПРП.ВУ: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, +375 (414) 709-55-02, e-mail: uym74@mail.by, <http://etpprv.by>.

Дата и время проведения торгов № 2022.4.002.00013: 29.03.2022 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ЕТПРП.ВУ).

Лот № 1. Легковой универсал (universal) GEELY EMGRAND XT 2019 г. в., рег. знак Ю085 В-2, цвет – черный, кузов (рама) № У4К985272К4000249, инв. № 906. Нач. цена: 26 932,80 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 2693,28 бел. руб.

Лот № 2. Грузовой фургон (FURGON) GAZ-66 1986 г. в. рег. знак АК 0027-2, цвет – зеленый, кузов (рама) 0471459, инв. № 5039. Нач. цена: 3096,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 309,60 бел. руб.

Лот № 3. Трактор «БЕЛАРУСЬ 82.1», кат. «А», 2008 г. в. рег. знак НК ВК-2 3367, инв. № 518. Нач. цена: 12717,60 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 1271,76 бел. руб.

Лот № 4. Экзаватор АО-3223, кат. F, 2009 г. в. рег. знак НК ВК-2 2950, инв. № 649. Нач. цена: 31248,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 4500,00 бел. руб.

Лот № 5. Погрузчик – экзаватор А-310 ПЗ, кат. «А, F» на шасси «БЕЛАРУСЬ 82г1», 2008 г. в. рег. знак НК ВК-2 1899, инв. № 4327. Нач. цена: 13041,60 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 1304,16 бел. руб.

2008 г. в. рег. знак НК ВК-2 2931, инв. № 638. Нач. цена: 6408,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 640,80 бел. руб.

Лот № 7. Полуцилиндр тракторный универсальный ПТУ-7,5, 2008 г. в. рег. знак НК ВК-2 3331, инв. № 639. Нач. цена: 6408,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 640,80 бел. руб.

Лот № 8. Аэстологрузчик 5 т., инв. № 136. Нач. цена: 5022,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 502,20 бел. руб.

Лот № 9. Станок токарный металлический, инв. № 22. Нач. цена: 1539,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 153,90 бел. руб.

Лоты №№ 1-9 находятся по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Ореховск, Ленина, 36.

Дата и время проведения торгов № 2022.4.002.00014: 29.03.2022 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ЕТПРП.ВУ).

Лот № 1. Незавершенное законсервированное капитальное строение с инв. № 240/У-128903 площадью 107,7 кв. м (наименование – незавершенное законсервированное капитальное строение, назначение – здание неустановленного назначения) по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Высоковский с/с, п. Высокое, ул. Стадионная, 25 на земельном участке с кад. № 223681102101000219 площадью 0,2127 га по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Высоковский с/с, п. Высокое, ул. Стадионная, 25 (право аренды по 29.11.2068), целевое назначение зем. участка – для обслуживания не завершенного строительства законсервированного капитального строения. Ограничения: зона санитарной охраны водного объекта, используемого для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зоне санитарной охраны в местах водозабора, охранные зоны электрических сетей напряжением свыше 1000 В. Обременения – ипотека ОАО «Белгоспромбанк». Нач. цена: 45000,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 4500,00 бел. руб.

Электронные торги № 2022.4.002.00013 и № 2022.4.002.00014 проводятся в порядке, установленном Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного

предприятия «Витебский областной центр маркетинга» «etpprv.by».

Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрированным на ЭТП по электронной почте: https://etpprv.by, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП. Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами по электронным торгам № 2022.4.002.00013 и № 2022.4.002.00014: до 16.00 28.03.2022.

Суммы задатков по электронным торгам перечисляются оператору электронных торгов на р/с: № ВУ93МТВК0120001093300066782 АО «МТБАНК» г. Минск, БИК МТБВК22, УНП 390477566. Получатель – ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия электронных торгов: победитель (претендент на покупку) обязан: в течение 10 раб. дней со дня проведения электронных торгов возместить затраты на организацию и проведение торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам электронных торгов документации, необходимой для их проведения, возместить расходы на проведение независимой оценки, оплатить услуги оператора ЭТП; подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 10 раб. дней со дня проведения электронных торгов после возмещения затрат на организацию и проведение электронных торгов, расходов на проведение независимой оценки, услуг оператора ЭТП, оплатить предмет электронных торгов в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи. С подробной информацией о предмете торгов, порядке участия и оформлении документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ЕТПРП.ВУ, по электронной почте: https://etpprv.by. Имущество, бывшее в употреблении. Ознакомится с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом: Хоруженко Людмила Альбиновна, тел. +375292953541.

Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» (организатор аукциона) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды нежилого помещения № 17 в административно-хозяйственном здании, находящемся в собственности Республики Беларусь и закрепленном за РУП «Институт недвижимости и оценки» на праве хозяйственного ведения

Дата проведения аукциона: 11 марта 2022 г. в 11.00

Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23, каб. 1.1.

№ лота	Наименование объекта аренды, цель его использования	Ардуменная площадь, (кв)
1	Нежилое помещение № 17 в правом крыле 1-го этажа здания административно-хозяйственного с инв. № 350/С-56805 (для размещения офиса)	18,8

Место нахождения объекта аренды: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Артема, 23, пом. 17

Начальная цена продажи права заключения договора аренды: 79,43 рубля. Зататок: 79,43 рубля.

Коэффициент к базовой ставке арендной платы в зависимости от спроса на недвижимое имущество, его технического состояния и коммерческой выгоды от сдачи в аренду составляет 2,5.

Срок договора аренды: 5 лет начиная со дня заключения договора аренды. Шаг аукциона: 5 %.

Место нахождения организатора аукциона, его контакты: г. Гомель, ул. Артема, 23, тел.: (0232) 32-46-47, 32-18-95, 8 (029) 170-46-47, сайт: www.gino.by, e-mail: gome1@ino.by

Извещение о проведении аукциона опубликовано 22.02.2022 г. на сайте государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и на сайте ino.by

Агляд часопіса: лютаўскае «Полымя»

...МАЁЙ ДОЛІ ЗЯМЛЯ

У лютаўскім нумары часопіса «Полымя» па традыцыі чытача чакаюць сустрэчы з новымі творамі паэзіі і прозы. Адкрываецца выданне паэтычнай падборкі Казіміра Камейшы «Маёй долі зямля». Асабліва шчыльным і эмацыянальным падаецца апошні верш з гэтага цыкла: «Дзе кудзерка лесу густая, як дым, / Дзе бераг падковай, / Дзе сум выпадковы, / Стаю і не знаю, падаць куды, / Так скуруліва ветру бяда падывае / І блудна пляецца, кульгаючы, шлях, / Ніхто мяне так на зямлі не трымае, / Як гэта сама, маёй долі зямля. / Назад мае версты ніхто не адкруціць. / Дзе возьмеш зваротнае сілы тae? / І хай яе двойчы і тройчы атруціць, / А буду, як карань, трымацца яе».

Далей у раздзеле прозы і паэзіі ідзе працяг рамана Уладзіміра Гіламедава «Праўда жыве пасярэдзіне». Соф'я Шах прадстаўляе новы вянок санетаў з красомоўнай назвай «Балота». Ужо як памяць па Васілю Юр'евічу Ткачову, які нядаўна пайшоў з жыцця, — публі-

ка... У Васіля Ткачова — пільны позірк на жыццё праз прызму «жыццёвінак». З падборкай вершаў «Малюся на зары» ў лютаўскім нумары выступае Іван Капыловіч.

У раздзеле «Навуковыя публікацыі» — прыкметны артыкул доктара філалагічных навук Ганны Кісліцкай «Бінарнасць як творчы метад Міхаэля Стральцова». А яшчэ — цікавая і грунтоўная публікацыя кандыдата філалагічных навук Уладзіміра Чароты «Францызскі Скарына і культура Італіі». Пад рубрыкай «Гістарычная памяць» выступае доктар гістарычных навук Эмануіл Лоэф з артыкулам «Што азначае абрэвіатура «ІБК»?». Публікацыя прысвечана 100-годдзю Інстытута беларускай культуры.

Юбілей народнага мастака Беларусі Івана Міско адзначаецца гутаркай з ім пісьменніка Уладзіміра Ліпскага «Вёска Чамяры — мой Байканур...» Рубрыкай «Згадкі» пазначана публікацыя нарыса-ўспаміна Навума Гальпяровіча «Паверхі Алеся Савіцкага». У раздзеле «Эпісталагія» — тэкст Сяргея Чыгрына «Лісты Алесі Бабарэкі».

Мікола БЕРЛЕЖ.

МУЗЕЙНЫЯ НАВІНКІ ПРАДСТАЎЛЯЕ ВЫСТАЎКА ў ГОМЕЛІ

Выстаўка-прэзентацыя новых паступленняў у збор музея «Музейны прадмет — 2021» адкрылася ў Гомелі, паведамілі БелТА ў Гомельскім палацава-парковым ансамблі.

Як удакладнілі арганізатары, экспазіцыя дасць магчымасць вобразна прагартыць календар мінулага 2021 года, калі ў кожным месяцы Гомельскі палацава-паркавы ансамбль ста-

навіся багацейшым на цікавыя для збору музейныя прадметы. «На працягу года мы знаёмілі з імі новых падпісчыкаў у рубрыцы «Прадмет месяца». Гэта былі прадметы з розных калекцый: ад палеанталогіі (зуб насарога эпохі плейстацэну) да прадметаў побыту (гадзіннікі, посуд, дарожны чамадан і інш.), ад узораў народнай творчасці (гліняныя свістулькі) да паштовак і фатаграфій з краінамі Гомеля. Азнаёміцца з

многімі з іх можна будзе на выстаўцы «Музейны прадмет — 2021», — расказалі ва ўстанове.

У мінулым годзе музейны фонд папаўняўся ў асноўным за кошт перадачы ўнікальных прадметаў у дар. Многія з падараных прадметаў прадстаўлены ўжо ў музейных экспазіцыях і на выстаўках. «Так, цудоўным дапаўненнем экспазіцыі ў вежы палаца стаў унікальны комплекс літаграфій і дакументаў XIX — пачатку

XX стст., звязаны з уладальнікамі палаца Румянцавымі і Паскевічамі, перададзеныя мінскім калекцыянерам Андрэем Фядосавым. Яркім экспанатам выстаўкі з прыватнага збору гомельскай сям'і Міхеевчаных «Паляўнічы стыль у інтэр'еры XIX ст.» з'яўляецца падлогавы гадзіннік сярэдзіны XIX ст. французскай кампаніі Comtoise, які быў перададзены калекцыянерамі ў дар музею», — дапоўнілі ва ўстанове.

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра
24 лютага.
Месяц у сузор'і
Казярога.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.07	18.38	10.31
Віцебск	7.59	18.26	10.27
Магілёў	7.58	18.28	10.30
Гомель	7.52	18.27	10.35
Гродна	8.22	18.54	10.32
Брэст	8.20	18.57	10.37

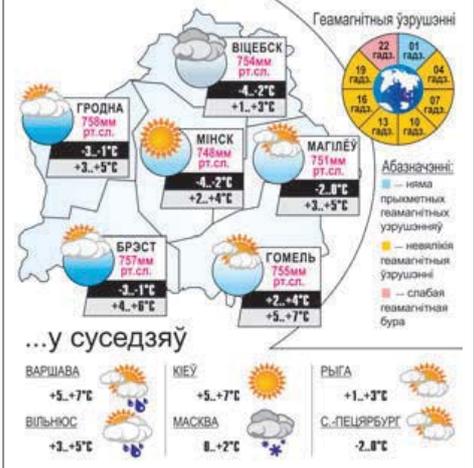
Імяніны

Пр. Марыі, Аляксея, Антона, Мялеція, Яўгена, К. Анастасіі, Віктара, Цэзара, Яраслава.

Фота Антона КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

25 ЛЮТАГА

1322 год — вялікі князь ВКЛ Гедымін заснаваў горад Беласток (спачатку як маёнтак Бяльшчаны-Сток).

1375 год — чарговы паход крыжакоў на Гардзенскую зямлю; абложаны Гродзенскі замак і горад Камянец.

1922 год — нарадзіўся (г. Рэчыца) Эдуард Балляслававіч Нордман, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў камсамольска-маладзёжнага падполля і партызанскага руху ў Пінскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, генерал-маёр. У Вялікую Айчынную вайну з канца чэрвеня 1941 года ў партызанскім атрадзе «Камарова» (В. З. Каржа), удзельнік першых баёў беларускіх партызан з нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Пасля вайны на партыйнай, камсамольскай і савецкай рабоце, у органах дзяржаўнай бяспекі.

1957 год — нарадзіўся (в. Іванаўка Касцюковіцкага раёна) Аляксей Письмянкоў, беларускі паэт, эсэіст. Працаваў у газеце «Літаратура і мастацтва», часопісах «Полымя» і «Вожык». Аўтар паэтычных зборнікаў «Белы камень», «Чытаю зоры», «Планіда» і інш. Пісаў таксама нарысы, эсэ, творы для дзяцей. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, літаратурнай прэміі імя А. Куляшова.

1707 год — нарадзіўся Карла Гальдоні, італьянскі драматург, рэфарматар нацыянальнага тэатра, адзін са стваральнікаў італьянскай нацыянальнай драматургіі.

1836 год — амерыканскі вынаходнік і прамысловік Сэмюэл Кольт атрымаў патэнт ЗША на рэвалвер, які стаў пасля шырока вядомы пад назвай «Кольт-Патэрсан». Існуе вядомы выраз, які адлюстроўвае значэнне вынаходкі Сэмюэла Колта для станаўлення дэмакратыі ў ЗША: «Бог стварыў людзей моцнымі і слабымі. Сэмюэл Кольт зрабіў іх роўнымі».

1841 год — нарадзіўся П'ер Агюст Рэнуар, французскі жывапісец, графік і скульптар.

1842 год — нарадзіўся Карл Май, нямецкі пісьменнік. Аўтар апавесцяў пра падзвігі Віне-ту, правадчыра індзейскага племені алачаў («Белы брат Віне-ту», «Верная рука», «На Дзікім Захадзе» і інш.).

1912 год — нарадзіўся Усевалад Васільевіч Санаеў, савецкі і расійскі акцёр кіно, народны артыст СССР. Здымаўся ў фільмах «Версія палкоўніка Зорына», «Белыя росы», «Забытая мелодыя для флейты» і інш.

1956 год — у апошні дзень работы XX з'езда КПСС першы сакратар ЦК КПСС М. С. Хрушчоў выступае з дакладам аб выкрыцці культуры асобы Сталіна і яго наступствах.

1841 год — нарадзіўся П'ер Агюст Рэнуар, французскі жывапісец, графік і скульптар.

1842 год — нарадзіўся Карл Май, нямецкі пісьменнік. Аўтар апавесцяў пра падзвігі Віне-ту, правадчыра індзейскага племені алачаў («Белы брат Віне-ту», «Верная рука», «На Дзікім Захадзе» і інш.).

1912 год — нарадзіўся Усевалад Васільевіч Санаеў, савецкі і расійскі акцёр кіно, народны артыст СССР. Здымаўся ў фільмах «Версія палкоўніка Зорына», «Белыя росы», «Забытая мелодыя для флейты» і інш.

1956 год — у апошні дзень работы XX з'езда КПСС першы сакратар ЦК КПСС М. С. Хрушчоў выступае з дакладам аб выкрыцці культуры асобы Сталіна і яго наступствах.

САФОКЛ:
«Вялікія справы вершацца не адразу».

БЕЛТАМОЖСЕРВИС
Всегда вовремя!

ЛОГИСТИЧЕСКИЙ ОПЕРАТОР

- ✓ ТРАНСПОРТНО-ЭКСПЕДИЦИОННЫЕ УСЛУГИ
- ✓ МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЕРЕВОЗКИ
- ✓ ТАМОЖЕННОЕ ДЕКЛАРИРОВАНИЕ
- ✓ ПОРУЧИТЕЛЬСТВО
- ✓ СКЛАДСКИЕ УСЛУГИ
- ✓ ЭЛЕКТРОННОЕ БРОНИРОВАНИЕ ОЧЕРЕДИ НА ГРАНИЦЕ
- ✓ ПРОГРАММНЫЕ ПРОДУКТЫ
- ✓ ТОРГОВЫЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ
- ✓ TAX FREE
- ✓ СЕРВИСНЫЕ УСЛУГИ

197 DECLARANT.BY

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмная — 311 17 13 (тэл./факс); адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМНЫЯ РЕКЛАМНЫЯ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Афіцыйны рэкламны матэрыял і іншы адрэзаў за падпіс і ідэнтыфікацыйны факт. І меркаванні не з'яўляюцца суадносна з меркаваннем рэдакцыі. Размяшчэнне на сваім меркаванні адрэзаў і публікацыя адрэзаў вышэйшых ім'яў публікацыяў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыйстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛІП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 409.

Нумар напісанні ў 19.30

24 лютага 2022 года.